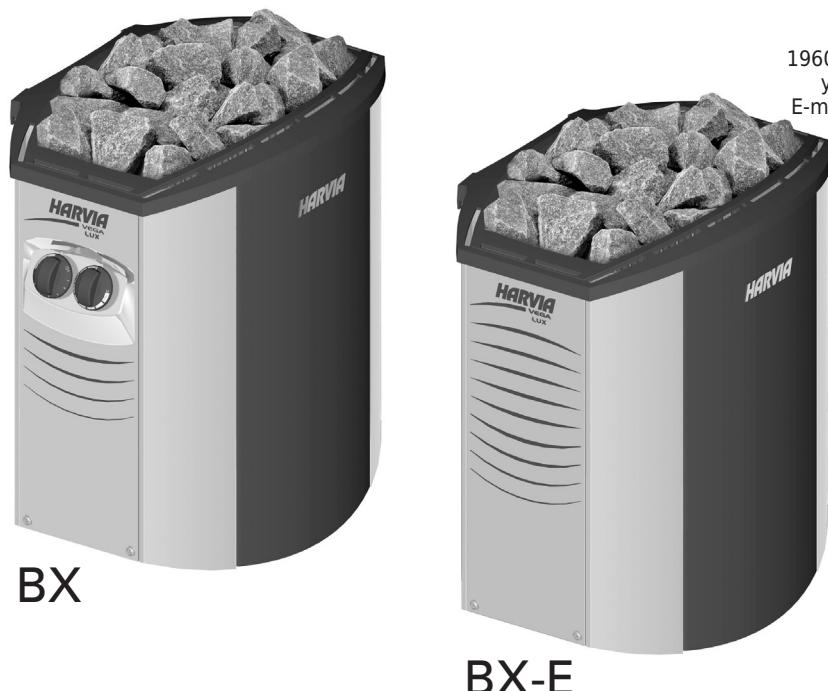

BX45, BX60, BX80, BX90 BX45E, BX60E, BX80E, BX90E

- FI** Sähkökiukaan käyttö- ja asennusohje
- SV** Monterings- och bruksanvisning för bastuaggregat
- EN** Instructions for Installation and Use of Electric Sauna Heater
- DE** Gebrauchs- und Montageanleitung des Elektrosaunaofens
- RU** Инструкция по установке и эксплуатации электрической каменки для саун
- ET** Elektrikerise kasutus- ja paigaldusjuhis
- LV** Montāžas un ekspluatācijas instrukcija pirts krāsnīm
- LT** Saunos elektrinės krosnelės instalavimo ir naudojimo instrukcija
- FR** Instructions d'installation et mode d'emploi du poêle électrique
- PL** Instrukcja instalacji i eksploatacji elektrycznego pieca do sauny
- CS** Pokyny k montáži a použití elektrického topného tělesa do sauny

EAC

Адрес:
ООО «Харвия РУС»,
196084, г. Санкт-Петербург,
ул. Заставская, дом 7
E-mail: regionlog12@mail.ru

Tämä asennus- ja käyttöohje on tarkoitettu saunaan omistajalle tai saunan hoidosta vastaavalle henkilölle sekä kiukaan sähköasennuksesta vastaavalle sähköasentajalle. Kun kiuas on asennettu, luovutetaan nämä asennus- ja käyttöohjeet saunaan omistajalle tai saunan hoidosta vastaavalle henkilölle. Lue käyttöohjeet huolellisesti ennen käyttöönnottoa.

Kiuas on tarkoitettu lämmittämään sauna-tilaan. Muuhun tarkoitukseen käyttö on kielletty.

Parhaat onnittelut hyvästä kiuasvalinnastanne!

Takuu:

- Perhekäytössä kiukaiden ja ohjauslaitteiden takuuaika on kaksi (2) vuotta.
- Yhteisökäytössä kiukaiden ja ohjauslaitteiden takuuaika on yksi (1) vuosi.
- Takuu ei kata ohjeiden vastaisen asennuksen, käytön tai ylläpidon aiheuttamia vikoja.
- Takuu ei ole voimassa, jos kiukaassa käytetään muita kuin valmistajan suosittelemia kiuaskiviä.

SISÄLLYSLUETTELO

1. KÄYTÖOHJE	8
1.1. Kiuaskivien latominen	8
1.1.1. Ylläpito.....	8
1.2. Saunahuoneen lämmittäminen	9
1.3. Kiukaan käyttö.....	9
1.3.1. Kiuas päälle heti.....	9
1.3.2. Esivalinta-aika (ajastettu käynnistys).....	9
1.3.3. Kiuas pois päältä	10
1.3.4. Lämpötilan säätäminen	10
1.4. Löylynhietto	10
1.5. Saunomisohjeita	11
1.6. Varoituksia	11
1.6.1. Symbolien selitykset.	11
1.7. Vianetsintä.....	11
2. SAUNAHUONE	13
2.1. Saunahuoneen rakenne	13
2.1.1. Saunan seinien tummuminen	13
2.2. Saunahuoneen ilmanvaihto	14
2.3. Kiusteho	14
2.4. Saunahuoneen hygienia.....	14
3. ASENNUSOHJE	15
3.1. Ennen asentamista	15
3.2. Kiukaan kiinnittäminen seinään	16
3.3. Sähkökytkennät.....	17
3.3.1. Sähkökiukaan eristysresistanssi	17
3.4. Ohjauskeskuksen ja anturin asentaminen (BX-E)....	17
3.5. Ylikuumenemissuojan palauttaminen.....	18
4. VARAOSAT	76

Monterings- och bruksanvisningarna är avsedda för bastuns ägare eller den som ansvarar för skötseln av bastun samt för den elmontör som ansvarar för elinstallationerna. När bastuaggregatet monterats, skall montören överläta dessa anvisningar till bastuns ägare eller till den som ansvarar för skötseln av bastun. Studera bruksanvisningarna noggrant innan aggregatet tas i bruk.

Aggregatet är avsedd för att varma upp bastun till lämplig bastubadstemperatur. Annan användning av aggregatet är förbjuden.

Våra bästa gratulationer till ett gott val av bastuaggregat!

Garanti:

- Garantitiden för de bastuaggregat och den kontrollutrustning som används i familjebastur är två (2) år.
- Garantitiden för de bastuaggregat och den kontrollutrustning som används i bastur i flerfamiljshus är ett (1) år.
- Garantin täcker inte fel som uppstått på grund av installation, användning eller underhåll som strider mot anvisningarna.
- Garantin täcker inte fel som förorsakas av att andra bastustenar än sådana som rekommenderats av tillverkaren används.

INNEHÅLL

1. BRUKSANVISNING	8
1.1. Stapling av bastustenar.....	8
1.1.1. Underhåll	8
1.2. Uppvärmning av bastu	9
1.3. Användning av aggregatet.....	9
1.3.1. Bastuaggregatet på genast.....	9
1.3.2. Förinställd tid (tidsbestämd uppvärmning)	9
1.3.3. Bastuaggregatet av	10
1.3.4. Justering av temperatur	10
1.4. Kästning av bad	10
1.5. Badanvisningar	11
1.6. Varningar	11
1.6.1. Symbolernas betydelse.....	11
1.7. Felsökning	11
2. BASTU	13
2.1. Bastuns konstruktion.....	13
2.1.1. Mörknande av bastuns väggar	13
2.2. Ventilation i bastun.....	14
2.3. Aggregateffekt	14
2.4. Bastuhygien	14
3. MONTERINGSANVISNING	15
3.1. Före montering	15
3.2. Montering på vägg	16
3.3. Elinstallation	17
3.3.1. Elaggregatets isoleringsresistans	17
3.4. Montering av styrenhet och givare (BX-E).....	17
3.5. Återställning av överhettningsskydd.....	18
4. RESERVDELAR	76

These instructions for installation and use are intended for the owner or the person in charge of the sauna, as well as for the electrician in charge of the electrical installation of the heater. After completing the installation, the person in charge of the installation should give these instructions to the owner of the sauna or to the person in charge of its operation. Please read the instructions for use carefully before using the heater.

The heater is designed for the heating of a sauna room to bathing temperature. It is not to be used for any other purpose.

Congratulations on your choice!

Guarantee:

- The guarantee period for heaters and control equipment used in saunas by families is two (2) years.
- The guarantee period for heaters and control equipment used in saunas by building residents is one (1) year.
- The guarantee does not cover any faults resulting from failure to comply with installation, use or maintenance instructions.
- The guarantee does not cover any faults resulting from the use of stones not recommended by the heater manufacturer.

Diese Montage- und Gebrauchsanleitung richtet sich an den Besitzer der Sauna oder an die für die Pflege der Sauna verantwortliche Person, sowie an den für die Montage des Saunaofens zuständigen Elektromonteur. Wenn der Saunaofen montiert ist, wird diese Montage- und Gebrauchsanleitung an den Besitzer der Sauna oder die für die Pflege der Sauna verantwortliche Person übergeben. Lesen Sie vor Inbetriebnahme des Ofens die Bedienungsanleitung sorgfältig durch.

Der Ofen dient zum Erwärmen von Saunakabinen auf Saunatemperatur. Die Verwendung zu anderen Zwecken ist verboten.

Wir beglückwünschen Sie zu Ihrer guten Wahl!

Garantie:

- Die Garantiezeit für in Familiensaunen verwendete Saunaöfen und Steuergeräte beträgt zwei (2) Jahre.
- Die Garantiezeit für Saunaöfen und Steuergeräte, die in öffentlichen Saunen in Privatgebäuden verwendet werden, beträgt ein (1) Jahr.
- Die Garantie deckt keine Defekte ab, die durch fehlerhafte Installation und Verwendung oder Missachtung der Wartungsanweisungen entstanden sind.
- Die Garantie kommt nicht für Schäden auf, die durch Verwendung anderer als vom Werk empfohlener Saunaofensteinen entstehen.

CONTENTS

1. INSTRUCTIONS FOR USE.....	20
1.1. Piling of the Sauna Stones.....	20
1.1.1. Maintenance.....	20
1.2. Heating of the Sauna.....	21
1.3. Using the Heater.....	21
1.3.1. Heater On	21
1.3.2. Pre-setting Time (timed switch-on)	21
1.3.3. Heater Off.....	22
1.3.4. Setting the Temperature.....	22
1.4. Throwing Water on Heated Stones.....	22
1.5. Instructions for Bathing	23
1.6. Warnings.....	23
1.6.1. Symbols descriptions.....	23
1.7.Troubleshooting	23
2. SAUNA ROOM.....	25
2.1. Sauna Room Structure.....	25
2.1.1. Blackening of the sauna walls	25
2.2. Sauna Room Ventilation.....	26
2.3. Heater Output	26
2.4. Sauna Room Hygiene	26
3. INSTRUCTIONS FOR INSTALLATION.....	27
3.1. Before Installation.....	27
3.2. Fastening the Heater on a Wall.....	28
3.3. Electrical Connections.....	29
3.3.1. Electric Heater Insulation Resistance.....	29
3.4. Installation of the Control Unit and Sensors (BX-E)..	29
3.5. Resetting the Overheat Protector.....	30
4. SPARE PARTS	76

INHALT

1. BEDIENUNGSANLEITUNG	20
1.1. Aufschichten der Saunaofensteinen	20
1.1.1. Wartung	20
1.2. Erhitzen der Saunakabine	21
1.3. Benutzung des Ofens	21
1.3.1. Ofen ein	21
1.3.2. Vorwahlzeit (zeitgesteuertes Einschalten).....	21
1.3.3. Ofen aus	22
1.3.4. Einstellen der Temperatur	22
1.4. Aufguss	22
1.5. Anleitungen zum Saunen	23
1.6. Warnungen	23
1.6.1. Symbol Beschreibung	23
1.7. Störungen	23
2. SAUNAKABINE	25
2.1. Struktur der Saunakabine	25
2.1.1. Schwärzung der Saunawände	25
2.2. Belüftung der Saunakabine	26
2.3. Leistungsabgabe des Ofens	26
2.4. Hygiene der Saunakabine.....	26
3. INSTALLATIONSANLEITUNG	27
3.1. Vor der Montage	27
3.2. Befestigung des Saunaofens an der Wand	28
3.3. Elektroanschlüsse	29
3.3.1. Isolationswiderstand des Elektrosaunaofens ...	29
3.4. Anschluß des Steuergerätes und der Fühler (BX-E)..	29
3.5. Zurückstellen des Überhitzungsschutzes	30
4. ERSATZTEILE	76

Данная инструкция по установке и эксплуатации предназначена для владельца сауны либо ответственного за нее лица, а также для электрика, осуществляющего подключение каменки. После завершения установки эта инструкция должна быть передана владельцу сауны или лицу, ответственному за ее эксплуатацию. Тщательно изучите инструкцию по эксплуатации перед тем, как пользоваться каменкой.

Каменка разработана для нагрева парилки сауны до необходимой для парения температуры. Ее запрещается использовать в любых других целях.

Благодарим Вас за выбор нашей каменки!

Гарантия:

- **Гарантийный срок для каменок и пультов управления, используемых в домашних (бытовых) саунах - 12 месяцев.**
- **Гарантийный срок для каменок и пультов управления, используемых в общественных (коммерческих) саунах - 3 месяца.**
- **Гарантия не распространяется на неисправности, вызванные нарушением инструкции по установке и эксплуатации.**
- **Гарантия не распространяется на неисправности, вызванные использованием камней, не отвечающих рекомендациям изготовителя каменки.**

ОГЛАВЛЕНИЕ

1. ИНСТРУКЦИЯ ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ	32
1.1. Укладка камней	32
1.1.1. Замена камней.....	32
1.2. Нагрев парильни	33
1.3. Использование каменки	33
1.3.1. Включение каменки.....	33
1.3.2. Установка времени задержки включения (отложенное включение)	33
1.3.3. Выключение каменки	34
1.3.4. Установка температуры	34
1.4. Пар в сауне	34
1.5. Руководства к парению	34
1.6. Меры предосторожности.....	35
1.6.1. Условные обозначения	35
1.7. Возможные неисправности	35
1.8. Гарантия, срок службы.....	36
1.8.1. Гарантия.....	36
1.8.2. Срок службы	36
2. ПАРИЛЬНЯ	37
2.1. Устройство помещения сауны.....	37
2.1.1. Потемнение стен сауны	37
2.2. Вентиляция помещения сауны.....	38
2.3. Мощность каменки.....	38
2.4. Гигиена сауны	38
3. ИНСТРУКЦИЯ ПО УСТАНОВКЕ	39
3.1. Перед установкой	39
3.2. Крепление каменки к стене	40
3.3. Электромонтаж	41
3.3.1. Сопротивление изоляции электрокаменки	42
3.4. Установка пульта управления и датчиков (BX-E)	42
3.5. Сброс защиты от перегрева	42
4. ЗАПАСНЫЕ ЧАСТИ	76

Käesolev paigaldus- ja kasutusjuhend on mõeldud sauna omanikule või hooldajale, samuti kerise paigaldamise eest vastutavale elektrikule. Peale kerise paigaldamist tuleb juhend üle anda omanikule või hooldajale. Enne kasutamist tutvuge hoolikalt kasutusjuhistega.

Keris on mõeldud saunade soojendamiseks leilitemperatuurini. Kasutamine muuks otstarbeks on keelatud.

Õnnitleme Teid hea kerise valimise puhul!

Garantii:

- Keriste ja juhtseadmestiku garantiiäeg kasutamisel peresaunas on kaks (2) aastat.
- Keriste ja juhtseadmestiku garantiiäeg kasutamisel ühistusaunas üks (1) aasta.
- Garantii ei kata rikkeid, mille põhjuseks on paigaldus-, kasutus- või hooldusjuhiste mittejärgimine.
- Garantii ei kata rikkeid, mis on põhjustatud tehase poolt mittesoovitavate kivide kasutamisest.

SISUKORD

1. KASUTUSJUHISED	32
1.1. Kerise kividade ladumine	32
1.1.1. Hooldamine	32
1.2. Leiliruumi soojendamine	33
1.3. Kerise kasutamine	33
1.3.1. Kerise sisselülitamine	33
1.3.2. Eelhäälestusaeg (taimeriga sisselülitus)	33
1.3.3. Kerise väljalülitamine	34
1.3.4. Temperatuuri seadistamine	34
1.4. Leiliviskamine	34
1.5. Soovitusi saunaskäimiseks	34
1.6. Hoiatused	35
1.6.1. Sümbolite tähdused	35
1.7. Probleemide lahendamine	35
2. SAUNARUUM	37
2.1. Saunaruumi konstruktsioon	37
2.1.1. Saunaruumi seinte mustenemine	37
2.2. Saunaruumi ventilatsioon	38
2.3. Kerise vöimsus	38
2.4. Saunaruumi hügieen	38
3. PAIGALDUSJUHIS	39
3.1. Enne paigaldamist	39
3.2. Kerise kinnitus seinale	40
3.3. Elektrühendused	41
3.3.1. Elektrikerise isolatsioonitakistus	42
3.4. Juhtimiskeskuse ja anduri paigaldamine (BX-E)	42
3.5. Ülekummenemise kaitse tagastamine	42
4. VARUOSAD	76

Šīs montāžas un lietošanas instrukcijas ir paredzētas pirts īpašniekam vai atbildīgajam par pirti, kā arī elektrīķim, kas veickrānsuzstādīšanu un pievienošanu. Pēc uzstādīšanas pabeigšanas instrukcija jānodod pirts īpašniekam vai atbildīgajam par pirti. Lūdzu uzmanīgi izlasiet lietošanas instrukciju pirms krāsns lietošanas.

Krāsns ir veidota karsētavas uzkarsēšanai līdz pirts temperatūrai. Krānsi nedrīkst lietot citiem mērķiem.

Apsveicam Jūs ar labu izvēli!

Garantija:

- Garantijas laiks pirts krāsnīm un pultīm, kas tiek lietotas gīmenes pirtis, ir divi (2) gadi.
- Garantijas laiks pirts krāsnīm un pultīm, kas tiek lietotas slēgtajās pirtis, privātajās vai organizācijās atrodošās, ir viens (1) gads.
- Garantija neattiecas uz klūmēm, kas radušās, neievērojot uzstādīšanas, lietošanas vai apkopes instrukcijas.
- Garantija neattiecas uz klūmēm, kas radušās, lietojot akmeņus, kurus nav ieteicis krāsns ražotājs.

SATURS

1. PAMĀCĪBA LIETOTĀJIEM	44
1.1. Saunas akmeni ievietošana krāsnī.....	44
1.1.1. Apkope.....	44
1.2. Pirts uzkaršēšana.....	45
1.3. Krāsns lietošana	45
1.3.1. Krāsns ieslēgšana	45
1.3.2. Priekšiestatāmais laiks (laikiestate ieslēgta)	45
1.3.3. Krāsns izslēgšana	46
1.3.4. Temperatūras iestatīšana	46
1.4. Tvaiks pirti	46
1.5. Pēršanās pamācība	47
1.6. Drošības pasākumi	47
1.6.1. Simbolu izskaidrojums.....	47
1.7. Iespējamie bojājumi	47
2. PIRTS TELPA	49
2.1. Pirts telpas uzbūve	49
2.1.1. Pirts telpas sienu dēļu krāsas maiņa.....	49
2.2. Pirts telpas ventilācija	50
2.3. Krāsns siltumatdeve	50
2.4. Higiēna pirts telpā.....	50
3. MONTĀŽAS INSTRUKCIJA	51
3.1. Pirms uzstādīšanas	51
3.2. Krāsns piestiprināšana pie sienas	52
3.3. Krāsns elektromontāža	53
3.3.1. Elektrokrāsns pretestības izolācija	53
3.4. Vadības pults un sensoru uzstādīšana (BX-E)	53
3.5. Ierīces pasargāšanai no pārkarsēšanas atiestatīšana.....	54
4. REZERVES DAĻAS.....	76

Šī instalavimo ir naudojimo instrukcija yra skirta savininkui arba sauną prižiūrinčiam asmeniui, taip pat už krosnelēs instalavimą atsakingam elektrikui. Krosnelę instalavēs meistras šią instrukciju turētu perduoti saunos savininkui arba ją prižiūrinčiam asmeniui. Prašome prieš naudojimāsi krosnele atidzīt perskaityti naudojimo instrukcijā.

Krosnelė skirta būtinēms saunoms jūsildyti iki kaitinimuisi tinkamos temperatūros. Nenaudokite krosnelēs jokiam kitam tikslui.

Dékojame Jums, kad pasirinkote mūsų krosnelę !

Garantija:

- Kai krosnelę ir jos valdymo jrangā naudoja viena šeima, gaminams suteikiama 2 (dveju) metų garantija.
- Jei krosnelė ir jos valdymo jrangā veikia saunoje, kuria bendrai naudojasi vieno namo gyventojai, tai gaminams suteikiama 1 (vienerių) metų garantija.
- Garantija netaikoma gedimams, kurių priežastis yra instalavimo, naudojimo ar priežiūros reikalavimu nepaisymas.
- Garantija netaikoma gedimams, atsiradusiems naudojant akmenis, kurių nerekomenduoja naudoti krosneles gamintojas.

TURINYS

1. NAUDOJIMO INSTRUKCIJA	44
1.1. Akmenų sudējimas.....	44
1.1.1. Priežiūra	44
1.2. Saunos kaitinimas	45
1.3. Krosnelės naudojimas	45
1.3.1. Krosnelės ijjungimas	45
1.3.2. Īsankstinio ijjungimo laiko nustatymas (atidētas ijjungimas).....	45
1.3.3. Krosnelės išjungimas	46
1.3.4. Temperatūros nustatymas	46
1.4. Sauna ir garai	46
1.5. Kaitinimosi patarimai	47
1.6. Saugos reikalavimai	47
1.6.1. Ženklų aprašymas	47
1.7. Galimi gedimai	47
2. SAUNOS PATALPA.....	49
2.1. Saunos patalpos konstrukcija	49
2.1.1. Saunos sienu patamsējimas	49
2.2. Saunos vēdinimas	50
2.3. Krosnelės galia	50
2.4. Saunos higiena	50
3. INSTALAVIMO INSTRUKCIJOS.....	51
3.1. Prieš instalavimą.....	51
3.2. Krosnelės tvirtinimas prie sienos	52
3.3. Elektrinis prijungimas	53
3.3.1. Elektrinės krosnelės izoliacijos varža	53
3.4. Valdymo pulto ir jutiklio instalavimas (BX-E).....	53
3.5. Perkaitimo saugiklio grāžinimas į darbinę padētj.....	54
4. ATSARGINĖS DETALĖS	76

Ces consignes d'installation et d'utilisation sont destinées au propriétaire du sauna ou à la personne chargée de l'entretien, ainsi qu'à l'électricien responsable de l'installation électrique du poêle. Après l'installation du poêle, ces consignes seront remises au propriétaire du sauna ou à la personne chargée de son entretien. Lire attentivement les consignes d'utilisation avant la mise en service de l'appareil.

Ce poêle est prévu pour chauffer la cabine de sauna à la température adéquate. Il est interdit d'utiliser le poêle à d'autres fins.

Félicitations pour cet excellent choix !

Garantie :

- La période de garantie des poêles et de l'équipement de contrôle utilisés dans les saunas par des familles est de deux (2) ans.
- La période de garantie des poêles et de l'équipement de contrôle utilisés dans les saunas par les résidents d'appartements est d'un (1) an.
- La garantie ne couvre aucun défaut résultant du non-respect des instructions d'installation, d'utilisation ou de maintenance.
- La garantie ne couvre aucun défaut résultant de l'utilisation de pierres non recommandées par le fabricant du poêle.

TABLE DES MATIÈRES

1. MODE D'UTILISATION	56
1.1. Mise en place des pierres du poêle	56
1.1.1. Maintenance	56
1.2. Chauffage du sauna.....	57
1.3. Utilisation du poêle	57
1.3.1. Poêle allumé.....	57
1.3.2. Durée de pré-programmation (mise en route programmée)	57
1.3.3. Poêle arrêté	58
1.3.4. Réglage de la température	58
1.4. Projection de l'eau de vapeur sur les pierres	58
1.5. Conseils pour la séance de sauna	58
1.6. Avertissements.....	59
1.6.1. Description des symboles.....	59
1.7. Dépannage.....	59
2. CABINE DU SAUNA.....	61
2.1. Structure de la cabine de sauna.....	61
2.1.1. Noircissement des murs du sauna	61
2.2. Ventilation de la cabine de sauna.....	62
2.3. Puissance des poêles	62
2.4. Hygiène de la cabine de sauna	62
3. INSTRUCTIONS D'INSTALLATION.....	63
3.1. Avant l'installation	63
3.2. Fixation du poêle au mur.....	64
3.3. Raccordement électrique	65
3.3.1. Résistance d'isolation du poêle électrique.....	65
3.4. Installation du centre de contrôle et du capteur (BX-E)	65
3.5. Réinitialisation de la sécurité surchauffe.....	66
4. PIÈCES DÉTACHÉES	76

Niniejsza instrukcja instalacji i eksploatacji jest przeznaczona dla właścicieli sauny lub osób odpowiedzialnych za podłączenie elektryczne pieca. Po zakończeniu instalacji osoba odpowiedzialna powinna przekazać niniejszą instrukcję właścielowi sauny lub osobie odpowiedzialnej za jej eksploatację. Przed rozpoczęciem eksploatacji pieca należy dokładnie zapoznać się z niniejszą instrukcją.

Piec służy do ogrzewania kabiny sauna do odpowiedniej temperatury kąpieli. Pieców nie wolno używać do żadnych innych celów.

Gratulujemy Państwu dobrego wyboru!

Gwarancja:

- Okres gwarancji na piece i urządzenia sterujące stosowane w saunach przeznaczonych do użytku w domach jednorodzinnych wynosi dwa (2) lata.
- Okres gwarancji na piece i urządzenia sterujące stosowane w saunach przeznaczonych do użytku w mieszkaniach znajdujących się w domach wielorodzinnych wynosi jeden (1) rok.
- Gwarancja nie obejmuje usterek wynikłych z nie przestrzegania instrukcji montażu, użytkowania lub prac konserwacyjnych.
- Gwarancja nie obejmuje uszkodzeń powstałych na skutek użycia innych kamieni niż zalecane przez producenta pieca.

SPIS TREŚCI

1. EKSPLOATACJA PIECA.....	56
1.1. Układanie kamieni używanych w saunie.....	56
1.1.1. Konserwacja.....	56
1.2. Nagrzewanie sauny.....	57
1.3. Eksploatacja pieca	57
1.3.1. Włączanie pieca	57
1.3.2. Ustawianie czasu (wyłącznik czasowy).....	57
1.3.3. Wyłączanie pieca	58
1.3.4. Ustawianie temperatury.....	58
1.4. Polewanie wodą rozgrzanych kamieni	58
1.5. Wskazówki korzystania z sauny	58
1.6. Ostrzeżenia.....	59
1.6.1. Opis symboli	59
1.7. Wyszukiwanie usterek	59
2. KABINA SAUNY	61
2.1. Konstrukcja kabiny sauny	61
2.1.1. Ciemnienie ścian sauny	61
2.2. Wentylacja kabiny sauny	62
2.3. Moc pieca	62
2.4. Higiena kabiny	62
3. INSTRUKCJA INSTALACJI	63
3.1. Czynności wstępne	63
3.2. Mocowanie pieca na ścianie	64
3.3. Podłączenie elektryczne	65
3.3.1. Rezystancja izolacji pieca elektrycznego	65
3.4. Instalowanie modułu sterującego i czujników (BX-E).....	65
3.5. Resetowanie wyłącznika termicznego	66
4. CZĘŚCI ZAMIENNE	76

Tyto pokyny k montáži a použití jsou určeny jak pro majitele nebo osobu zodpovědnou za provoz sauny, tak i pro elektrotechnika zodpovědného za montáž topného tělesa. Po dokončení montáže předá osoba zodpovídající za montáž tyto pokyny majiteli sauny nebo osobě, která je za její provoz zodpovědná. Před použitím topného tělesa si důkladně přečtěte návod k použití.

Topné těleso je určeno k vytápění domácích saun na provozní teplotu. Topné těleso se nesmí používat k žádnému jinému účelu.

Blahopřejeme Vám k vaší volbě!

Záruka:

- Záruční doba, poskytovaná na topná tělesa a ovládací zařízení používaná v saunách a využívaných rodinami, je dva (2) roky.
- Záruční doba, poskytovaná na topná tělesa a ovládací zařízení používaná v saunách využívaných hromadně více obyvateli domu je jeden (1) rok.
- Záruka se nevztahuje na závady způsobené nesprávnou instalací, nesprávným používáním nebo nesprávnou údržbou.
- Záruka se nevztahuje na závady způsobené používáním kamenu, které nejsou doporučené výrobcem saunových kamen.

OBSAH

1. POKYNY K POUŽITÍ.....	68
1.1. Skládání topných kamenů.....	68
1.1. Údržba.....	68
1.2. Vyhřívání sauny	68
1.3. Provoz kamen	68
1.3.1. Zapnutí kamen	69
1.3.2. Nastavení prodlevy (časové zapnutí).....	69
1.3.3. Vypnutí kamen	69
1.3.4. Nastavení teploty.....	69
1.4. Polévání horkých kamenů vodou.....	69
1.5. Pokyny k použití sauny.....	70
1.6. Upozornění.....	70
1.6.1. Význam symbolů	70
1.7. Řešení potíží	70
2. MÍSTNOST SAUNY.....	71
2.1. Uspořádání saunovací místnosti	71
2.1.1. Černání saunových stěn	71
2.2. Větrání sauny.....	71
2.3. Výkon topného tělesa	71
2.4. Hygiena v sauně	71
3. POKYNY K MONTÁŽI.....	72
3.1. Před montáží	72
3.2. Připevnění topného tělesa na stěnu	73
3.3. Zapojení vodičů	73
3.3.1. Odpor izolace elektrického topného tělesa.....	74
3.4. Montáž řídící jednotky a čidél (BX-E).....	74
3.5. Resetování ochrany proti přehřátí	74
4. NÁHRADNÍ DÍLY	76

1. KÄYTTÖOHJE

1.1. Kiuaskivien latominen

Kiuaskivien latomisella on suuri vaikutus kiukaan toimintaan (kuva 1).

Tärkeää tietoa kiuaskivistä:

- Sopiva kivikoko on halkaisijaltaan 5–10 cm.
- Käytä vain kiuaskiviksi tarkoitettuja lohkopointaisia kiviä. Sopivia kivimateriaaleja ovat peridotitti, oliviinidiabaasi ja oliviini.
- Keraamisten "kiven" ja pehmeiden vuolukiven käyttö on kielletty. Ne eivät sidon riittävästi lämpöä kiusta lämmittäässä. Tämä saattaa johtaa vastusten rikkoutumiseen.
- Huuhdo kiuaskivet kivipölystä ennen kiukaaseen latomista.

Huomioi kiviä latoessasi:

- Älä pudota kiviä kivitilaan.
- Älä kiihkaa kiviä tiukasti vastusten väliin.
- Lado kivet väljästi, jotta ilma pääsee liikkumaan niiden välistä.
- Lado kivet siten, että niiden paino on toisten kivien, ei vastusten varassa.
- Älä tee kivistä kehoa kiukaan päälle.
- Kiukaan kivitilaan tai läheisyyteen ei saa laittaa mitään sellaisia esineitä tai laitteita, jotka muuttavat kiukaan läpi virtaavan ilman määrää tai suuntaa.

1. BRUKSANVISNING

1.1. Stapling av bastustenar

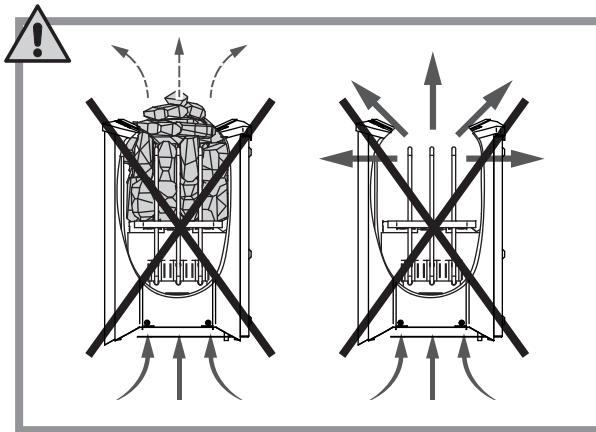
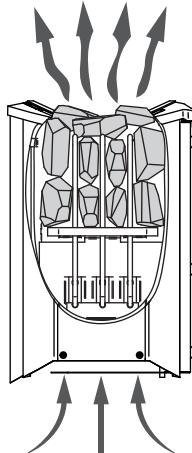
Staplingen av bastustenar har stor betydelse för bastuaggregatets funktion (bild 1).

Viktig information om bastustenar:

- Stenarna bör ha en diameter på 5–10 cm.
- Använd bara kantiga bastustenar med brutna ytor som är avsedda att användas i ett aggregat. Peridotit, olivindolerit och olivin är lämpliga stentyper.
- Varken lätta porösa "stenar" av keramiska material eller mjuka täljstenar bör användas i aggregatet. Sådana stenar absorberar inte tillräckligt mycket värme när de värms upp. Detta kan göra att värmeelementen skadas.
- Tvätta av damm från bastustenarna innan de staplas i aggregatet.

Observera följande när du staplar stenarna:

- Låt inte stenarna falla ner i stenutrymmet.
- Kila inte in stenar mellan värmeelementen.
- Stapla stenarna glest så att luft kan cirkulera mellan dem.
- Stapla stenarna så att de stödjer varandra och deras vikt inte upptas av värmeelementen.
- Stapla inte stenarna i en hög på aggregatet.
- Det är förbjudet att i aggregatets stenutrymme eller dess närhet placera föremål eller anordningar som ändrar mängden luft som passerar genom aggregatet eller ändrar luftens riktning.

**Kuva 1. Kiuaskivien latominen
Bild 1. Stapling av bastustenar**

1.1.1. Ylläpito

Voimakkaan lämmönvaihtelun vuoksi kiuaskivet rapautuvat ja murenevät käytön aikana. Lado kivet uudelleen vähintään kerran vuodessa, kovassa käytössä useammin. Poista samalla kivitilaan kertynyt kivijäte ja vaihda rikkoutuneet kivet. Näin varmistat, että kiukaan löylyominaisuudet säilyvät eikä ylikuumenemisen vaaraa synny.

1.1.1. Underhåll

Till följd av de kraftiga temperaturväxlingarna vittrar bastustenarna sönder under användning. Stenarna bör staplas om på nytt minst en gång per år, vid flitigt bruk något oftare. Avlägsna samtidigt skräp och smulor i botten av aggregatet och byt ut stenar vid behov. På det här sättet säkerställer du att aggregatets badegenskaper bibehålls och att ingen risk för överhettning uppstår.

1.2. Saunahuoneen lämmittäminen

Kiuas ja kivet tuottavat ensimmäisellä käyttökerralla hajuja, joiden poistamiseksi on järjestettävä sauna-huoneeseen hyvä tuuletus.

Jos kiuas on teholtaan sopiva sauna-huoneeseen, hyvin lämpöeristetty sauna-huone lämpenee käytökuntaan noin tunnissa (►2.3.). Kiuaskivet kuumenevat yleensä samassa ajassa kuin sauna-huonekin. Sopiva lämpötila sauna-huoneessa on noin 65–80 °C.

1.3. Kiukaan käyttö

HUOM! Tarkista aina ennen kiukaan päälekytkentää, ettei kiukaan päällä tai lähietsisyydellä ole mitään tavaroita. ►1.6. "Varoitukset".

- Kiuasmallit BX45, BX60, BX80 ja BX90 on varustettu kellockytkimellä ja termostaattilla. Kellockytkimellä valitaan kiukaan päälläoloaika ja termostaattilla asetetaan sopiva lämpötila.
►1.3.1.–1.3.4.
- Kiuasmalleja BX45E, BX60E, BX80E ja BX90E käytetään erillisen ohjauskeskuksen kautta. Tutustu ohjauskeskuksen mukana toimitettaviin käyttöohjeisiin.

1.2. Uppvärmning av bastu

Första gången aggregatet och stenarna värmes upp avger de lukter som bör avlägsnas genom god ventilation.

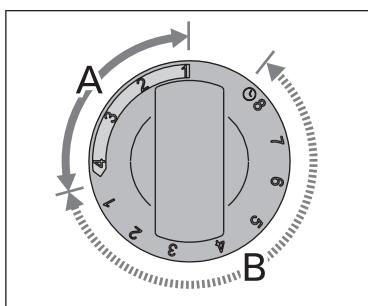
Om aggregatets effekt är lämplig för bastun, värmes en välisolerad bastu upp på ca 1 timme (►2.3.). När bastun är varm är också bastustenarna i regel så varma att man kan kasta bad. Lämplig temperatur i bastun är ca 65–80 °C.

1.3. Användning av aggregatet

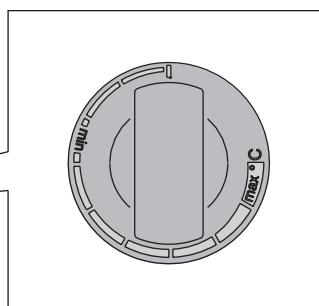
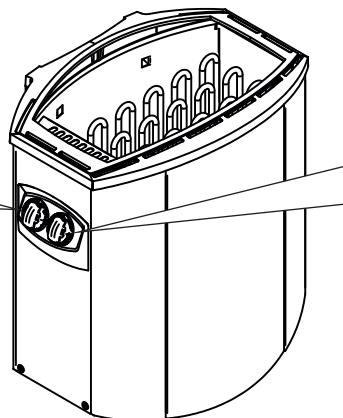
OBS! Kontrollera alltid att inga saker finns på eller i närheten av aggregatet före aggregatet kopplas på.

►1.6. "Varningar".

- Aggregatmodellerna BX45, BX60, BX80 och BX90 har utrustats med tidströmställare och termostat. Tidströmställaren används för att välja den tid aggregatet ska vara påslagen och med termostaten ställs rätt temperatur in.
►1.3.1.–1.3.4.
- Aggregatmodellerna BX45E, BX60E, BX80E och BX90E styrs med hjälp av en separat styrenhet. Bekanta dig med användaranvisningar som följer med styrenheten.

Kuva 2. Kellockytkimen säädin
Bild 2. Tidströmställarens reglage

Kuva 3. Termostaatin säädin
Bild 3. Termostatens reglage

1.3.1. Kiuas pääle heti

Kierrä kellockytkimen säädin toiminta-alu-elle (asteikko A kuvassa 2, 0–4 tuntia). Kiuas alkaa lämmetä heti.

1.3.2. Esivalinta-aika (ajastettu käynnistys)

Kierrä kellockytkimen säädin esivalinta-alu-elle (asteikko B kuvassa 2, 0–8 tuntia). Kiuas alkaa lämmetä, kun kellockoneisto on kiertänyt säätimen takaisin toiminta-alu-elle. Päälläoloaika on tällöin noin neljä tuntia.

Esimerkki: Haluat lähteä kolme tuntia kestävälle kävelylenkille ja saunoa heti palattuasi. Kierrä kellockytkimen säädin esivalinta-alueelle kohtaan 2.

Kello käynnistyy. Kahden tunnin kuluttua kiuas alkaa lämmetä. Koska saunan lämpenemisaika on noin yksi tunti, sauna on lämmin noin kolmen tunnin kuluttua eli juuri silloin, kun palaat lenkiltä.

1.3.1. Bastuaggregatet på genast

Vrid tidströmställarens reglage till verksamhetsområdet (skala A på bild 2, 0–4 timmar). Aggregatet börjar genast värmas upp.

1.3.2. Förinställd tid (tidsbestämd uppvärmning)

Vrid tidströmställarens reglage till förvals-området (skala B på bild 2, 0–8 timmar). Aggregatet börjar värmas upp när urverket vridit tillbaka reglaget till verksamhetsområdet. Aggregatet är då påslagen cirka fyra timmar.

Exempel: Du vill gå på en tre timmar lång promenad och båda bastu genast när du kommer hem. Vrid tidströmställarens reglage till 2 i förvalsområdet.

Klockan startar. Efter två timmar börjar aggregatet värmas upp. Eftersom det tar cirka en timme att väarma upp bastun, är bastun varm efter cirka tre timmar, d.v.s. just när du kommer hem från din promenad.

1.3.3. Kiuas pois päältä

Kiuas kytkeytyy pois päältä, kun kellokoneisto on kiertänyt kellokytkimen säätimen takaisin 0-kohtaan. Voit kytkeä kiuakan pois päältä milloin tahansa kiertämällä säätimen käsin 0-kohtaan.

Kytke kiuas pois päältä, kun saunominen on päättynyt. Joskus saattaa olla kuitenkin tarpeellista jättää kiuas hetkeksi päälle, jotta saunan puurakenteet kuijisivat nopeammin.

HUOM! Tarkista, että kiuas on varmasti kytkeytynyt pois päältä ja lopettanut lämmittämisen, kun pääälläoloaika on kulunut loppuun.

1.3.4. Lämpötilan säättäminen

Termostaatin (kuva 3) tehtävä on pitää saunan lämpötila halutulla tasolla. Itsellesi sopivan asetuksen löydät kokeilemalla.

Aloita kokeilu säätoalueen maksimiasennosta. Jos lämpötila nousee saunomisen aikana liian korkeaksi, kierrä säädintä hieman vastapäivään. Huomaa, että pienikin muutos säätoalueen maksimipäässä aiheuttaa tuntuvan lämpötilamuutoksen saunahuoneessa.

1.4. Löylynheitto

Saunan ilma kuivuu, kun sauna lämmitetään. Tämän vuoksi on tarpeen lisätä ilmankosteutta heittämällä vettä kiukaan kiville. Jokainen ihminen kokee lämmön ja kosteuden vaikutuksen omalla tavallaan – kokeilemalla löydät itsellesi sopivan lämpötilan ja ilmankosteuden.

HUOM! Käytä löylykauhaa, jonka tilavuus on korkeintaan 0,2 litraa. Jos kiukaalle heitetään tai kaadetaan kerralla liikaa vettä, sitä saattaa roiskua kiehuvan kuuman kylpijöiden päälle. Älä heitä löylyä silloin, kun joku on kiukaan läheisyydessä, koska kuuma vesihöry voi aiheuttaa palovammoja.

HUOM! Löylyvetenä tulee käyttää vettä, joka täyttää talousveden laatuvaatimukset (taulukko 1). Löylyvedessä voi käyttää ainoastaan löylyveteen tarkoitettuja hajusteita. Noudata hajusteen mukana toimitettuja ohjeita.

1.3.3. Bastuaggregatet av

Aggregatet stängs av när urverket vrider tidströmställarens reglage tillbaka till 0. Du kan stänga av aggregatet när som helst genom att manuellt vrida reglaget till 0.

Stäng av aggregatet när bastubadet avslutats. Ibland kan det dock vara nödvändigt att låta aggregatet vara påslagen en stund, så att bastuns tråkonstruktioner torkar snabbare.

OBS! Kontrollera att aggregatet säkert stängts av och att uppvärmening upp hört när den inställda tiden gått ut.

1.3.4. Justering av temperatur

Termostatens (bild 3) uppgift är att hålla bastuns temperatur på önskad nivå. Du hittar den inställning som passar dig genom att pröva dig fram.

Inled försöket i justeringsområdets maximiposition. Om temperaturen blir för hög under bastubadet, vrid reglaget en aning motsols. Observera att också en liten ändring i justeringsområdets maximiände leder till en märkbar temperaturförändring i bastun.

1.4. Kastning av bad

Luften i bastun blir torrare när den värmes upp. För att uppnå lämplig luftfuktighet är det nödvändigt att kasta bad på de heta stenarna. Varje människa upplever värme och fuktighet på olika sätt – genom att pröva dig fram hittar du en temperatur och luftfuktighet som passar dig.

OBS! Badskopan skall rymma högst 0,2 l. Kasta eller häll inte mer än så åt gången, eftersom hett vatten då kan stänka upp på badarna. Kasta inte heller bad när någon är i närheten av aggregatet, eftersom den heta ångan kan orsaka brännskador.

OBS! Vattnet som kastas på bastustenarna skall uppfylla kvalitetskraven på bruksvattnen (tabell 1). Endast doftämnen som är avsedda för bastubadvatten får användas. Följ förpackningens anvisningar.

Veden ominaisuus Vattenegenskap	Vaikutukset Effekt	Suositus Rekommendation
Humuspitoisuus Humuskoncentration	Väri, maku, saostumat Färg, smak, utfällningar	<12 mg/l
Rautapitoisuus Järnkonzentration	Väri, haju, maku, saostumat Färg, lukt, smak, utfällningar	<0,2 mg/l
Kovuus: tärkeimmät aineet mangaani (Mn) ja kalkki eli kalsium (Ca) Hårdhet: de viktigaste ämnena är mangan (Mn) och kalk, dvs. kalций (Ca)	Saostumat Utfällningar	Mn: <0,05 mg/l Ca: <100 mg/l
Klooripitoinen vesi Klorerat vatten	Terveysriski Hälsorisk	Käyttö kielletty Förbjudet att använda
Merivesi Havsvatten	Nopea korroosio Snabb korrosion	Käyttö kielletty Förbjudet att använda

Taulukko 1. Veden laatuvaatimukset
Tabell 1. Krav på vattenkvaliteten

1.5. Saunomisohjeita

- Aloita saunominen peseytymällä.
- Istu löylyssä niin kauan, kuin tuntuu mukavalta.
- Unohda kiire ja rentoudu.
- Hyviin saunaatapoihin kuuluu, että huomioit muut saunojat häiritsemättä heitä äänekkääällä käytökselläsi.
- Älä aja muita lauteilta liiallisella löylynheitolla.
- Jäähdytä eli vilvoittele ihoasi. Jos olet terve, voit nauttia vilvoittelun yhteydessä uimisesta.
- Peseydy saunomisen lopuksi.
- Lepäile ja anna olosi tasaantua. Nauti neste-tasapainon palauttamiseksi raikasta juomaa.

1.6. Varoituksia

- Pitkääkin oleskelu kuumassa saunaassa nostaa kehon lämpötilaa, mikä saattaa olla vaarallista.
- Varo kuumaa kiuasta. Kiukaan kivet ja metalliosat kuumenevat ihoa polttaviksi.
- Estä lasten pääsy kiukaan läheisyyteen.
- Älä jätä lapsia, liikuntarajoitteisia, sairaita tai heikkokuntoisia saunaan ilman valvontaa.
- Selvitä saunomiseen liittyvät terveydelliset rajoitteet lääkärin kanssa.
- Keskustele neuvolassa pienien lasten saunottamisesta.
- Liiku saunaan varovasti, koska lauteet ja lattiat saattavat olla liukkaita.
- Älä mene kuumaan saunaan huumaavien aineiden (alkoholi, lääkkeet, huumeet ym.) vaikutukseen alaisena.
- Älä nuku lämmityssä saunaassa.
- Meri- ja kostea ilmasto saattavat syövyttää kiukaan metallipintoja.
- Älä käytä saunaan vaatteiden tai pyykkien kuivushuoneena palovaaran vuoksi. Sähkölaitteetkin saattavat vioittua runsaasta kosteudesta.

1.6.1. Symbolien selitykset.

Lue käyttöohje.

Ei saa peittää.

1.7. Vianetsintä

HUOM! Kaikki huoltotoimet on annettava koulutetun sähköalan ammatilaisen tehtäviksi.

Kiuas ei lämpene.

- Tarkista, että kiukaan sulakkeet sähkötaulussa ovat ehytät.
- Tarkista, että kiukaan liitäntäkaapeli on kytetty (▷ 3.3.).
- Aseta kellockytkimen säädin toiminta-alueelle (▷ 1.3.1.).
- Säädä lämpötila korkeammaksi (▷ 1.3.4.).
- Tarkista, ettei ylikuumenemissuoja ole lauen-nut. Tällöin kello toimii, mutta kiuas ei lämpene. (▷ 3.5.)

Saunahuone lämpenee hitaasti. Kiukaalle heitetty vesi jäähdyytää kivet nopeasti.

- Tarkista, että kiukaan sulakkeet sähkötaulussa

1.5. Badanvisningar

- Börja bastubadandet med att tvätta dig.
- Sitt i bastun så länge det känns behagligt.
- Glöm all jakt och koppla av.
- Det hör till god bastused att ta hänsyn till andra badare, t.ex. genom att undvika högljutt och störande beteende.
- Kör inte bort andra badare genom att kasta alltför mycket bad.
- Svalka dig emellanåt i duschen eller i frisk luft, eftersom huden blir uppvärmd. Om du är frisk kan du svalka kroppen genom att simma.
- Avsluta bastubadandet med att tvätta dig.
- Vila och låt kroppen återhämta sig och återfå normal temperatur. Drick något fräscht och läskande för att återställa vätskebalansen.

1.6. Varningar

- Långvarigt badande i en het bastu höjer kroppstemperaturen och kan vara farligt.
- Se upp för aggregatet när det är uppvärmt – bastustenarna och ytterhöljet kan orsaka brändskador på huden.
- Låt inte barn komma nära bastuaggregatet.
- Barn, rörelsehindrade, sjuka och personer med svag hälsa får inte lämnas ensamma i bastun.
- Eventuella begränsningar i samband med bastubad bör utredas i samråd med läkare.
- Småbarns bastubadande bör diskuteras med mödrarådgivningen.
- Rör dig mycket försiktigt i bastun, eftersom bastulave och golv kan vara hala.
- Gå inte in i en het bastu om du är påverkad av berusningsmedel (alkohol, mediciner, droger o.d.).
- Sov inte i en uppvärmd bastu.
- Havsluft och fuktig luft i allmänhet kan orsaka korrosion på aggregatets metallytor.
- Använd inte bastun som torkrum för tvätt – det medför brandfara! Elinstallationerna kan dessutom ta skada av riklig fukt.

1.6.1. Symbolernas betydelse.

Läs användarmanualen.

Får ej täckas.

1.7. Felsökning

Obs! Allt servicearbete måste lämnas till professionell underhållspersonal.

Aggregatet värmes inte upp.

- Kontrollera att aggregatets säkringar i elskåpet är hela.
- Kontrollera att aggregatets anslutningskabel har kopplats (▷ 3.3.).
- Vrid tidströmväxlarenens reglage till verksamhetsområdet (▷ 1.3.1.).
- Höj temperaturen (▷ 1.3.4.).
- Kontrollera att inte överhettningsskyddet utlösats. Då fungerar klockan, men aggregatet värmes inte upp. (▷ 3.5.)

Bastun värmes upp långsamt. Det vatten som slängs på aggregatet kyler ner stenarna snabbt.

- Kontrollera att aggregatets säkringar i elskåpet

ovat ehjät.

- Tarkista, että kaikki vastukset hehkuват kun kiuas on päällä.
- Säädä lämpötila korkeammaksi (▷ 1.3.4.).
- Tarkista, ettei kiukaan teho ole liian pieni (▷ 2.3.).
- Tarkista kiuaskivet (▷ 1.1.). Liian tiheä ladonta, kivien painuminen ajan mittaan tai vääränlaiset kiuaskivet voivat estää ilmankierron kiukaassa, mikä puolestaan heikentää lämmitystehoa.
- Tarkista, että saunahuoneen ilmanvaihto on järjestetty oikein (▷ 2.2.).

Saunahuone lämpenee nopeasti, mutta kivet eivät ehdi lämmetä. Kiukaalle heitetty vesi ei höyrysty, vaan valuu kivistilan läpi.

- Säädä lämpötila matalammaksi.
- Tarkista, ettei kiukaan teho ole liian suuri (▷ 2.3.).
- Tarkista, että saunahuoneen ilmanvaihto on järjestetty oikein (▷ 2.2.).

Saunahuone lämpenee epätasaisesti.

- Tarkista, että kiuas on asennettu oikealle korkeudelle. Kiuas lämmittää saunaan parhaiten, kun se on asennettu 100 mm korkeudelle lattiasta. Suurin sallittu asennuskorkeus on 200 mm. (▷ 3.2.)

Paneeli tai muu materiaali kiukaan lähellä tummuu nopeasti.

- Tarkista, että suojaetäisysvaatimukset täyttyvät (▷ 3.1.).
- Tarkista kiuaskivet (▷ 1.1.). Liian tiheä ladonta, kivien painuminen ajan mittaan tai vääränlainiset kiuaskivet voivat estää ilmankierron kiukaassa, mikä voi johtaa rakenteiden ylikuumenemiseen.
- Katso myös kohta 2.1.1.

Kiuas tuottaa hajuja.

- Katso kohta 1.2.
- Kuuma kiuas saattaa korostaa ilmaan sekoittuneita hajuja, jotka eivät kuitenkaan ole peräisin saunasta tai kiukaasta. Esimerkkejä: maalit, liimat, lämmitysöljy, mausteet.

Kiukaasta kuuluu ääntä.

- BX: Kellokytkin on mekaaninen laite ja siitä kuuluu tikittävä ääni, kun se toimii normaalista. Jos tikitys kuuluu vaikkei kiuas ole päällä, tarkista kellokytkimen kytkennät.
- Satunnaiset pamaukset johtuvat yleensä kivistä, jotka halkeavat kuumuudessa.
- Kiukaan osien lämpölaajeneminen saattaa aiheuttaa ääntä kiukaan lämmetessä.

är hela.

- Kontrollera att alla värmeelement glöder när aggregatet är på.
- Höj temperaturen (▷ 1.3.4.).
- Kontrollera att inte aggregatets effekt är för låg (▷ 2.3.).
- Kontrollera bastustenarna (▷ 1.1.). Om stenarna staplats för tätt, sjunker ner med tiden eller fel typ av bastustenar har använts, kan detta förhindra luftcirkulationen i aggregatet, vilket försämrar uppvärmningseffekten.
- Kontrollera att bastuns luftcirkulation ordnats på rätt sätt (▷ 2.2.).

Bastun värms upp snabbt, men stenarna hinner inte bli varma. Det vatten som slängs på aggregatet förångas inte, utan rinner igenom stenutrymmet.

- Sänk temperaturen.
- Kontrollera att inte aggregatets effekt är för stor (▷ 2.3.).
- Kontrollera att bastuns luftcirkulation ordnats på rätt sätt (▷ 2.2.).

Bastun värms upp ojämt.

- Kontrollera att aggregatet är monterat på rätt höjd. Aggregat värmmer upp bastun bäst om den är monterat 100 mm ovanför golv. Högsta tillåtna monteringshöjd är 200 mm. (▷ 3.2.)

Panelen eller annat material nära aggregatet blir snabbt mörkare.

- Kontrollera att kraven på säkerhetsavstånd uppfylls (▷ 3.1.).
- Kontrollera bastustenarna (▷ 1.1.). Om stenarna staplats för tätt, sjunker ner med tiden eller fel typ av bastustenar har använts, kan detta förhindra luftcirkulationen i aggregatet, vilket kan leda till att konstruktionerna överhettas.
- Se även avsnitt 2.1.1.

Aggregatet luktar.

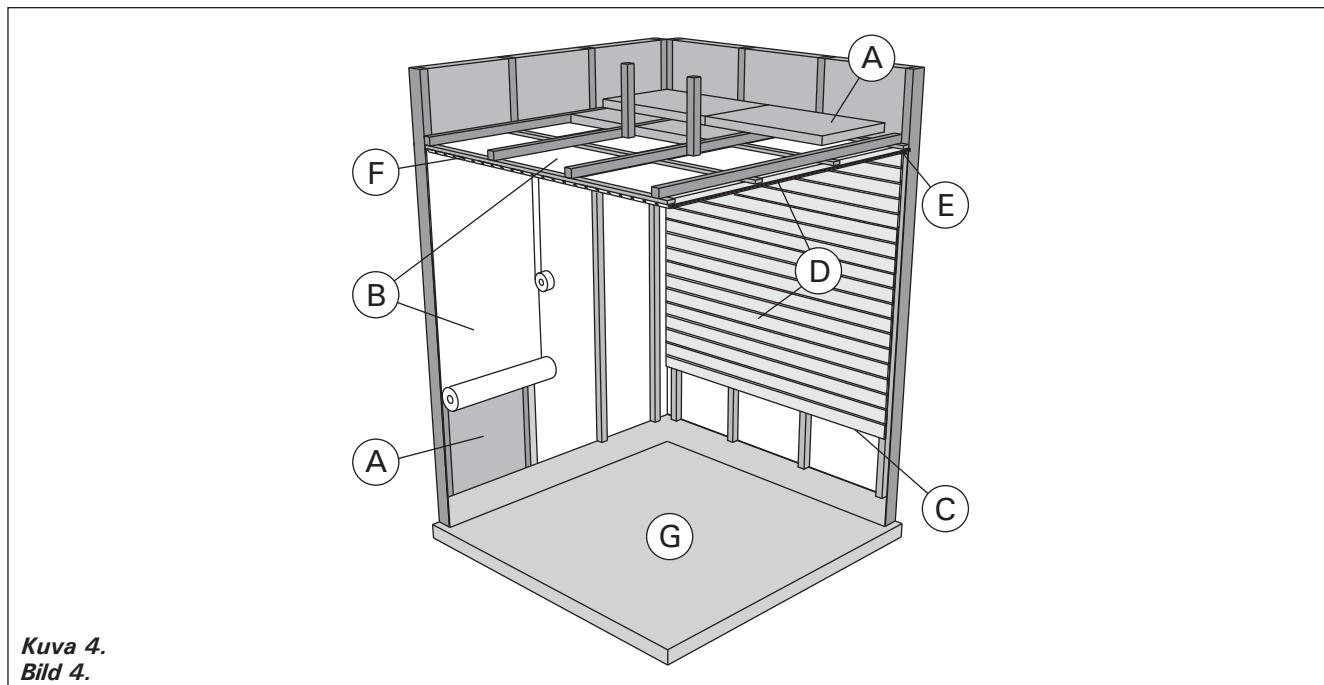
- Se avsnitt 1.2.
- Den heta aggregatet kan förstärka lukter som finns i luften, men som ändå inte har sitt ursprung i bastun eller aggregatet. Exempel: målarfärg, lim, uppvärmningsolja, kryddor.

Bastuaggregatet låter.

- BX: Timern är en mekanisk enhet och ger ifrån sig ett tickande ljud när den fungerar normalt. Om tickandet hörs även då bastuugnen inte är på, kontrollera timerns anslutningar.
- Plötsliga smållar beror oftast på stenar som spricker i värmén.
- Värmeexpansionen i ugnens delar kan orsaka ljud då ugnen värms upp.

2. SAUNAHUONE

2.1. Saunahuoneen rakenne

- A. Eristevilla, paksuus 50–100 mm. Saunahuone tulee eristää huolellisesti, jotta kiuasteho voidaan pitää kohtuullisen pienenä.
- B. Kosteussulkku, esim. alumiinipaperi. Aseta paperin kiiltävä puoli kohti saunan sisätilaa. Teippaa saumat tiiviiksi alumiiniteipillä.
- C. Noin 10 mm tuuletusrako kosteussulun ja paneelin välissä (suositus).
- D. Pienimmassainen 12–16 mm paksu paneelilauta. Selvitä ennen paneloinnin aloittamista laitteiden sähköjohdotukset sekä kiukaan ja lauteiden vaatimat vahvistukset seinissä.
- E. Noin 3 mm tuuletusrako seinä- ja kattopaneelin välissä.
- F. Saunan korkeus on tavallisesti 2100–2300 mm. Vähimmäiskorkeus riippuu kiukaasta (katso taulukko 2). Ylälauteen ja katon välin tulisi olla enintään 1200 mm.
- G. Käytä keraamisia lattiapäällysteitä ja tummia sauma-aineita. Kivistä irronnut kivivaines ja löylyveden epäpuhtaudet saattavat liata ja/tai vaarioittaa herkkiä lattiapäällysteitä.

HUOM! Selvitä paloviranomaisten kanssa mitä palomuurin osia saa eristää. Käytössä olevia hormeja ei saa eristää.

HUOM! Suoraan seinään tai katon pinnalle asennettu kevytsuojaus voi aiheuttaa palovaaran.

2.1.1. Saunan seinien tummuminen

Saunahuoneen puupintojen tummuminen ajan mittaan on normaalista. Tummumista saattavat nopeuttaa

- auringonvalo
- kiukaan lämpö
- seinäpintoihin tarkoitettut suoja-aineet (suoja-aineet kestävät huonosti lämpöä)
- kiukaan kivistä mureneva ja ilmavirtauksien mukana nouseva hienojakoinen kivivaines.

2. BASTU

2.1. Bastuns konstruktion

- A. Isoleringsull, tjocklek 50–100 mm. Bastun bör isoleras omsorgsfullt för att kunna hålla bastuaggregatets effekt relativt låg.
- B. Fuktpärr, t.ex. folie. Placera foliens glatta yta mot bastuns inre. Tejp fogarna täta med aluminiumtejp.
- C. Cirka 10 mm bred ventilationsspringa mellan fuktpärr och panel (rekommendation).
- D. Lätt panel i 12–16 millimeters tjocklek. Utred anläggningarnas elanslutningar innan panelningen inleds, samt väggförstärkningar som aggregatet och lavarna kräver.
- E. Cirka 3 mm bred ventilationsspringa mellan vägg- och takpanel.
- F. Bastuns höjd är normalt 2100–2300 mm. Minimihöjden beror på aggregatet (se tabell 2). Avståndet mellan övre lave och taket är maximalt 1200 mm.
- G. Använd keramisk golvbeläggning och mörk fogmassa. Stenmaterial som lossat från stenarna och orenheter från badvattnet kan smutsa och/eller skada känsligt golv.

OBS! Konsultera brandmyndigheterna om vilka delar av brandväggen får isoleras. Rökkanaler i användning får inte isoleras.

OBS! En direkt på väggen eller i taket monterad tändskyddande beklädnad kan orsaka brandfara.

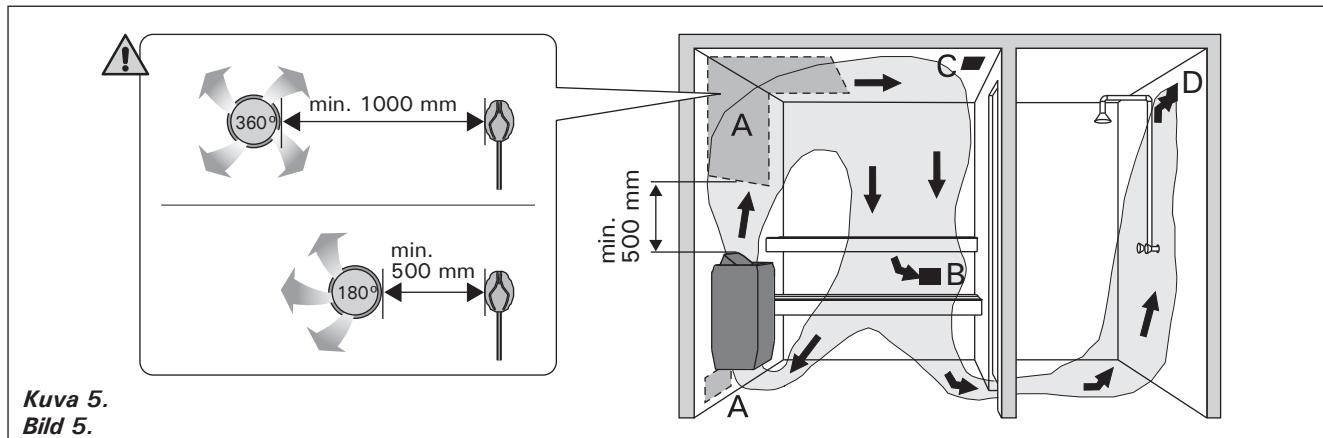
2.1.1. Mörknande av bastuns väggar

Det är normalt att trätyorna inne i bastun mörknar med tiden. Mörknandet kan försnabbas av

- solljus
- värmen från aggregatet
- skyddsmedel avsedda för väggtytor (skyddsmedel tål värme dåligt)
- finfördelat stenmaterial som smulats från stenarna och förts med luftströmningar.

2.2. Saunahuoneen ilmanvaihto

Saunahuoneen ilman tulisi vaihtua kuusi kertaa tunnissa. Kuvassa 5 on esimerkkejä saunahuoneen ilmanvaihtoratkaisuista.

- A. Tuloilmaventtiilin sijoitusalue. Jos ilmanvaihto on koneellinen, sijoita tuloilmaventtiili kiukaan yläpuolelle. Jos ilmanvaihto on painovoimainen, sijoita tuloilmaventtiili kiukaan alapuolelle tai viereen. Tuloilmaputken halkaisijan tulee olla 50–100 mm. **BX-E:** Älä sijoita tuloilmaventtiilia siten, että ilmavirta viilentää lämpöanturia (katso lämpöanturin asennusohje ohjauskeskuksen ohjeesta)!
- B. Poistoilmaventtiili. Sijoita poistoilmaventtiili mahdollisimman kauas kiukaasta ja lähelle lattiaa. Poistoilmaputken halkaisijan tulisi olla kaksi kertaa tuloilmaputken halkaisijaa suurempi.
- C. Mahdollinen kuivatusventtiili (suljettu lämmittämisen ja saunomisen aikana). Saunan voi kuivata myös jättämällä oven auki saunomisen jälkeen.
- D. Jos poistoilmaventtiili on pesuhuoneen puolella, saunan oven kynnysraon tulee olla vähintään 100 mm. Koneellinen poistoilmanvaihto pakollinen.

2.3. Kiuasteho

Kun seinät ja katto ovat paneelipintaiset ja paneelien takana on riittävä eristys, kiukaan teho määritetään saunan tilavuuden mukaan. Eristämättömät seinäpinnat (tiili, lasitiili, lasi, betoni, kaakeli yms.) lisäävät kiuastehon tarvetta. Lisää saunan tilavuuteen $1,2 \text{ m}^3$ jokaista eristämätöntä seinäpintaneliötä kohti. Esim. 10 m^3 saunahuone, jossa on lasiovi vastaa tehontarpeeltaan n. 12 m^3 saunahuonetta. Jos saunahuoneessa on hirsiseinät, kerro saunan tilavuus luvulla 1,5. Valitse oikea kiuasteho taulukosta 2.

2.4. Saunahuoneen hygienia

Suosittelemme käyttämään saunoessa laudeliinoja, jotta hiki ei valuisi lauteille.

Vähintään puolen vuoden välein kannattaa saunan lauteet, seinät ja lattia pestä perusteellisesti. Käytä juuriharjaa ja saunanpesuainetta.

Pyyhi kiuas pölystä ja liasta kostealla liinalla. Poista kalkkitahrat kiukaasta 10 % sitruunahappolioksella ja huuhtele.

2.2. Ventilation i bastun

Luftens i bastun borde bytas sex gånger per timme. Bild 5 visar exempel på ventilation av bastun.

- A. Placering av tillluftsventil. Om ventilationen är maskinell placeras tillluftsventilen ovanför aggregatet. Vid självdragsventilation placeras tillluftsventilen under eller bredvid aggregatet. Tillluftsröret bör ha en diameter på 50–100 mm. **BX-E:** Placera inte tillluftsventilen så att luftströmmen kyler ner temperaturgivaren (se monteringsanvisningen för temperaturgivare i manualen för styrenheten)!
- B. Frånluftsventil. Placera frånluftsventilen så långt från aggregatet och så nära golvet som möjligt. Frånluftsröret bör ha en diameter som är två gånger större än tillluftsrörets.
- C. Eventuell torkventil (stängd under uppvärmning och bad). Bastun kan också torkas genom att lämna dörren öppen efter badandet.
- D. Om frånluftsventilen är i badrummet bör bastudörren ha en springa på minst 100 mm nertill. Maskinell frånluftsventilation obligatorisk.

2.3. Aggregateffekt

När väggarna och taket är panelade och det finns en tillräcklig isolering bakom panelerna fastställs effekten enligt bastuns yta. Väggtytor utan isolering (tegel, glas, betong, kakel osv.) kräver ökad aggregateffekt. Lägg till $1,2 \text{ m}^3$ till bastuns yta för varje kvadrat väggtyta utan isolering. Tex. en bastu med glasdörr på 10 m^3 motsvarar ca 12 m^3 till effektbehovet. Om bastun har stockväggar multipliceras bastuns yta med 1,5. Välj rätt aggregateffekt i tabell 2.

2.4. Bastuhygien

Vi rekommenderar att sithanddukar används i bastun så att inte svett rinner på lavarna.

Tvätta bastuns larvar, väggar och golv omsorgsfullt med minst ett halv års mellanrum. Använd skurborste och tvättmedel för bastu.

Torka damm och smuts av aggregatet med en fuktig duk. Avlägsna kalkfläckar från aggregatet med 10 % citronsyrelösning och skölj.

3. ASENNUSOHJE

3.1. Ennen asentamista

Ennen kuin ryhdyt asentamaan kiuasta, tutustu asennusohjeeseen ja tarkista seuraavat asiat:

- Kiuas on teholtaan ja tyyppiltään sopiva ko. sauna-kuoneeseen. **Taulukon 2 antamia saunaan tilavuuusarvoja ei saa ylittää eikä alittaa.**
- Syöttöjännite on sopiva kiukaalle
- Kiukaan asennuspaikka täyttää kuvassa 6 ja taulukossa 2 annetut suojetäisyyksien vähimäisarvot.

Arvoja on ehottomasti noudatettava, koska niistä poikkeaminen aiheuttaa palovaaran. Saunaan saa asentaa ainoastaan yhden sähkökiukaan.

3. MONTERINGSANVISNING

3.1. Före montering

Innan du börjar montera aggregatet bör du bekanta dig med monteringsanvisningarna och kontrollera följande saker:

- Aggregatets effekt är lämplig med tanke på bastuns storlek. De volymer som anges i tabell 2 får inte överskridas eller underskridas.
- Driftspänningen är den rätta för aggregatet.
- Placeringen av aggregatet uppfyller de minimiavstånd som anges i bild 6 och tabell 2.

Avstånden måste ovillkorligen följas. Om säkerhetsavståndet är alltför litet uppstår brandfara. Endast ett aggregat får monteras i en bastu.

Kiuas Aggregat	Teho Effekt	Löylyhuone Bastuutrymme		Sähkökytkennät Elinstallation					
		Tilavuus Volym	Korkeus Höjd	400 V 3N~ Liitintäkaapeli Anslutningskabel	Sulakeet Säkringar	230 V 1N~ Liitintäkaapeli Anslutningskabel	Sulake Säkring	Anturille (BX-E För givare (BX-E)	
Malli ja mitat Modell och mått									
lev./bredd • BX 500 mm • BX-E 470 mm syy./djup 340 mm kork./höjd 510 mm paino/vikt 11 kg kivet/stenar max. 25 kg	kW	min. m³	max. m³	min. mm	mm²	A	mm²	A	mm²
BX45/BX45E	4,5	3	6	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 20	4 x 0,25
BX60/BX60E	6,0	5	8	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 35	4 x 0,25
BX80/BX80E	8,0	7	12	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 6	1 x 35	4 x 0,25
BX90/BX90E	9,0	8	14	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 50	4 x 0,25

Taulukko 2. Kiukaan asennustiedot
Tabell 2. Monteringsdata för aggregat

	Kiuas voidaan asentaa seinäsyvennykseen, jonka korkeus on vähintään 1900 mm. Aggregatet kan monteras i en väggnisch, vars höjd är minst 1900 mm.		
A min. sivupinnasta seinään, ylälauteeseen tai yläkaiteeseen från sidoyta till vägg, övre räck eller övre lave	B min.	C min. etupinnasta ylälauteeseen tai yläkaiteeseen från framyta till övre räck eller övre lave	
BX45/BX45E	35	20	35
BX60/BX60E	50	30	50
BX80/BX80E	100	30	80
BX90/BX90E	120	40	100

Kuva 6. Kiukaan suojetäisyydet (mitat millimetreinä)
Bild 6. Säkerhetsavstånd (måttten i millimeter)

3.2. Kiukaan kiinnittäminen seinään

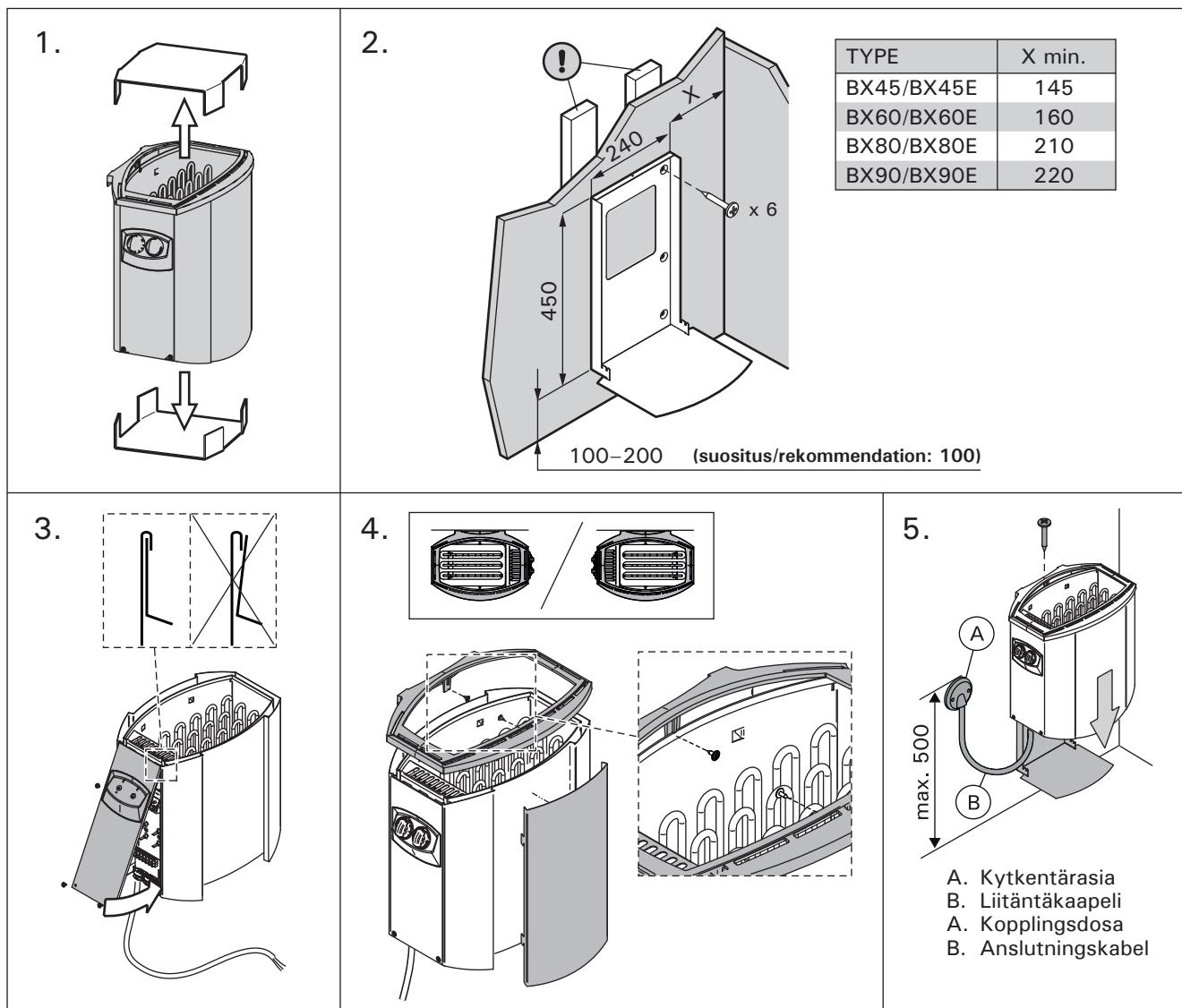
Katso kuva 7.

1. Poista molemmat suojaapahvit.
2. Kiinnitä kiukaan asennusteline seinään mukaan tulevilla ruuveilla. **HUOM!** Asennustelineen kiinnitysruuvien kohdalla, paneelin takana tulee olla tukirakenteena esim. lauta, johon ruuvit kiinnittyvätkin tukeasti. Jos paneelin takana ei ole tukirakennetta, voidaan laudat kiinnittää myös paneelin päälle.
3. Huolehdi kytkentäkotelon kantta sulkiessasi, että kannen yläreuna kiinnitettäytyy oikein. Jos kannen yläreuna ei ole paikallaan, kytkentäkoteloon voi päästää vettä.
4. Kiukaan kätisyyks voidaan valita asentamalla kiuas seinätelineeseen kummin päin tahansa.
5. Nosta kiuas seinässä olevaan telineeseen siten, että telineen alaosan kiinnityskoukut menevät kiukaan rungon reunan taakse. Lukitse kiuas yläreunasta ruuvilla asennustelineeseen.

3.2. Montering på vägg

Se bild 7.

1. Ta bort båda skyddspapparna.
2. Fäst monteringsställningen på väggen med de medföljande skruvarna. **OBS!** Fästsksruvarna måste placeras så att de fäster i en hållfast stödkonstruktion bakom panelen. Om det inte finns några reglar eller bräder bakom panelen, kan bräder också fästas utanpå panelen.
3. Se till att överkanten på anslutningshusets front stängs ordentligt. Om överkanten inte sitter på plats kan det komma in vatten i anslutningshuset.
4. Hanteringen av aggregatet med höger eller vänster hand kan ändras beroende på hur det monteras på väggen.
5. Lyft upp aggregatet på ställningen så att fästkrokarna på ställningens nedre del sträcker sig bakom aggregatstommens kant. Lås fast aggregatet vid ställningen med hjälp av fästsksruvarna i övre kanten.

Kuva 7. Kiukaan kiinnittäminen seinään (mitat millimetreinä)

Bild 7. Montering på vägg (mått i millimeter)

3.3. Sähkökytkennät

Kiukaan saa liittää sähköverkkoon vain siihen oikeutettu ammattitaitoinen sähköasentaja voimassaolevien määräysten mukaan.

- Kiuaas liitetään puolikiinteästi saunaan seinällä olevaan kytkentärasiaan (kuva 7: A). Kytken-tärasian on oltava roiskevedenpitävä ja sen korkeus lattiasta saa olla korkeintaan 500 mm.
- Liitääntäkaapelina (kuva 7: B) tulee käyttää kumi-kaapeliyypäriä H07RN-F tai vastaavaa. **HUOM!** PVC-eristeisen johdon käyttö kiukaan liitääntäkaapelina on kielletty sen lämpöhaurauden takia.
- Jos liitääntä- tai asennuskaapelit tulevat saunaan tai saunan seinien sisään yli 1000 mm korkeudelle lattiasta, tulee niiden kestää kuormitettuna vähintään 170 °C lämpötila (esim. SSJ). Yli 1000 mm korkeudelle saunaan lattiasta asennettavien sähkölaitteiden tulee olla hyväksyttyä käytettäväksi 125 °C ympäristölämpötilassa (merkintä T125).
- BX-kiukaat on varustettu verkkoliittimiä lisäksi liittimellä (P), joka antaa mahdollisuuden sähkölämmyksen ohjaukseen (kuva 9). Kiukaalta saadaan jännitteellinen ohjaus. Kiukaalta lämmityksen ohjaukseen kytkettyjen johtojen tulee vastata poikkipinta-alaltaan kiukaan syöttökaapelia. Sähkölämmyksen ohjauskaapeli viedään suoraan kiukaan kytkentärasiaan, josta edelleen kytkentäjohdon paksuisella kumikaapelilla kiukaan riviliittimelle.

3.3.1. Sähkökiukaan eristysresistanssi

Sähköasennusten lopputarkastuksessa saattaa kiukaan eristysresistanssimittauksessa esiintyä "vuotoa", mikä johtuu siitä, että lämmitysvastuksien eristeaineeseen on päässyt imetyymään ilmassa olevaa kosteutta (varastointi/kuljetus). Kosteus saadaan poistumaan vastuksista parin lämmityskerran jälkeen.

Älä kytke sähkökiukaan tehonsyöttöä vikavirta-suojakytkimen kautta!

3.4. Ohjauskeskuksen ja anturin asentaminen (BX-E)

Ohjauskeskuksen mukana on tarkemmat ohjeet keskuksen kiinnittämisestä seinään. Lämpöanturi asennetaan saunaan seinälle kiukaan yläpuolelle, kiukaan leveyssuuntaiselle keskilinjalle 100 mm katosta alaspäin. Kuva 6.

Älä sijoita tuloilmaventtiiliä siten, että ilmavirta viilentää lämpöanturia. Kuva 5.

3.3. Elinstallation

Endast en auktoriserad elmontör får – under iaktgande av gällande bestämmelser – ansluta aggregatet till elnätet.

- Aggregatet monteras halvfast till en kopplingsdosa på bastuns vägg (bild 7: A). Kopplingsdosan skall vara sköljttätt och placeras högst 500 mm över golvytan.
- Anslutningskabeln (bild 7: B) skall vara gumiskabel typ H07RN-F eller motsvarande. **OBS!** Det är förbjudet att använda anslutningskabel med PVC-isolering, eftersom PVC:n är värmeskör.
- Om anslutnings- eller nätkablarna placeras på mer än 1000 mm:s höjd på eller i bastuväggarna, skall de under belastningståla minst 170 °C (t.ex. SSJ). Elutrustning som placeras högre än 1000 mm ovanför bastugolvet skall vara godkänd för användning i 125 °C (märkning T125).
- BX-aggregaten har förutom nättuttag en kontakt (P) som möjliggör styrning av eluppvärmning (bild 9). Aggregatet leder en spänningsförande styrning. Ledningarna från aggregatet till styrenheten skall ha en tvärsnittsytta som motsvarar matarkabelns. Styrkabeln för eluppvärmning leds direkt in i aggregatets kopplingsdosa, och därifrån med gummikladd kabel av samma tjocklek som anslutningskabeln vidare till uttagsplinten.

3.3.1. Elaggregatets isoleringsresistans

Vid slutgranskningen av elinstallationserna kan det vid mätningen av aggregatets isoleringsresistans förekomma "läckage" till följd av att fukt från luften trängt in i värmemotståndens isoleringsmaterial (lager/transport). Fukten försvinner ur motstånden efter några uppvärmningar.

Anslut inte aggregatets strömmatning via jordfelsbrytare!

3.4. Montering av styrenhet och givare (BX-E)

Närmare anvisningar om hur styrenhet fästs vid väggen medföljer förpackningen. Temperaturgivaren monteras på väggen rakt ovanför aggregatet, ca 100 mm under taket. Kuva 6.

Placera inte tilluftsväxeln så att luftströmmen kyler ner temperaturgivaren. Bild 5.

3.5. Ylikuumenemissuojan palauttaminen

Jos sauna-tilaan lämpötila nousee vaarallisen korkeaksi, ylikuumenemissuoja katkaisee virran kiualla pysyvästi. Kun kiuas on jäähtynyt, voidaan ylikuumenemissuoja palauttaa takaisin toiminta-asentoon.

BX

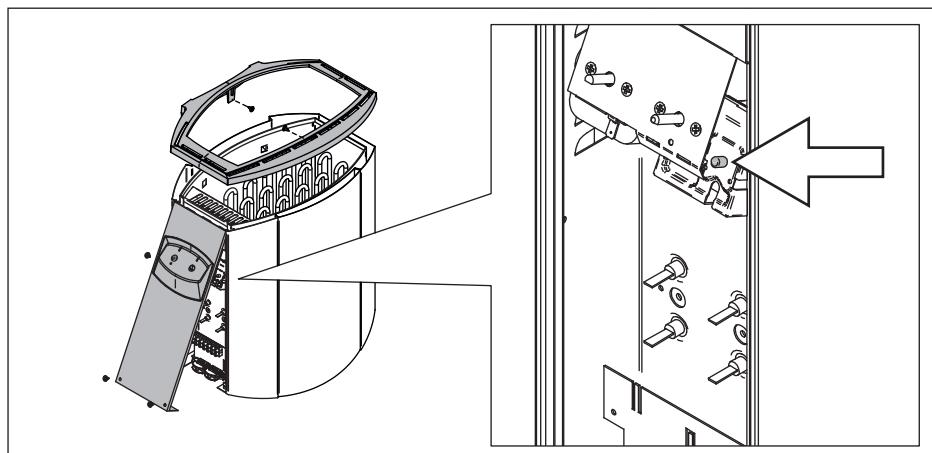
Ylikuumenemissuojan palautuspainike sijaitsee kiuakan sisällä kytikentäkotelossa (kuva 8). **Ylikuumenemissuojan saa palauttaa vain henkilö, jolla on asianmukaiset luvat tehdä sähköasennuksia.**

Selvitä ylikuumenemissuojan laukeamisen syy ennen kuin painat palautuspainiketta.

- Ovatko kivet murentuneet ja painuneet kivistilassa?
- Onko kiuas ollut kauan päällä käyttämättömänä?
- Onko termostaatin anturi pois paikaltaan tai rikkoutunut?
- Onko kiuas saanut voimakkaan täräyksen esim. kuljetuksen aikana?

BX-E

Katso ohjauskeskuksen asennusohje.

Kuva 8. Ylikuumenemissuojan palautuspainike
Bild 8. Överhettringsskyddets återställningsknapp

3.5. Återställning av överhettringsskydd

Om temperaturen i bastun stiger till en farligt hög nivå, bryter överhettringsskyddet strömmen till aggregatet permanent. När aggregatet kylts ner kan överhettringsskyddet återställas till verksamhetsläge.

BX

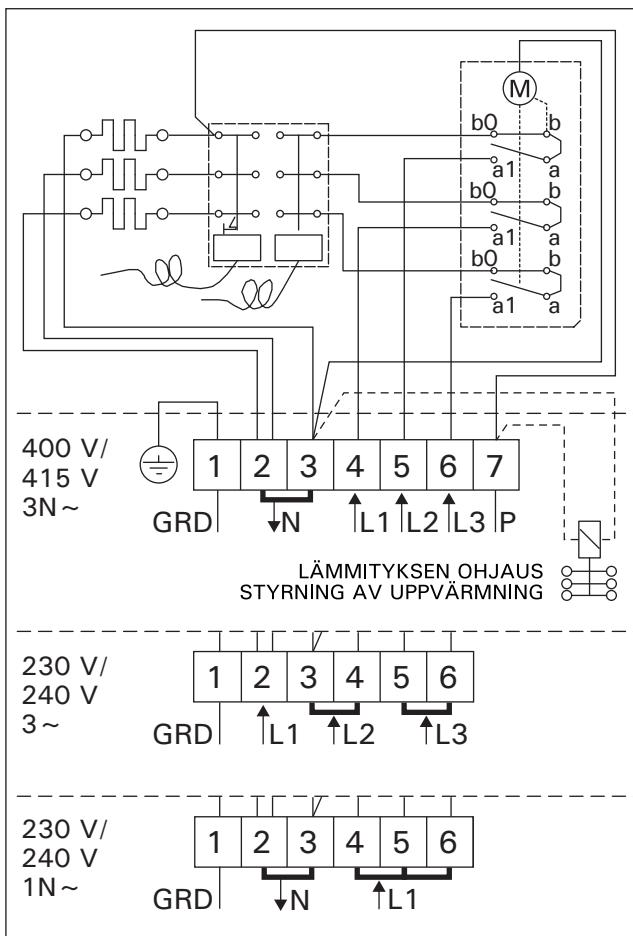
Överhettringsskyddets återställningsknapp finns inne i aggregatet i kopplingsdosan (bild 8). **Endast personer som har behörigt tillstånd att utföra elinstalationer får utföra arbetet.**

Anledningen till att skyddet har utlösats måste fastställas innan knappen trycks in.

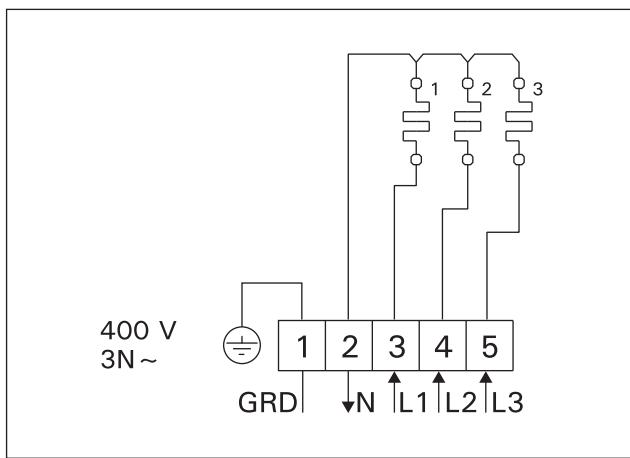
- Har stenarna vitrat och täppt till stenbädden?
- Har aggregatet stått påkopplat länge utan att bastun använts?
- Är termostatens givare på fel plats eller har den skadats?
- Har aggregatet fått en kraftig stöt?

BX-E

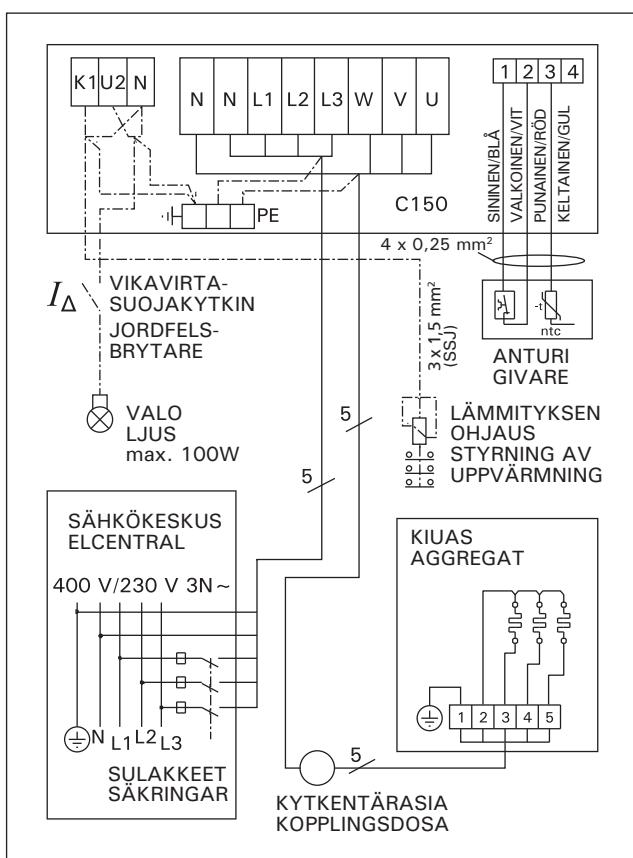
Se monteringsanvisningen för styrenheten.

Kuva 9. BX-kiukaan sähkökytkennät
Bild 9. BX-aggregatets elinstallationer

Kuva 10. BX-E-kiukaan sähkökytkennät
Bild 10. BX-E-aggregatets elinstallationer

Kuva 11. Ohjauskeskuksen C150 ja BX-E-kiukaan sähkökytkennät
Bild 11. Elinstallationer av styrenhet C150 och BX-E-aggregat

1. INSTRUCTIONS FOR USE

1.1. Piling of the Sauna Stones

The piling of the sauna stones has a great effect on the functioning of the heater (figure 1).

Important information on sauna stones:

- The stones should be 5–10 cm in diameter.
- Use solely angular split-face sauna stones that are intended for use in a heater. Peridotite, olivine-dolerite and olivine are suitable stone types.
- **Neither light, porous ceramic “stones” nor soft soapstones should be used in the heater. They do not absorb enough heat when warmed up. This can result in damage in heating elements.**
- Wash off dust from the stones before piling them into the heater.

Please note when placing the stones:

- Do not drop stones into the heater.
- Do not wedge stones between the heating elements.
- Place the stones sparsely to ensure that air can circulate between them.
- Pile the stones so that they support each other instead of lying their weight on the heating elements.
- Do not form a high pile of stones on top of the heater.
- No such objects or devices should be placed inside the heater stone space or near the heater that could change the amount or direction of the air flowing through the heater.

1. BEDIENUNGSANLEITUNG

1.1. Aufschichten der Saunaofensteine

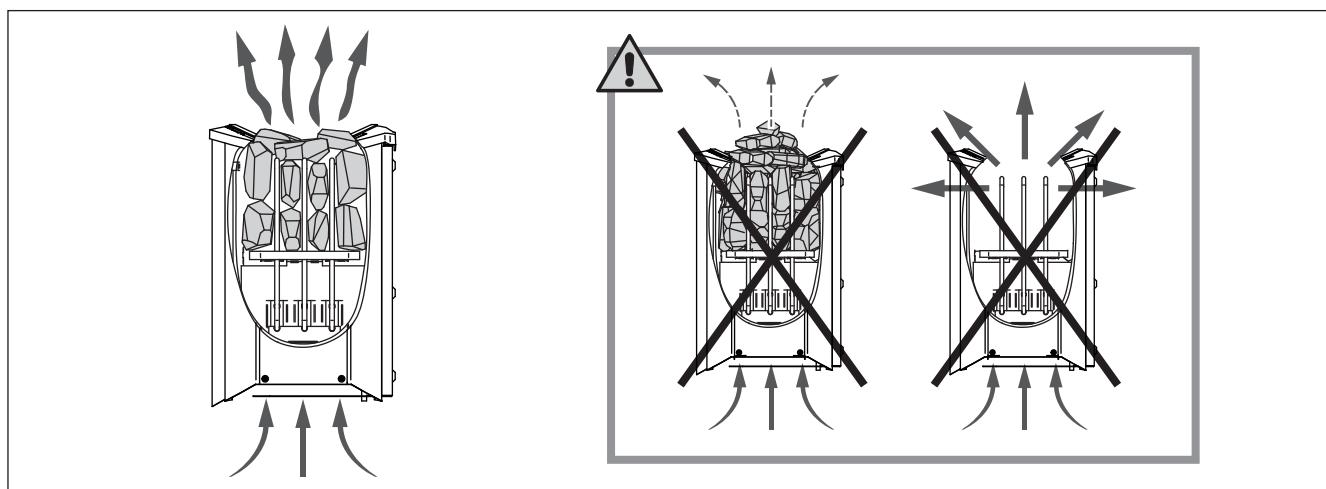
Die Schichtung der Ofensteine hat eine große Auswirkung auf die Effizienz des Ofens (Abb. 1).

Wichtige Informationen zu Saunaofensteinen:

- Die Steine sollten einen Durchmesser von 5–10 cm haben.
- Verwenden Sie nur spitze Saunasteine mit rauer Oberfläche, die für die Verwendung in Saunaöfen vorgesehen sind. Geeignete Gesteinsarten sind Peridotit, Olivin-Dolerit und Olivin.
- **Im Saunaofen sollten weder leichte poröse „Steine“ aus Keramik noch weiche Specksteine verwendet werden. Sie absorbieren beim Erhitzen nicht genügend Wärme, was zu einer Beschädigung der Heizelemente führen kann.**
- Die Steine sollten vor dem Aufschichten von Steinstaub befreit werden.

Beachten Sie beim Platzieren der Steine Folgendes:

- Lassen Sie die Steine nicht einfach in den Ofen fallen.
- Vermeiden Sie ein Verkeilen von Steinen zwischen den Heizelementen.
- Schichten Sie die Steine in lockerer Anordnung, so dass Luft zwischen ihnen hindurchströmen kann.
- Schichten Sie die Steine so aufeinander, dass sie nicht gegen die Heizelemente drücken.
- Schichten Sie die Steine oben auf dem Ofen nicht zu einem hohen Stapel auf.
- In der Steinkammer oder in der Nähe des Saunaofens dürfen sich keine Gegenstände oder Geräte befinden, die die Menge oder die Richtung des durch den Saunaofen führenden Luftstroms ändern.

Figure 1. Piling of the sauna stones
Abbildung 1. Aufschichtung der Saunaofensteine

1.1.1. Maintenance

Due to large variation in temperature, the sauna stones disintegrate in use. Rearrange the stones at least once a year or even more often if the sauna is in frequent use. At the same time, remove any pieces of stones from the bottom of the heater and replace any disintegrated stones with new ones. By doing this, the heating capability of the heater stays optimal and the risk of overheating is avoided.

1.1.1. Wartung

Aufgrund der großen Wärmeänderungen werden die Saunasteine spröde und brüchig. Die Steine sollten mindestens einmal jährlich neu aufgeschichtet werden, bei regelmäßiger Gebrauch öfter. Bei dieser Gelegenheit entfernen Sie bitte auch Staub und Steinssplitter aus dem unteren Teil des Saunaofens und ersetzen beschädigte Steine. Hierdurch bleibt die Heizleistung des Ofens optimal, und das Risiko der Überhitzung wird vermieden.

1.2. Heating of the Sauna

When operating the heater for the first time, both the heater and the stones emit smell. To remove the smell, the sauna room needs to be efficiently ventilated.

If the heater output is suitable for the sauna room, it will take about an hour for a properly insulated sauna to reach the required bathing temperature (▷ 2.3.). The sauna stones normally reach the bathing temperature at the same time as the sauna room. A suitable temperature for the sauna room is about 65–80 °C.

1.3. Using the Heater

Before switching the heater on always check that there isn't anything on top of the heater or inside the given safety distance. ▷ 1.6.

- Heater models BX45, BX60, BX80 and BX90 are equipped with a timer and a thermostat. The timer is for setting the on-time for the heater and the thermostat is for setting a suitable temperature. ▷ 1.3.1.–1.3.4.
- Heater models BX45E, BX60E, BX80E and BX90E are controlled from a separate control unit. See the instructions for use of the selected control unit model.

1.2. Erhitzen der Saunakabine

Beim ersten Erwärmen sondern sich von Saunaofen und Steinen Gerüche ab. Um diese zu beseitigen, muss die Saunakabine gründlich gelüftet werden.

Bei einer für die Saunakabine angemessenen Ofenleistung ist eine isolierte Sauna innerhalb von einer Stunde auf die erforderliche Saunatempferatur aufgeheizt (▷ 2.3.). Die Saunaofensteinen erwärmen sich gewöhnlicherweise in derselben Zeit auf Aufgusstemperatur wie die Saunakabine. Die passende Temperatur in der Saunakabine beträgt etwa 65 bis 80 °C.

1.3. Benutzung des Ofens

Bitte überprüfen Sie, bevor Sie den Ofen anschalten, dass keine Gegenstände auf dem Ofen oder in unmittelbarer Nähe des Ofens liegen. ▷ 1.6.

- Die Ofenmodelle BX45, BX60, BX80 und BX90 sind mit einer Zeitschaltuhr und einem Thermostat ausgestattet. Die Zeitschaltuhr regelt die Einschaltzeit des Ofens und das Thermostat die Temperatur. ▷ 1.3.1.–1.3.4.
- Die Ofenmodelle BX45E, BX60E, BX80E und BX90E werden mit einem separaten Steuergerät bedient. Beachten Sie die mitgelieferte Bedienungsanleitung der Steuerung.

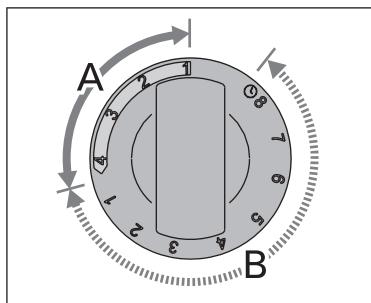

Figure 2. Timer switch
Abbildung 2. Schalter der Zeitschaltuhr

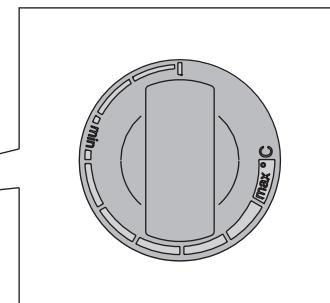
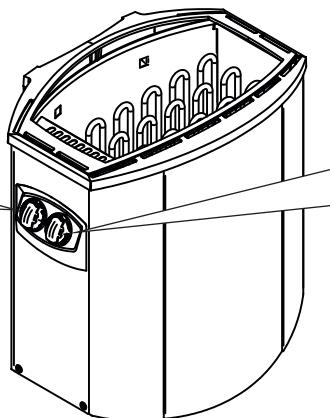

Figure 3. Thermostat switch
Abbildung 3. Thermostatschalter

1.3.1. Heater On

Turn the timer switch to the "on" section (section A in figure 2, 0–4 hours). The heater starts heating immediately.

1.3.2. Pre-setting Time (timed switch-on)

Turn the timer switch to the "pre-setting" section (section B in figure 2, 0–8 hours). The heater starts heating when the timer has turned the switch back to the "on" section. After this, the heater will be on for about four hours.

Example: You want to go walking for three hours and have a sauna bath after that. Turn the timer switch to the "pre-setting" section at number 2.

The timer starts. After two hours, the heater starts heating. Because it takes about one hour for the sauna to be heated, it will be ready for bathing after about three hours, that is, when you come back from your walk.

1.3.1. Ofen ein

Stellen Sie den Schalter der Zeitschaltuhr in den Abschnitt "ein" (Abschnitt A in Abb. 2, 0–4 Stunden). Der Ofen beginnt sofort zu heizen.

1.3.2. Vorwahlzeit (zeitgesteuertes Einschalten)

Stellen Sie den Schalter der Zeitschaltuhr in den Abschnitt "Vorwahl" (Abschnitt B in Abb. 2, 0–8 Stunden). Der Ofen beginnt zu heizen, wenn die Zeitschaltuhr den Schalter zurück in den Abschnitt "ein" gedreht hat. Danach bleibt der Ofen etwa vier Stunden lang an.

Beispiel: Sie möchten drei Stunden lang spazieren gehen und danach ein Saunabad nehmen. Stellen Sie den Schalter der Zeitschaltuhr in den Abschnitt "Vorwahl" auf Nummer 2.

Die Zeitschaltuhr beginnt zu laufen. Nach zwei Stunden beginnt der Ofen zu heizen. Da es etwa eine Stunde dauert, bis die Sauna erhitzt ist, wird sie nach etwa drei Stunden für das Saunabad bereit sein, also dann, wenn Sie von Ihrem Spaziergang zurückkehren.

1.3.3. Heater Off

 The heater switches off, when the timer turns the switch back to zero. You can switch the heater off at any time by turning the timer switch to zero yourself.

Switch the heater off after bathing. Sometimes it may be advisable to leave the heater on for a while to let the wooden parts of the sauna dry properly.

NOTE! Always check that the heater has switched off and stopped heating after the timer has turned the switch to zero.

1.3.4. Setting the Temperature

The purpose of the thermostat (figure 3) is to keep the temperature in the sauna room on a desired level. By experimenting, you can find the setting that suits you best.

Begin experimenting at the maximum position. If, during bathing, the temperature rises too high, turn the switch counter-clockwise a little. Note that even a small difference within the maximum section will change the temperature of the sauna considerably.

1.4. Throwing Water on Heated Stones

The air in the sauna room becomes dry when warmed up. Therefore, it is necessary to throw water on the heated stones to reach a suitable level of humidity in the sauna. The effect of heat and steam on people varies – by experimenting, you can find the levels of temperature and humidity that suit you best.

NOTE! The maximum volume of the ladle is 0.2 litres. If an excessive amount of water is poured on the stones, only part of it will evaporate and the rest may splash as boiling hot water on the bathers. Never throw water on the stones when there are people near the heater, because hot steam may burn their skin.

NOTE! The water to be thrown on the heated stones should meet the requirements of clean household water (table 1). Only special aromas designed for sauna water may be used. Follow the instructions given on the package.

1.3.3. Ofen aus

 Der Ofen wird ausgeschaltet, wenn die Zeitschaltuhr den Schalter zurück auf null gedreht hat. Sie können den Ofen jederzeit selbst ausschalten, indem Sie den Schalter der Zeitschaltuhr auf null stellen.

Schalten Sie den Ofen nach dem Saunabad aus. Manchmal ist es ratsam, den Ofen noch eine Weile weiter laufen zu lassen, um die Holzteile der Sauna richtig trocknen zu lassen.

ACHTUNG! Vergewissern Sie sich stets, dass der Ofen ausgeschaltet ist und nicht mehr heizt, wenn die Zeitschaltuhr den Schalter zurück auf null gedreht hat.

1.3.4. Einstellen der Temperatur

Zweck des Thermostats (Abb. 3) ist es, die Temperatur in der Saunakabine auf der gewünschten Höhe zu halten. Durch Ausprobieren können Sie ermitteln, welche Einstellung für Sie am besten geeignet ist.

Beginnen Sie mit der höchsten Einstellung. Wenn die Temperatur während des Saunabades zu hoch ansteigt, drehen Sie den Schalter ein Stück gegen den Uhrzeigersinn. Beachten Sie, dass im oberen Temperaturbereich auch kleine Änderungen die Temperatur in der Sauna beträchtlich beeinflussen.

1.4. Aufguss

Die Saunaluft trocknet bei Erwärmung aus, daher sollte zur Erlangung einer angenehmen Luftfeuchtigkeit auf die heißen Steine des Saunaofens Wasser gegossen werden. Die Auswirkungen von Hitze und Dampf sind von Mensch zu Mensch unterschiedlich – durch Ausprobieren finden Sie die Temperatur- und Luftfeuchtigkeitswerte, die für Sie am besten geeignet sind.

ACHTUNG! Die Kapazität der Saunakelle sollte höchstens 0,2 l betragen. Auf die Steine sollten keine größeren Wassermengen auf einmal gegossen werden, da beim Verdampfen sonst kochend heißes Wasser auf die Badenden spritzen könnte. Achten Sie auch darauf, daß Sie kein Wasser auf die Steine gießen, wenn sich jemand in deren Nähe befindet. Der heiße Dampf könnte Brandwunden verursachen.

ACHTUNG! Als Aufgusswasser sollte nur Wasser verwendet werden, das die Qualitätsvorschriften für Haushaltswasser erfüllt (Tabelle 1). Im Aufgusswasser dürfen nur für diesen Zweck ausgewiesene Duftstoffe verwendet werden. Befolgen Sie die Anweisungen auf der Packung.

Water property Wassereigenschaft	Effect Wirkung	Recommendation Empfehlung
Humus concentration Humusgehalt	Colour, taste, precipitates Farbe, Geschmack, Ablagerungen	<12 mg/l
Iron concentration Eisengehalt	Colour, odour, taste, precipitates Farbe, Geruch, Geschmack, Ablagerungen	<0,2 mg/l
Hardness: most important substances are manganese (Mn) and lime, i.e. calcium (Ca). Wasserhärte: Die wichtigsten Stoffe sind Mangan (Mn) und Kalk, d.h. Kalzium (Ca).	Precipitates Ablagerungen	Mn: <0,05 mg/l Ca: <100 mg/l
Chlorinated water Gechlortes Wasser	Health risk Gesundheitsschädlich	Forbidden to use Darf nicht verwendet werden
Seawater Salzwasser	Rapid corrosion Rasche Korrosion	Forbidden to use Darf nicht verwendet werden

Table 1. Water quality requirements
Tabelle 1. Anforderungen an die Wasserqualität

1.5. Instructions for Bathing

- Begin by washing yourself.
- Stay in the sauna for as long as you feel comfortable.
- Forget all your troubles and relax.
- According to established sauna conventions, you must not disturb other bathers by speaking in a loud voice.
- Do not force other bathers from the sauna by throwing excessive amounts of water on the stones.
- Cool your skin down as necessary. If you are in good health, you can have a swim if a swimming place or pool is available.
- Wash yourself after bathing.
- Rest for a while and let your pulse go back to normal. Have a drink of fresh water or a soft drink to bring your fluid balance back to normal.

1.6. Warnings

- Staying in the hot sauna for long periods of time makes the body temperature rise, which may be dangerous.
- Keep away from the heater when it is hot. The stones and outer surface of the heater may burn your skin.
- Keep children away from the heater.
- Do not let young, handicapped or ill people bathe in the sauna on their own.
- Consult your doctor about any health-related limitations to bathing.
- Consult your child welfare clinic about taking little babies to the sauna.
- Be very careful when moving in the sauna, as the platform and floors may be slippery.
- Never go to a hot sauna if you have taken alcohol, strong medicines or narcotics.
- Never sleep in a hot sauna.
- Sea air and a humid climate may corrode the metal surfaces of the heater.
- Do not hang clothes to dry in the sauna, as this may cause a risk of fire. Excessive moisture content may also cause damage to the electrical equipment.

1.6.1. Symbols descriptions.

Read operators manual.

Do not cover.

1.7. Troubleshooting

Note! All service operations must be done by professional maintenance personnel.

The heater does not heat.

- Check that the fuses to the heater are in good condition.
- Check that the connection cable is connected (▷3.3.).
- Turn the timer switch to the "on" section (▷1.3.1.).
- Turn the thermostat to a higher setting (▷1.3.4.).
- Check that the overheat protector has not gone off. The timer works but the heater does not heat. (▷3.5.)

1.5. Anleitungen zum Saunen

- Waschen Sie sich vor dem Saunen.
- Bleiben Sie in der Sauna, solange Sie es als angenehm empfinden.
- Vergessen Sie jeglichen Stress, und entspannen Sie sich.
- Zu guten Saunamanieren gehört, daß Sie Rücksicht auf die anderen Badenden nehmen, indem Sie diese nicht mit unnötig lärmigem Benehmen stören.
- Verjagen Sie die anderen auch nicht mit zu vielen Aufgüssen.
- Lassen Sie Ihre erhitzte Haut zwischendurch abkühlen. Falls Sie gesund sind, und die Möglichkeit dazu besteht, gehen Sie auch schwimmen.
- Waschen Sie sich nach dem Saunen.
- Ruhen Sie sich aus, bis Sie sich ausgeglichen fühlen. Trinken Sie klares Wasser oder einen Softdrink, um Ihren Flüssigkeitshaushalt zu stabilisieren.

1.6. Warnungen

- Ein langer Aufenthalt in einer heißen Sauna führt zum Ansteigen der Körpertemperatur, was gefährlich sein kann.
- Achtung vor dem heißen Saunaofen. Die Steine sowie das Gehäuse werden sehr heiß und können die Haut verbrennen.
- Halten Sie Kinder vom Ofen fern.
- Kinder, Gehbehinderte, Kranke und Schwache dürfen in der Sauna nicht alleingelassen werden.
- Gesundheitliche Einschränkungen bezogen auf das Saunen müssen mit dem Arzt besprochen werden.
- Über das Saunen von Kleinkindern sollten Sie sich in der Mütterberatungsstelle beraten lassen.
- Gehen Sie nicht in die Sauna, wenn Sie unter dem Einfluß von Narkotika (Alkohol, Medikamenten, Drogen usw.) stehen.
- Schlafen Sie nie in einer erhitzten Sauna.
- Meer- und feuchtes Klima können die Metalloberflächen des Saunaofens rosten lassen.
- Benutzen Sie die Sauna wegen der Brandgefahr nicht zum Kleider- oder Wäschetrocknen, außerdem können die Elektrogeräte durch die hohe Feuchtigkeit beschädigt werden.

1.6.1. Symbol Beschreibung.

Benutzerhandbuch lesen.

Nicht bedecken.

1.7. Störungen

Achtung! Alle Wartungsmaßnahmen müssen von qualifiziertem technischem Personal durchgeführt werden.

Der Ofen wärmt nicht.

- Vergewissern Sie sich, dass die Sicherungen des Ofens in gutem Zustand sind.
- Überprüfen Sie, ob das Anschlusskabel eingesteckt ist (▷3.3.).
- Stellen Sie den Schalter der Zeitschaltuhr in den Abschnitt "ein" (▷1.3.1.).
- Stellen Sie das Thermostat auf eine höhere Einstellung (▷1.3.4.).
- Überprüfen Sie, ob der Überhitzungsschutz ausgelöst wurde. Die Zeitschaltuhr läuft, aber der Ofen wärmt nicht. (▷3.5.)

The sauna room heats slowly. The water thrown on the sauna stones cools down the stones quickly.

- Check that the fuses to the heater are in good condition.
- Check that all heating elements glow when the heater is on.
- Turn the thermostat to a higher setting (▷1.3.4.).
- Check that the heater output is sufficient (▷2.3.).
- Check the sauna stones (▷1.1.). Too tightly piled stones, the settling of stones with time or wrong stone type can hinder the air flow through the heater, which results in reduced heating efficiency.
- Check that the sauna room ventilation has been arranged correctly (▷2.2.).

The sauna room heats quickly, but the temperature of the stones remain insufficient. Water thrown on the stones runs through.

- Turn the thermostat to a lower setting (▷1.3.4.).
- Check that the heater output is not too high (▷2.3.).
- Check that the sauna room ventilation has been arranged correctly (▷2.2.).

The sauna room heats unevenly.

- Check that the heater has been installed in the correct height. The heater heats the sauna best, when it is installed 100 mm from the floor. The maximum installation height is 200 mm. (▷3.2.)

Panel or other material near the heater blackens quickly.

- Check that the requirements for safety distances are fulfilled (▷3.1.).
- Check the sauna stones (▷1.1.). Too tightly piled stones, the settling of stones with time or wrong stone type can hinder the air flow through the heater, which may result in overheating of surrounding materials.
- Also see section 2.1.1.

The heater emits smell.

- See section 1.2.
- The hot heater may emphasize odours mixed in the air that are not, however, caused by the sauna or the heater. Examples: paint, glue, oil, seasoning.

The heater makes noise.

- BX: The timer is a mechanical device and it makes a ticking sound when it is functioning normally. If the timer ticks even when the heater is switched off, check the timer's wiring.
- Occasional bangs are most likely caused by stones cracking due to heat.
- The thermal expansion of heater parts can cause noises when the heater warms up.

Die Saunakabine erhitzt sich zu langsam. Das auf die Saunaofensteine geworfene Wasser kühlt die Steine schnell ab.

- Vergewissern Sie sich, dass die Sicherungen des Ofens in gutem Zustand sind.
- Vergewissern Sie sich, dass bei eingeschaltetem Ofen alle Heizelemente glühen.
- Stellen Sie das Thermostat auf eine höhere Einstellung (▷1.3.4.).
- Überprüfen Sie, ob die Ofenleistung ausreichend ist (▷2.3.).
- Überprüfen Sie die Saunaofensteine (▷1.1.). Eine zu feste Stapelung der Steine, das Absetzen der Steine mit der Zeit und falsche Steinsorten können den Luftstrom durch den Ofen behindern, was zu einer verminderten Heizleistung führt.
- Vergewissern Sie sich, dass die Belüftung der Saunakabine korrekt eingerichtet wurde (▷2.2.).

Die Saunakabine erwärmt sich schnell, aber die Temperatur der Steine ist unzureichend. Das auf die Steine geworfene Wasser läuft durch.

- Stellen Sie das Thermostat auf eine niedrigere Einstellung (▷1.3.4.).
- Überprüfen Sie, ob die Ofenleistung nicht zu hoch ist (▷2.3.).
- Vergewissern Sie sich, dass die Belüftung der Saunakabine korrekt eingerichtet wurde (▷2.2.).

Die Saunakabine erhitzt sich ungleichmäßig.

- Vergewissern Sie sich, dass der Ofen in der richtigen Höhe angebracht wurde. Der Ofen kann die Sauna am besten erhitzen, wenn er 100 mm über dem Boden angebracht wird. Die maximale Montagehöhe beträgt 200 mm. (▷3.2.)

Paneele und andere Materialien neben dem Ofen werden schnell schwarz.

- Überprüfen Sie, ob die Anforderungen für Sicherheitsabstände eingehalten werden (▷3.1.).
- Überprüfen Sie die Saunaofensteine (▷1.1.). Eine zu feste Stapelung der Steine, das Absetzen der Steine mit der Zeit und falsche Steinsorten können den Luftstrom durch den Ofen behindern, was zu einer Überhitzung der umliegenden Materialien führen kann.
- Siehe auch Abschnitt 2.1.1.

Der Ofen gibt Gerüche ab.

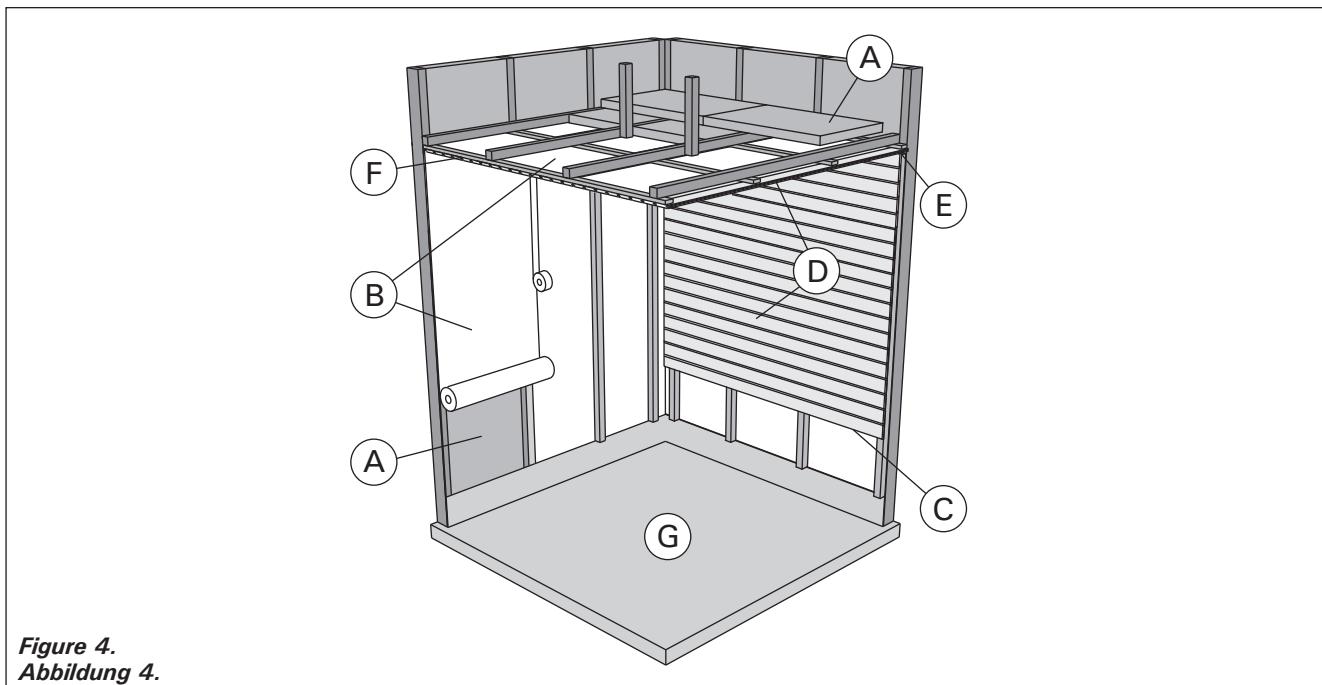
- Siehe Abschnitt 1.2.
- Ein heißer Ofen kann Gerüche in der Luft verstärken, die jedoch nicht durch die Sauna oder den Ofen selbst verursacht wurden. Beispiele: Farbe, Klebstoff, Öl, Würzmittel.

Der Ofen verursacht Geräusche.

- BX: Die Zeitschaltuhr ist ein mechanisches Gerät und verursacht daher ein tickendes Geräusch, wenn sie normal funktioniert. Ertönt das Ticken, obwohl der Ofen nicht eingeschaltet ist, untersuchen Sie die Anschlüsse der Zeitschaltuhr.
- Plötzliche Knall-Geräusche entstehen manchmal durch Steine, die aufgrund der Hitze platzen.
- Die Ausdehnung der Ofenteile wegen der Hitze kann bei der Erwärmung des Ofens Geräusche verursachen.

2. SAUNA ROOM

2.1. Sauna Room Structure

- A. Insulation wool, thickness 50–100 mm. The sauna room must be insulated carefully so that the heater output can be kept moderately low.
- B. Moisture protection, e.g. aluminium paper. Place the glossy side of the paper towards the sauna. Tape the seams with aluminium tape.
- C. Vent gap of about 10 mm between the moisture protection and panel (recommendation).
- D. Low mass 12–16 mm thick panel board. Before starting the panelling, check the electric wiring and the reinforcements in the walls required by the heater and benches.
- E. Vent gap of about 3 mm between the wall and ceiling panel.
- F. The height of the sauna is usually 2100–2300 mm. The minimum height depends on the heater (see table 2). The space between the upper bench and ceiling should not exceed 1200 mm.
- G. Use floor coverings made of ceramic materials and dark joint grouts. Particles disintegrating from the sauna stones and impurities in the sauna water may stain and/or damage sensitive floor coverings.

NOTE! Check from the fire authorities which parts of the firewall can be insulated. Flues which are in use must not be insulated.

NOTE! Light protective covers which are installed directly to the wall or ceiling may be a fire risk.

2.1.1. Blackening of the sauna walls

It is perfectly normal for the wooden surfaces of the sauna room to blacken in time. The blackening may be accelerated by

- sunlight
- heat from the heater
- protective agents on the walls (protective agents have a poor heat resistance level)
- fine particles disintegrating from the sauna stones which rise with the air flow.

2. SAUNAKABINE

2.1. Struktur der Saunakabine

- A. Isolierwolle, Stärke 50–100 mm. Die Saunakabine muss sorgfältig isoliert werden, damit der Ofen nicht zu viel Leistung erbringen muss.
- B. Feuchtigkeitsschutz, z.B. Aluminiumpapier. Die glänzende Seite des Papiers muss zur Sauna zeigen. Nähte mit Aluminiumband abdichten.
- C. Etwa 10 mm Luft zwischen Feuchtigkeitsschutz und Täfelung (Empfehlung).
- D. Leichtes, 12–16 mm starkes Täfelbrett. Vor Beginn der Täfelung elektrische Verkabelung und für Ofen und Bänke benötigte Verstärkungen in den Wänden überprüfen.
- E. Etwa 3 mm Luft zwischen Wand und Deckentäfelung.
- F. Die Höhe der Sauna ist normalerweise 2100–2300 mm. Die Mindesthöhe hängt vom Ofen ab (siehe Tabelle 2). Der Abstand zwischen oberer Bank und Decke sollte höchstens 1200 mm betragen.
- G. Bodenabdeckungen aus Keramik und dunkle Zementschlämme verwenden. Aus den Saunasteinen entweichende Partikel und Verunreinigungen im Wasser können sensible Böden verfärbten oder beschädigen.

ACHTUNG! Fragen Sie die Behörden, welcher Teil der feuerfesten Wand isoliert werden kann. Rauchfänge, die benutzt werden, dürfen nicht isoliert werden.

ACHTUNG! Leichte, direkt an Wand oder Decke angebrachte Schutzabdeckungen sind ein Brandrisiko.

2.1.1. Schwärzung der Saunawände

Es ist ganz normal, wenn sich die Holzoberflächen einer Sauna mit der Zeit verfärbten. Die Schwärzung wird beschleunigt durch

- Sonnenlicht
- Hitze des Ofens
- Täfelungsschutz an den Wänden (mit geringem Hitzewiderstand)
- Feinpartikel, die aus den zerfallenden Saunasteinen in die Luft entweichen.

2.2. Sauna Room Ventilation

The air in the sauna room should change six times per hour. Figure 5 illustrates different sauna room ventilation options.

2.2. Belüftung der Saunakabine

Die Saunaluft sollte sechsmal pro Stunde ausgetauscht werden. Abb. 5 zeigt verschiedene Optionen der Saunabelüftung.

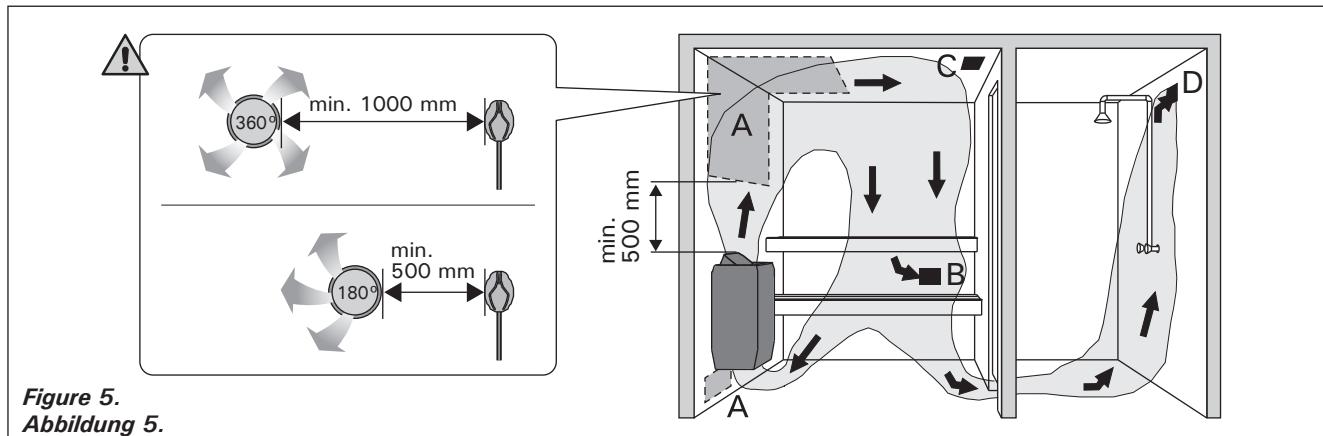

Figure 5.
Abbildung 5.

- A. Supply air vent location. If mechanical exhaust ventilation is used, place the supply air vent above the heater. If gravity exhaust ventilation is used, place the supply air vent below or next to the heater. The diameter of the supply air pipe must be 50–100 mm. **BX-E:** Do not place the supply air vent so that the air flow cools the temperature sensor (see the temperature sensor installation instructions in the control unit installation instructions)!
- B. Exhaust air vent. Place the exhaust air vent near the floor, as far away from the heater as possible. The diameter of the exhaust air pipe should be twice the diameter of the supply air pipe.
- C. Optional vent for drying (closed during heating and bathing). The sauna can also be dried by leaving the door open after bathing.
- D. If the exhaust air vent is in the washroom, the gap underneath the sauna door must be at least 100 mm. Mechanical exhaust ventilation is mandatory.

2.3. Heater Output

When the walls and ceiling are covered with panels and insulation behind the panels is adequate, the heater output is defined according to the volume of the sauna. Non-insulated walls (brick, glass block, glass, concrete, tile, etc.) increase the need for heater output. Add 1,2 m³ to the volume of the sauna for each non-insulated wall square meter. For example, a 10 m³ sauna room with a glass door equals the output requirement of about a 12 m³ sauna room. If the sauna room has log walls, multiply the sauna's volume by 1,5. Choose the correct heater output from Table 2.

2.4. Sauna Room Hygiene

Bench towels should be used during bathing to prevent sweat from getting onto the benches.

The benches, walls and floor of the sauna should be washed thoroughly at least every six months. Use a scrubbing brush and sauna detergent.

Wipe dust and dirt from the heater with a damp cloth. Remove lime stains from the heater using a 10% citric acid solution and rinse.

- A. Luftzufuhr. Bei mechanischer Entlüftung Luftzufuhr über dem Ofen anbringen. Bei Schwerkraftentlüftung Luftzufuhr unter oder neben dem Ofen anbringen. Der Durchmesser des Luftzufuhrrohres muss 50–100 mm betragen. **BX-E:** Luftzufuhr nicht so anbringen, dass sie den Temperaturfühler abkühlt (zur Anbringung des Temperaturfühlers siehe Installationsanweisungen des Steuergeräts)!

- B. Entlüftung. Entlüftung in Bodennähe anbringen, so weit weg vom Ofen wie möglich. Der Durchmesser des Entlüftungsrohres sollte doppelt so groß sein wie bei der Luftzufuhr.
- C. Optionale Lüftung zum Trocknen (während Heizung und Bad geschlossen). Die Sauna kann auch durch die offene Tür getrocknet werden.
- D. Wenn die Entlüftung im Waschraum liegt, muss die Lücke unter der Saunatür mindestens 100 mm betragen. Mechanische Entlüftung ist Pflicht.

2.3. Leistungsabgabe des Ofens

Wenn Wand und Decke vertäfelt und ausreichend isoliert sind, richtet sich die Leistungsabgabe des Ofens nach dem Volumen der Sauna. Nicht isolierte Wände (Stein, Glasbausteine, Glas, Beton, Kacheln) erhöhen die benötigte Ofenleistung. Jeder Quadratmeter nicht isolierter Wand entspricht 1,2 m³ mehr Saunavolumen. Eine 10 m³ große Saunakabine mit Glastür z.B. entspricht in der Leistungsabgabe einer 12 m³ großen Sauna. Bei Balkenwänden Saunavolumen mit 1,5 multiplizieren. Korrekte Leistungsabgabe des Ofens aus Tabelle 2 wählen.

2.4. Hygiene der Saunakabine

Liegetücher benutzen, um die Bänke vor Schweiß zu schützen.

Bänke, Wände und Boden der Sauna mindestens alle sechs Monate waschen. Bürste und Saunareinigungsmittel verwenden.

Staub und Schmutz vom Ofen mit feuchtem Tuch abwischen. Kalkablagerungen am Ofen mit 10 % Zitronensäure entfernen und spülen.

3. INSTRUCTIONS FOR INSTALLATION

3.1. Before Installation

Before installing the heater, study the instructions for installation. Check the following points:

- Is the output and type of the heater suitable for the sauna room? **The cubic volumes given in table 2 should be followed.**
- Is the supply voltage suitable for the heater?
- The location of the heater fulfills the minimum requirements concerning safety distances given in fig. 6 and table 2.

It is absolutely necessary to install the heater according to these values. Neglecting them causes a risk of fire. Only one electrical heater may be installed in the sauna room.

3. INSTALLATIONSANLEITUNG

3.1. Vor der Montage

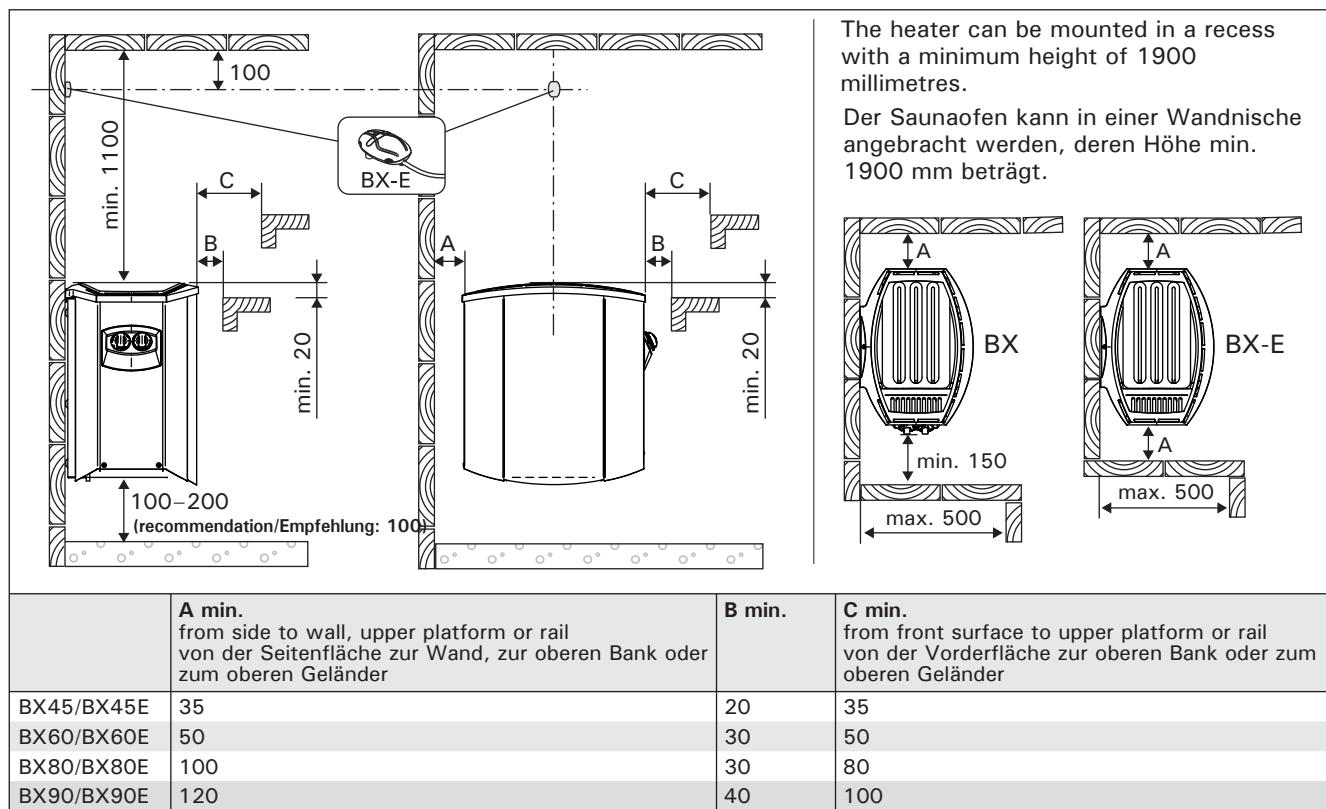
Bevor Sie den Saunaofen installieren, lesen Sie die Montageanleitung und überprüfen Sie folgende Dinge:

- Ist der zu montierende Saunaofen in Leistung und Typ passend für die Saunakabine? Die Rauminhaltswerte in Tabelle 2 dürfen weder über noch unterschritten werden.
- Ist die Netzspannung für den Saunaofen geeignet?
- Der Montageort des Ofens erfüllt die in Abbildung 6 und Tabelle 2 angegebenen Sicherheitsmindestabstände.

Diese Abstände müssen unbedingt eingehalten werden, da ein Abweichen Brandgefahr verursacht. In einer Sauna darf nur ein Saunaofen installiert werden.

Heater Ofen	Out- put Leis- tung	Sauna room Saunakabine		Electrical connections Elektroanschlüsse						
		Cubic vol. Rauminhalt	Height Höhe	400 V 3N~		230 V 1N~		To sensor (BX-E An Fühler (BX-E)		
Model and dimensions/ Modell und Maße	kW	min. m³	max. m³	min. mm	mm²	A	mm²	A	mm²	
Width/Breite • BX 500 mm • BX-E 470 mm		▷ 2.3.			See fig. 7. The measurements apply to the connection cable only! Siehe Abbildung 7. Die Messungen beziehen sich ausschließlich auf das Anschlusskabel!					
Depth/Tiefe 340 mm										
Height/Höhe 510 mm										
Weight/Gewicht 11 kg										
Stones/Steine max. 25 kg	kW	min. m³	max. m³	min. mm	mm²	A	mm²	A	mm²	
BX45/BX45E	4,5	3	6	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 20	4 x 0,25	
BX60/BX60E	6,0	5	8	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 35	4 x 0,25	
BX80/BX80E	8,0	7	12	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 6	1 x 35	4 x 0,25	
BX90/BX90E	9,0	8	14	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 50	4 x 0,25	

Table 2. Installation details
Tabelle 2. Montageinformationen

Figure 6. Safety distances (all dimensions in millimeters)

Abbildung 6. Sicherheitsmindestabstände (alle Abmessungen in Millimetern)

3.2. Fastening the Heater on a Wall

See figure 7.

1. Remove both cardboard covers before installation.
2. Fasten the wall rack on the wall by using the screws which come with the rack. **NOTE!** There must be a support, e.g. a board, behind the panel, so that the fastening screws can be screwed into a thicker wooden material than the panel. If there are no boards behind the panel, the boards can also be fastened on the panel.
3. When closing the cover of the connection box make sure that the upper edge of the cover is placed correctly. If the upper edge is misplaced water can enter the connection box.
4. The right- or left-handedness of the heater can be changed by installing it to the wall rack correspondingly.
5. Lift the heater to the wall rack so that the fastening hooks of the lower part of the rack go behind the edge of the heater body. Lock the edge of the heater onto the wall rack by a screw.

3.2. Befestigung des Saunaofens an der Wand

Siehe Abbildung 7.

1. Beide Schutzpappen vor der Montage entfernen!
2. Befestigen Sie das Montagegestell mit den dazu gelieferten Schrauben an der Wand. **ACHTUNG! An den Stellen, an denen die Befestigungsschrauben angebracht werden, muss sich hinter den Paneelen als Stütze z.B. ein Brett befinden, in dem die Schrauben fest sitzen. Falls sich hinter den Paneelen keine Bretter befinden, können diese auch vor den Paneelen angebracht werden.**
3. Achten Sie beim Schließen des Deckels des Anschlusskastens darauf, dass sich der Deckel vollständig verschließt. Wenn der Deckel nicht richtig sitzt, kann Wasser in den Anschlusskasten laufen.
4. Der Saunaofen kann zur Bedienung durch Rechts- oder Linkshänder unterschiedlich an der Wand montiert werden.
5. Heben Sie den Saunaofen so auf das Gestell an der Wand, daß die Befestigungshaken unten am Gestell hinter den Rand des Saunaofenrumpfes kommen. Schrauben Sie den oberen Rand des Saunaofens am Montagegestell fest.

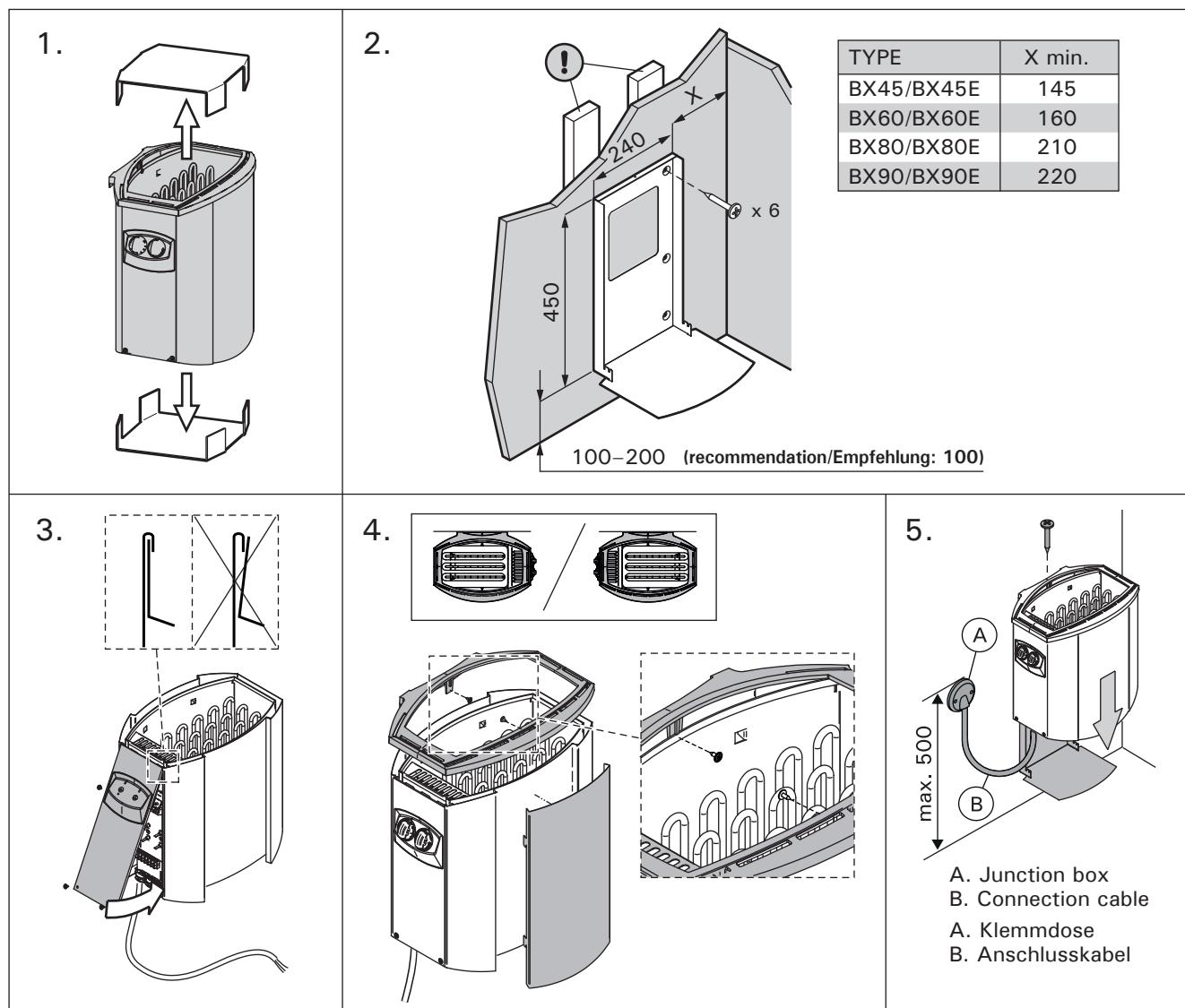

Figure 7. Fastening the heater on a wall (all dimensions in millimeters)

Abbildung 7. Befestigung des Saunaofens an der Wand (alle Abmessungen in Millimetern)

3.3. Electrical Connections

The heater may only be connected to the electrical network in accordance with the current regulations by an authorised, professional electrician.

- The heater is semi-stationarily connected to the junction box (figure 7: A) on the sauna wall. The junction box must be splash-proof, and its maximum height from the floor must not exceed 500 mm.
- The connecting cable (figure 7: B) must be of rubber cable type H07RN-F or its equivalent. **NOTE! Due to thermal embrittlement, the use of PVC-insulated wire as the connecting cable of the heater is forbidden.**
- If the connecting and installation cables are higher than 1000 mm from the floor in the sauna or inside the sauna room walls, they must be able to endure a minimum temperature of 170 °C when loaded (for example, SSJ). Electrical equipment installed higher than 1000 mm from the sauna floor must be approved for use in a temperature of 125 °C (marking T125).
- In addition to supply connectors, the BX heaters are equipped with a connector (P), which makes the control of the electric heating possible (figure 10). Voltage control is transmitted from the heater when it is switched on. The control cable for electrical heating is brought directly into the junction box of the heater, and from there to the terminal block of the heater along a rubber cable with the same cross-section area as that of the connecting cable.

3.3.1. Electric Heater Insulation Resistance

When performing the final inspection of the electrical installations, a "leakage" may be detected when measuring the heater's insulation resistance. The reason for this is that the insulating material of the heating elements has absorbed moisture from the air (storage, transport). After operating the heater for a few times, the moisture will be removed from the heating elements.

Do not connect the power feed for the heater through the RCD (residual current device)!

3.4. Installation of the Control Unit and Sensors (BX-E)

The control unit includes detailed instructions for fastening the unit on the wall. Install the temperature sensor on the wall of the sauna room above the heater. It should be installed on the lateral centre line of the heater, 100 mm downwards from the ceiling. Figure 6.

Do not place the supply air vent so that the air flow cools the temperature sensor. Figure 5.

3.3. Elektroanschlüsse

Der Anschluss des Saunaofens an das Stromnetz darf nur von einem zugelassenen Elektromonteur unter Beachtung der gültigen Vorschriften ausgeführt werden.

- Der Saunaofen wird halbfest an die Klemmdose (Abb. 7: A) an der Saunawand befestigt. Die Klemmdose muß spritzwasserfest sein und darf höchstens 500 mm über dem Fußboden angebracht werden.
- Als Anschlusskabel (Abb. 7: B) wird ein Gummikabel vom Typ H07RN-F oder ein entsprechendes Kabel verwendet. **ACHTUNG! PVC-isolierte Kabel dürfen wegen ihrer schlechten Hitzebeständigkeit nicht als Anschlusskabel des Saunaofens verwendet werden.**
- Falls der Anschluss oder die Montagekabel höher als in 1000 mm Höhe über dem Boden in die Sauna oder die Saunawände münden, müssen sie belastet mindestens eine Temperatur von 170 °C aushalten (z.B. SSJ). Elektrogeräte, die höher als 1000 mm vom Saunaboden angebracht werden, müssen für den Gebrauch bei 125 °C Umgebungstemperatur zugelassen sein (Vermerk T125).
- Die BX-Saunaöfen sind zusätzlich zum Netzan schluss mit einer Klemme (P) ausgestattet, welche die Möglichkeit zur Steuerung der Elektroheizung bietet (Abb. 10). Der Ofen übernimmt mit dem Einschalten die Spannungsregelung. Das Steuerungskabel für die Elektroheizung wird direkt zur Klemmdose des Saunaofens gelegt und von dort aus durch ein Gummikabel der gleichen Stärke weiter zur Reihenklemme des Saunaofens geleitet.

3.3.1. Isolationswiderstand des Elektrosaunaofens

Bei der Endkontrolle der Elektroinstallationen kann bei der Messung des Isolationswiderstandes ein "Leck" auftreten, was darauf zurückzuführen ist, daß Feuchtigkeit aus der Luft in das Isolationsmaterial der Heizwiderstände eingetreten ist (bei Lagerung und Transport). Die Feuchtigkeit entweicht aus den Widerständen nach zwei Erwärmungen.

Schalten Sie den Netzstrom des Elektrosaunaofens nicht über den Fehlerstromschutzschalter ein!

3.4. Anschluß des Steuergerätes und der Fühler (BX-E)

In Verbindung mit dem Steuergerät werden genaue re Anweisungen zu dessen Befestigung an der Wand gegeben. Der Temperaturfühler wird an der Saunawand oberhalb des Saunaofens, 100 mm unterhalb der Decke auf der Achse in Breitenrichtung des Saunaofens angebracht. Abbildung 6.

Luftzufuhr nicht so anbringen, dass sie den Temperaturfühler abkühlt. Abbildung 5.

3.5. Resetting the Overheat Protector

If the temperature of the sauna room becomes dangerously high, the overheat protector will permanently cut off the supply of the heater. The overheat protector can be reset after the heater has cooled down.

BX

The reset button is located inside the heater's connection box (figure 8). **Only persons authorised to carry out electrical installations can reset the overheat protector.**

Prior to pressing the button, the cause of the fault must be found.

- Are the stones crumbled and pressed together?
- Has the heater been on for a long time while unused?
- Is the sensor of the thermostat out of place or broken?
- Has the heater been banged or shaken?

BX-E

See the installation instructions for control unit.

3.5. Zurückstellen des Überhitzungsschutzes

Wenn die Temperatur in der Saunakabine gefährlich stark ansteigt, unterbricht der Überhitzungsschutz die Stromzufuhr zum Ofen permanent. Der Überhitzungsschutz kann nach Abkühlen des Ofens zurückgesetzt werden.

BX

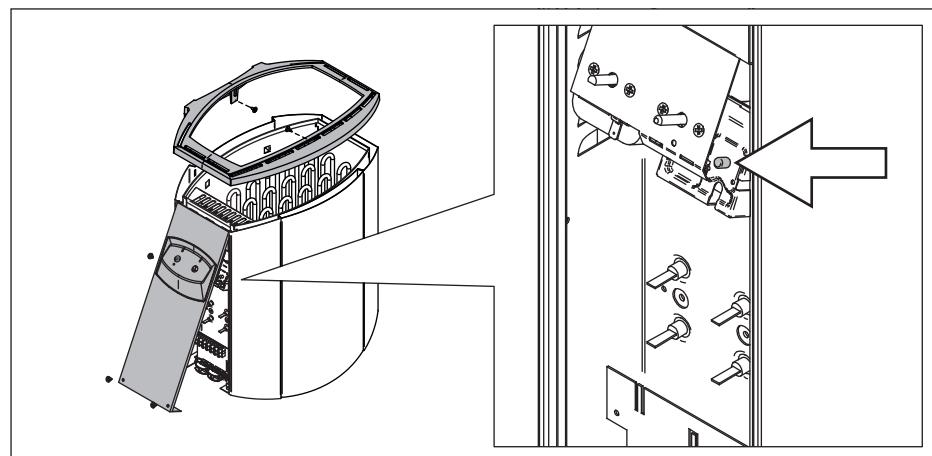
Der Rücksetzungsknopf befindet sich im Anschlussgehäuse des Ofens (Abb. 8). **Nur eine zu Elektroinstallationen befugte Person darf diese Arbeit ausführen.**

Vor Betätigung des Knopfes muß die Ursache der Fehlfunktion festgestellt werden:

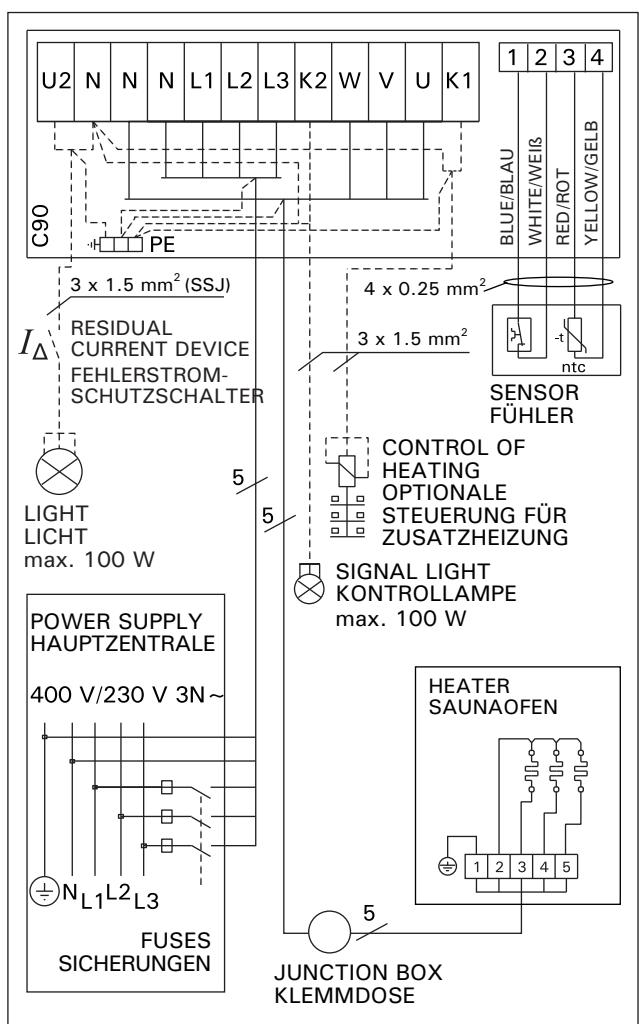
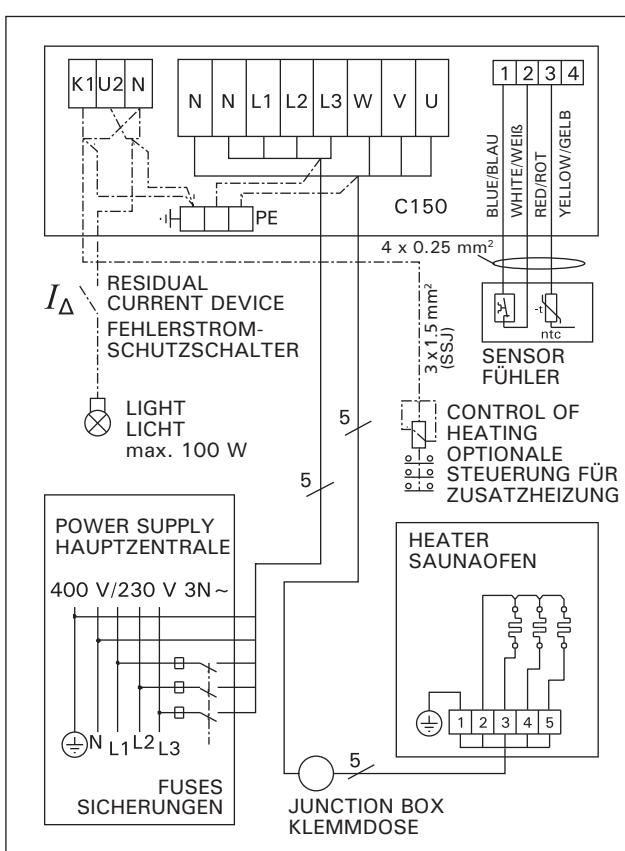
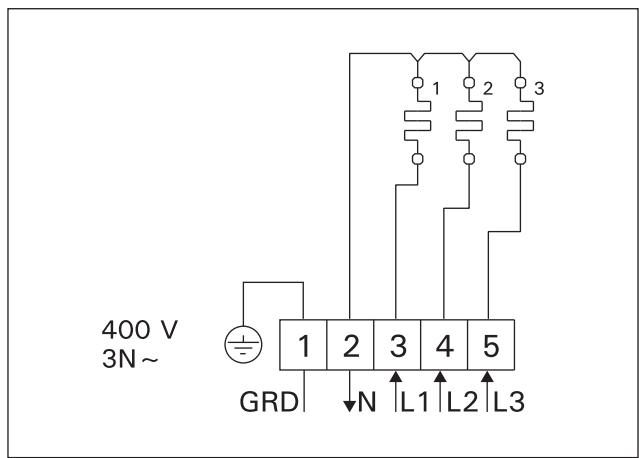
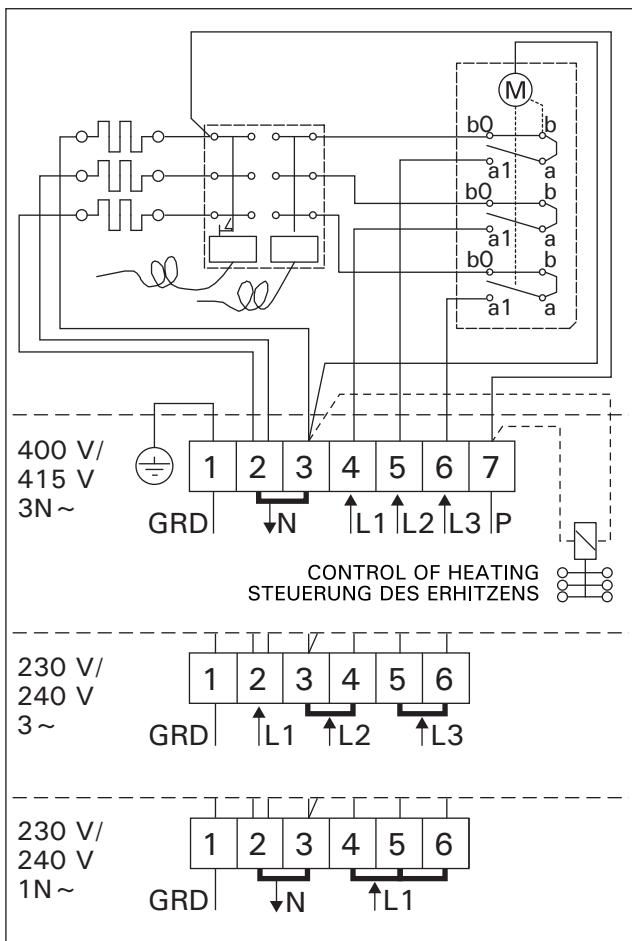
- Sind die Steine im Saunaofen verkeilt oder spröde?
- War der Saunaofen lange angeschaltet und wurde nicht benutzt?
- Ist der Thermostatkühler an einem falschen Platz oder defekt?
- War der Saunaofen starken Stößen ausgesetzt?

BX-E

Siehe Gebrauchs- und Montageanleitung des Steuergeräts.

*Figure 8. Reset button for overheat protector
Abbildung 8. Rücksetzknopf des Überhitzungsschutzes*

1. ИНСТРУКЦИЯ ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ

1.1. Укладка камней

Правильная укладка камней имеет большое значение для эффективной работы каменки (рис. 1).

Важная информация о камнях для сауны:

- Диаметр камней не должен превышать 5-10 см.
- Разрешается использовать только угловатые колотые камни, специально предназначенные для использования в каменке. Подходящими горными породами являются перидотит, оливин-долерит и оливин.
- Запрещается использовать в каменке легкие, пористые керамические «камни», а также мягкий горшечный камень. Эти материалы не поглощают достаточное количество теплоты при нагревании. Их использование может привести к повреждению нагревательных элементов.**
- Перед укладкой в каменку необходимо очистить камни от пыли.

Обратите внимание при укладке камней:

- Не бросайте камни в печь.
- Запрещается вклинивать камни между нагревательными элементами.
- Разместите камни свободно для обеспечения циркуляции между ними воздуха.
- Камни должны опираться друг на друга, а не на нагревательные элементы.
- Камни не должны образовывать над нагревательными элементами высокую груду.
- В пространстве для камней и вблизи каменки не должны размещаться предметы, затрудняющие циркуляцию воздуха через каменку.

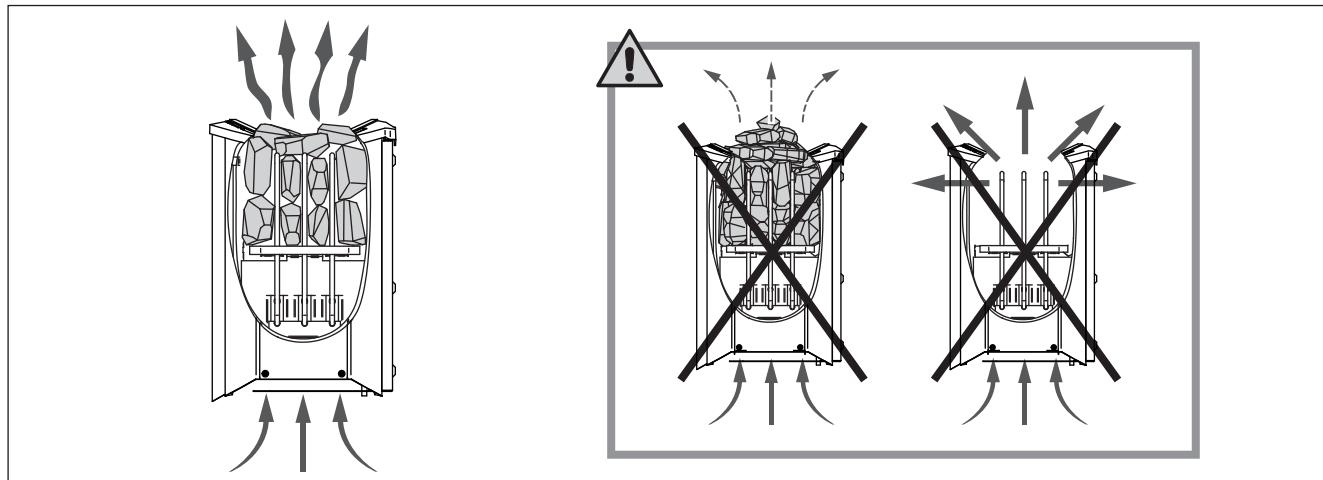

Рисунок 1. Укладка камней
Joonis 1. Kerise kivide ladumine

1.1.1. Замена камней

Из-за больших температурных колебаний при эксплуатации камни разрушаются. Перекладывайте камни не реже одного раза в год, а при интенсивном использовании сауны - еще чаще. При этом удалайте осколки камней со дна каменки и заменяйте новыми все разрушенные камни. При этом нагревательная способность каменки остается оптимальной, а опасность перегрева пропадает.

1. KASUTUSJUHISED

1.1. Kerise kivide ladumine

Saunakivide ladumisel on suur mõju kerise tööle (joonis 1).

Tähtis teave saunakivide kohta:

- Kivide läbimõõt peab olema 5–10 cm.
- Kasutage ainult nurgelisi lõhestatud saunakive, mis on ette nähtud kasutamiseks kerises. Peridotit, oliviin-doleriti ja oliviin on sobivad kivistüübide.
- Kergeid, poorseid keraamilisi „kive” ega pehmeid potikive kerises kasutada ei tohi. Nad ei salvesta kuumutamisel küllaldaselt soojust. Selle tagajärjeks võib olla kütteelementide kahjustumine.**
- Peske kividelt tolm maha enne nende ladumist kerisele.

Palun pange saunakive asetades tähele:

- Ärge laske kividel kerisesse kukkuda.
- Ärge kiiluge kive kütteelementide vahelle.
- Asetage kivid hõredalt, et nende vahel oleks võimalik õhuringlus.
- Laduge kivid nõnda, et nad toetaks üksteist selle asemel et toetuda oma raskusega kütteelementidele.
- Ärge laduge kõrget kivikuha kerise peale.
- Kerise kiviruumi ega kerise lähedusse ei tohi paigaldada esemeid, mis võivad muuta kerisest läbi voolava õhu kogust või suunda.

1.1.1. Hooldamine

Tänu suurtele temperatuurikõikumistele lagunevad kerisekivid kasutamisel. Kivid tuleb vähemalt kord aastas ümber laduda, või isegi tihemini, kui saun on aktiivses kasutuses. Samal ajal tuleb kerise pöhjalt eemaldada kivikillud ning vahetada purunenud kivid uute vastu. Seda jälgides jääb kerise soojendusvõime optimaalseks ja välditakse ülekuumenemise ohtu.

1.2. Нагрев парильни

При первом нагреве сауны каменка и камни могут распространять запах. Для удаления запаха сауна должна хорошо вентилироваться.

Если мощность каменки соответствует размерам сауны, для полноценного нагрева помещения с хорошей теплоизоляцией до необходимой температуры потребуется около часа (►2.3.). Камни нагреваются до температуры парения, как правило, одновременно с парильней. Подходящая для парения температура 65–80 °C.

1.3. Использование каменки

Внимание! Перед включением каменки следует всегда проверять, что над каменкой или рядом с ней нет никаких предметов. ►1.6.

- Модели каменок BX45, BX60, BX80 и BX90 оснащены таймером и терmostатом. Таймер предназначен для установки времени работы каменки, а терmostат позволяет задать необходимую температуру. ►1.3.1.–1.3.4.
- Каменки типа BX45E, BX60E, BX80E и BX90E управляются отдельным пультом. Смотри инструкцию по эксплуатации выбранного пульта управления.

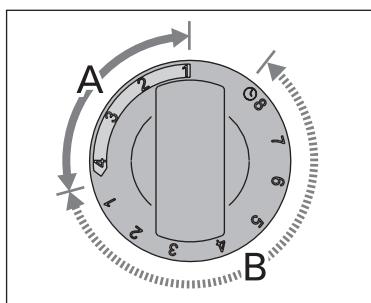

Рисунок 2. Переключатель таймера
Joonis 2. Taimeri lülit

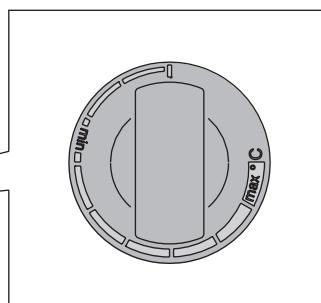
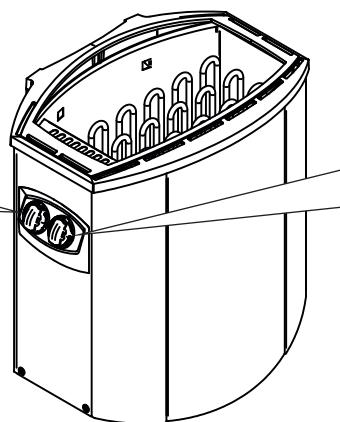

Рисунок 3. Переключатель терmostата
Joonis 3. Termostaadi lülit

1.3.1. Включение каменки

Поверните переключатель таймера в положение «Включено» (шкала А на рис. 2, 0–4 часа). Каменка немедленно начнет нагреваться.

1.3.2. Установка времени задержки включения (отложенное включение)

Поверните переключатель таймера в положение «Задержка включения» (шкала В на рис. 2, 0–8 часа). Каменка начнет нагреваться, когда таймер переведет переключатель в положение «Включено». После этого печь будет работать около четырех часов.

Пример: Вы хотите пойти на прогулку часа на три, а затем посетить сауну. Установите переключатель таймера на цифру 2 в зоне «Задержка включения». Запустится таймер. Черес два часа каменка начнет нагреваться. Поскольку нагревание занимает около часа, сауна будет готова примерно через три часа, как раз к Вашему возвращению с прогулки.

1.2. Leiliruumi soojendamine

Kui keris esmakordsest sisse lülitatakse, eraldub nii küttekehadeest kui kividest lõhna. Lõhna eemaldamiseks tuleb leiliruumi tugevasti ventileerida.

Kui kerise võimsus on saunaruumi jaoks sobiv, võtab õigesti isoleeritud saunaruumil nõutavale pe-semiseks sobivale temperatuurile jõudmine aega umbes ühe tunni (►2.3.). Kivid kuumenevad leili-temperatuurini reeglina samaaegselt leiliruumiga. Leiliruumi sobiv temperatuur on 65 kuni 80 °C.

1.3. Kerise kasutamine

Tähelepanu! Enne, kui Te lülitate kerise sisse, kontrollige alati, et midagi ei oleks selle kohal või lähe-duses. ►1.6.

- Kerise mudelid BX45, BX60, BX80 ja BX90 on varustatud taimeri ja termostaadi. Taimer on kerise tööaja seadistamiseks ning termostaat sobiva temperatuuri valimiseks. ►1.3.1.–1.3.4.
- Kerise mudelid BX45E, BX60E, BX80E ja BX90E vajavad tööks eraldi juhtimiskeskust, mille abil kerist kasutatakse. Vaadake valitud juhtimiskeskuse mudeli kasutusjuhiseid.

1.3.1. Kerise sisselülitamine

Pöörake taimeri lülitி sektsiooni "sees" (sektsioon A joonisel 2, 0–4 tundi). Keris hakkab kohe soojendama.

1.3.2. Eelhäälestusaeg (taimeriga sisselülitus)

Pöörake taimeri lülitி sektsiooni "eelhää-lestus" (sektsioon B joonisel 2, 0–8 tun-di). Keris hakkab soojendama, kui taimer on pööranud lülitи tagasi sektsiooni "sees". Pärast seda töötab keris ligikaudu neli tundi.

Näidis: Soovite minna kolmeks tunniks jalutama ning seejärel sauna. Pöörake taimeri lülitி sektsiooni "eelhäälestus" numbrile 2.

Taimer käivitub. Kahe tunni järel alustab keris soojendamist. Kuna sauna soojendamine võtab umber sund aega, on see pesemiseks valmis umbes kolme tunni pärast, st siis, kui te oma jalutuskäigult tagasi jõuate.

1.3.3. Выключение каменки

 Каменка выключается, когда таймер переводит переключатель в нулевое положение. Печь можно отключить в любое время; для этого нужно самостоятельно перевести переключатель таймера в нулевое положение.

Следует выключить каменку после посещения сауны. Иногда рекомендуется оставить каменку включенной на некоторое время, чтобы просушить деревянные части сауны.

Внимание! После перехода таймера в нулевое положение следует убедиться, что печь выключилась и прекратила нагреваться.

1.3.4. Установка температуры

Термостат (рис. 3) предназначен для того, чтобы поддерживать температуру в сауне на определенном уровне. Экспериментальным путем можно определить оптимальные параметры настройки.

Начинайте с максимальной температуры. Если во время приема сауны температура окажется слишком высокой, слегка поверните переключатель против часовой стрелки. Обратите внимание, что даже небольшое изменение положения переключателя в режиме максимального нагрева значительно меняет температуру в сауне.

1.4. Пар в сауне

При нагреве воздух сауны высыхает, поэтому для получения подходящей влажности необходимо обливать горячие камни водой. Люди по-разному переносят воздействие тепла и пара – опытным путем можно подобрать оптимальную температуру и влажность.

Внимание! Объем ковша для сауны не должен превышать 2 дл. Излишнее количество горячей воды может вызвать ожоги горячими струями пара. Избегайте поддачи пара, если кто-то находится вблизи каменки, так как горячий пар может вызвать ожоги.

Внимание! В качестве воды для сауны следует использовать воду, отвечающую требованиям хозяйственной (таблица 1). В воде для сауны можно использовать только предназначенные для этого ароматизаторы. Соблюдайте указания на упаковке.

1.5. Руководства к парению

- Начинайте парение с мытья.
- Продолжительность нахождения в парильне по самочувствию – сколько покажется приятным.
- Забудьте все ваши проблемы и расслабьтесь!
- К хорошим манерам парения относится внимание к другим парящимся: не мешайте другим слишком громкоголосым поведением.

Свойство воды Vee omadus	Воздействие Mõju	Рекомендация Soovitus
Концентрация гумуса Orgaanilise aine sisaldus	Влияет на цвет, вкус, выпадает в осадок Värvus, maitse, sadestub	<12 мг/л <12 mg/l
Концентрация железа Rauasisaldus	Влияет на цвет, запах, вкус, выпадает в осадок Värvus, lõhn, sadestub	<0,2 мг/л <0,2 mg/l
Жесткость: важнейшими элементами являются марганец (Mn) и известь, т.е. кальций (Ca). Karedus: kõige olulisemad ained on mangaan (Mn) ja lubi, st kaltsium (Ca).	Выпадает в осадок Sadestub	Mn: <0,05 мг/л Ca: <100 мг/л Mn: <0,05 mg/l Ca: <100 mg/l
Хлорированная вода Kloorivesi	Вред для здоровья Oht tervisele	Использование запрещено Kasutamine keelatud
Морская вода Merevesi	Ускоренная коррозия Kiire korrodeerumine	Использование запрещено Kasutamine keelatud

1.3.3. Kerise väljalülitamine

 Keris lülitub välja, kui taimer on lülitati tagasi nulli keeranud. Võite kerise alati ise välja lülitada, pöörates taimeri lülitit nulli.

Lülitage keris pärast saunaskäiku välja. Mõnikord võib olla soovitatav jäätta keris mõneks ajaks tööl, et lasta sauna puitosadel korralikult kuivada.

Tähelepanu! Veenduge alati, et keris oleks pärast taimeri lülitit nulli jõudmist välja lülitunud ja soojendamise lõpetanud.

1.3.4. Temperatuuri seadistamine

Termostaadi (joonis 3) ülesanne on hoida saunaruumi temperatuur soovitud tasemel. Endale kõige paremini sobiva seadistuse saate leida eksperimenteerides.

Alustage eksperimenteerimist maksimumasendist. Kui saunasoleku ajal töuseb temperatuur liiga kõrgeks, pöörake lülitit veidi vastupäeva. Pange tähele, et ka väike erinevus maksimumsektsioonis muudab sauna tempeatuuri märgatavalalt.

1.4. Leiliviskamine

Õhk saunas muutub kuumenedes kuivaks. Seetõttu on vaja sobiva õhuniiskuse taseme saavutamiseks vaja leili visata. Kuumuse ja auru mõju inimestele on erinev – eksperimenteerides leiate endale kõige paremini sobivad temperatuuri ja niiskuse tasemed.

Tähelepanu! Leilikulbi maksimaalne mahutolu 0,2 liitrit. Korraga kerisele heidetav vee kogus ei tohi ületada 0,2 liitrit, sest kui kividelle valada liiga palju vett korraga, aurustub ainult osa sellest, kuna ülejäänu paikub keeva vee pritsmetena saunaliste peale. Ärge kunagi visake leili, kui keegi viib kerise vahetus läheduses, sest kuum aur võib nende naha ära põletada.

Tähelepanu! Kerisele visatav vesi peab vastama puhta majapidamisvee nõuetele (tabel 1). Vees võib kasutada vaid spetsiaalselt sauna jaoks mõeldud lõhnaineid. Järgige juhiseid pakendil.

1.5. Soovitusи saunaskäimiseks

- Alustage enda pesemisest.
- Јääge sauna niikauaks, kui tunnete end mugavalt.
- Unustage kõik oma mured ning lõdvestuge.
- Vastavalt väljakujunenud saunareeglitele ei tohi häirida teisi valjuhäälse jutuga.
- Ärge tõrjuge teisi saunast välja ülemäärase leiliviskamisega.

Таблица 1. Требования к качеству воды
Tabel 1. Nõuded vee kvaliteedile

- Не сгоняйте других с полков слишком горячим паром.
- При слишком сильном нагревании кожи передохните в предбаннике. Если вы хорошо себя чувствуете, то можете при возможности насладиться плаванием.
- В завершение вымойтесь.
- Отдохните, расслабьтесь и оденьтесь. Для выравнивания баланса жидкости выпейте освежающий напиток.

1.6. Меры предосторожности

- Слишком долгое пребывание в горячей сауне вызывает повышение температуры тела, что может оказаться опасным.**
- Будьте осторожны с горячими камнями и металлическими частями каменки. Они могут вызвать ожоги кожи.**
- Не подпускайте детей к каменке.**
- В сауне нельзя оставлять без присмотра детей, инвалидов и слабых здоровьем.**
- Связанные со здоровьем ограничения необходимо выяснить с врачом.**
- О парении маленьких детей необходимо проконсультироваться у педиатра.**
- Передвигайтесь в сауне с осторожностью, так как пол и полки могут быть скользкими.**
- Не парьтесь под влиянием алкоголя, лекарств, наркотиков и т. п.**
- Не спите в нагретой сауне.**
- Морской и влажный климат может вызвать коррозию металлических поверхностей каменки.**
- Не используйте парильню в качестве сушилки для одежды во избежание возникновения пожара. Электроприборы могут сломаться вследствие излишней влажности.**

1.6.1. Условные обозначения.

Читайте инструкцию по эксплуатации.

Не накрывать.

1.7. Возможные неисправности

Внимание! Обслуживание оборудования должно осуществляться квалифицированным техническим персоналом.

Каменка не нагревается.

- Проверьте исправность предохранителей печи.
- Проверьте исправность подключения кабеля питания (▷ 3.3.).
- Переведите таймер в положение «Включено» (▷ 1.3.1.).
- Переключите терmostat на более высокую температуру (▷ 1.3.4.).
- Убедитесь, что не сработало устройство защиты от перегрева. Таймер включен, но каменка не нагревается. (▷ 3.5.)

Медленно нагревается помещение сауны. При плескании на камни вода остужает их слишком быстро.

- Проверьте исправность предохранителей печи.
- Убедитесь, что при включении накаляются все нагревательные элементы.
- Переключите терmostat на более высокую температуру (▷ 1.3.4.).
- Убедитесь, что печь обладает достаточной мощностью (▷ 2.3.).
- Проверьте камни каменки (▷ 1.1.). Слишком

- Jahutage oma ihu vajadust mööda.
- Kui olete hea tervise juures, võite minna saunast väljades ujuma, kui läheduses on veevõi bassein.
- Peske end peale saunaskäimist põhjalikult.
- Puhake enne riietumist ning laske pulsil normaliseeruda. Jooge vett või karastusjooke oma vedelikutasakaalu taastamiseks.

1.6. Hoiatused

- Pikka aega leiliruumis viibimine tõstab keha temperatuuri, mis võib olla ohtlik.
- Hoidke eemale kuumast kerisest. Kivid ja kerise välispind võivad teid põletada.
- Hoidke lapsed kerisest eemal.
- Ärge lubage lastel, vaeguritel või haigetel oma-päi saunas käia.
- Konsulteerige arstiga meditsiiniliste vastunäidustuste osas saunaskäimisele.
- Konsulteerige oma kohaliku lastearstiga laste saunavaimise osas.
- Olge leiliruumis liikudes ettevaatlik, sest lava ja põrand võivad olla libedad.
- Ärge kunagi minge sauna alkoholi, kangete ravimite või narkootikumid möju all.
- Ärge magage kunagi kuumas saunas.
- Mereõhk ja niiske kliima võib kerise metallpinnad rooste ajada.
- Ärge riputage riideid leiliruumi kuivama, see võib põhjustada tuleohtu. Ülemäärase niiskuse võib samuti kahjustada elektriseadmeid.

1.6.1. Sümbolite tähindused.

Loe paigaldusjuhendist

Ära kata

1.7. Probleemide lahendamine

Tähelepanu! Kogu hooldus tuleb lasta läbi viia asjatundlikul hoolduspessoalil.

Keris ei soojenda.

- Veenduge, et kerise kaitsmed oleks heas töökorras.
- Veenduge, et ühenduskaabel oleks ühendatud (▷ 3.3.).
- Pöörake taimeri lülitit sektsiooni "sees" (▷ 1.3.1.).
- Pöörake termostaat kõrgemale seadistusele (▷ 1.3.4.).
- Veenduge, et ülekuumenemiskaitse ei oleks rakendunud. Taimer töötab, kuid keris ei soojenda. (▷ 3.5.)

Saunaruum soojeneb aeglaselt. Saunakividele visatud vesi jahutab need kiiresti maha.

- Veenduge, et kerise kaitsmed oleks heas töökorras.
- Veenduge, et kerise töötamisel hõõguks kõik kütteelemendid.
- Pöörake termostaat kõrgemale seadistusele (▷ 1.3.4.).
- Veenduge, et kerise võimsus oleks piisav (▷ 2.3.).
- Kontrollige saunakive (▷ 1.1.). Liiga tihedalt

- плотная укладка камней, усадка и неподходящий тип камней могут препятствовать движению воздуха в печи, в результате чего снижается нагревательный эффект.
- Проверьте правильность организации вентиляции в сауне (▷ 2.2.).

Помещение сауны нагревается быстро, но камни остаются недостаточно горячими. При пlesкании вода стекает по камням.

- Переключите термостат на более низкую температуру (▷ 1.3.4.).
- Убедитесь, что мощность каменки не слишком высока (▷ 2.3.).
- Проверьте правильность организации вентиляции в сауне (▷ 2.2.).

Помещение сауны нагревается неравномерно.

- Убедитесь, что каменка установлена на правильной высоте. Оптимальный нагрев сауны обеспечивается при установке каменки на высоте 100 мм от пола. Максимальная высота для установки составляет 200 мм. (▷ 3.2.)

Обшивка сауны и другие предметы, установленные рядом с каменкой, быстро темнеют.

- Проверьте соответствие расстояния до предметов требованиям безопасности (▷ 3.1.).
- Проверьте камни каменки (▷ 1.1.). Слишком плотная укладка камней, усадка и неподходящий тип камней могут препятствовать движению воздуха в печи, в результате чего окружающие предметы могут перегреваться.
- Убедитесь в том, что из-под камней не видно нагревательных элементов. Если нагревательные элементы видны, измените порядок укладки камней так, чтобы они были полностью скрыты (▷ 1.1.).
- См. также раздел 2.1.1.

От каменки пахнет.

- См. раздел 1.2.
- При нагревании запахи, присутствующие в воздухе, могут усиливаться, даже если их источником не является сама сауна или каменка. Примеры: краска, клей, масло, высыхающие материалы.

Каменка производит шум.

- BХ: таймер - это механическое устройство, которое тикает (издает щелчки) при нормальной работе. Если тиканье слышно даже при выключенном каменке, проверьте проводку таймера.
- Внезапные громкие звуки наиболее вероятно вызваны разрушающимися при нагреве камнями.
- Тепловое расширение деталей каменки при ее нагреве также может быть причиной шума.

1.8. Гарантия, срок службы

1.8.1. Гарантия

Гарантийный срок для каменок и управляющего оборудования при использовании в семейных саунах составляет 1 (один) год. Гарантийный срок для каменок и управляющего оборудования при использовании в общественных саунах составляет 3 (три) месяца.

В течении срока гарантии производитель обязуется исправлять неисправности, связанные с дефектом производства продукции или используемых компонентов и материалов, при условии, что продукт использовался по назначению в соответствии с данной инструкцией.

laotud kivid, kivide aja jooksul kohalevajumine või vale kivistüüp võivad häirida õhuvoolu läbi kerise ning seetõttu vähendada soojenduse tõhusust.

- Veenduge saunaruumi ventilatsiooni õiges korralduses (▷ 2.2.).

Saunaruum soojeneb kiiresti, kuid kivide temperatuur jäääb ebapiisavaks. Kividele visatud vesi voolab maha.

- Pöörake termostaat madalamale seadistusele (▷ 1.3.4.).
- Veenduge, et kerise võimsus ei oleks liida suur (▷ 2.3.).
- Veenduge saunaruumi ventilatsiooni õiges korralduses (▷ 2.2.).

Saunaruum soojeneb ebaühitaselt.

- Veenduge, et keris on paigaldatud õigele kõrgusele. Keris kütab sauna kõige paremini, kui see on paigaldatud põrandast 100 mm kõrgusele. Maksimaalne paigalduskõrgus on 200 mm. (▷ 3.2.)

Paneel või muu materjal kerise läheduses musteneb kiiresti.

- Veenduge ohutuskauguste nõuetest kinnipidamises (▷ 3.1.).
- Kontrollige saunakive (▷ 1.1.). Liiga tihedalt laotud kivid, kivide aja jooksul kohalevajumine või vale kivistüüp võivad häirida õhuvoolu läbi kerise ning põhjustada ümbritsevate materjalide ülekuumenemist.
- Veenduge, et kivide tagant ei oleks näha kütteelemente. Kui kütteelemente on näha, töstke kivid ümber nii, et kütteelementid oleks täielikult kaetud (▷ 1.1.).
- Vt ka lõiku 2.1.1.

Kerisest tuleb lõhna.

- Vt lõik 1.2.
- Kuum keris võib võimendada õhuga segunenud lõhnasid, mida siiski ei põhjusta saun ega keris. Näited: värv, liim, õli, maitseained.

Kerisest kostab helisid.

- BХ: Taimer on mehaaniline seade ning see teeb tavapärasel töötamisel tiksuvat heli. Kui taimer tiksub ka välja lülitatud kerisel. kontrollige taimeri juhtmestikku.
- Juhuslike paukude põhjuseks on tõenäoliselt kivide pragunemine kuumuse tõttu.
- Kerise osade soojuspaisumine võib põhjustada kerise soojenemisel helisid.

Гарантийное обслуживание осуществляется через Вашего дилера каменок Харвия.

1.8.2. Срок службы

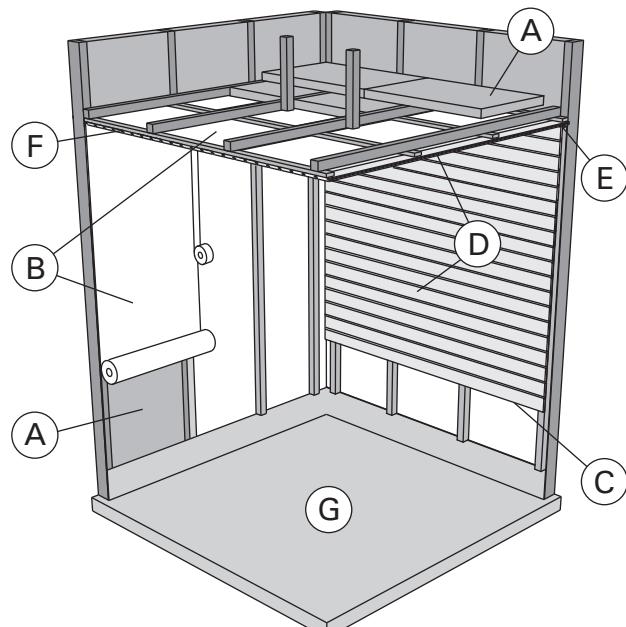
Срок службы каменок типа BX/BX-E - 10 лет. Изготовитель обязуется производить запасные части к каменке в течении срока службы. Запасные части вы можете приобрести через Вашего дилера каменок Харвия. При интенсивном использовании каменки некоторые компоненты (напр. нагревательные элементы) могут выйти из строя раньше, чем другие компоненты каменки. Если эти компоненты вышли из строя в течении гарантийного срока, см. "Гарантия".

2. ПАРИЛЬНЯ

2.1. Устройство помещения сауны

2. SAUNARUUM

2.1. Saunaruumi konstruktsioon

Рисунок 4.
Joonis 4.

- A. Изоляция из минеральной ваты, толщина 50–100 мм. Помещение сауны следует тщательно теплоизолировать, чтобы не перегружать каменку.
- B. Пароизоляция, например, алюминиевая фольга. Устанавливайте глянцевой стороной внутрь сауны. Заклейте швы алюминиевой лентой.
- C. Вентиляционный зазор 10 мм между пароизоляцией и обшивкой (рекомендуется).
- D. Вагонка толщиной 12–16 мм. Перед обшивкой проверьте электропроводку и наличие в стенах креплений для каменки и полков.
- E. Вентиляционный зазор 3 мм между стеной и обшивкой потолка.
- F. Высота сауны обычно 2100–2300 мм. Минимальная высота зависит от каменки (см. табл. 2). Расстояние между верхним полком и потолком не должно превышать 1200 мм.
- G. Используйте керамическую плитку и темный цемент для швов. Частицы камней, попавшие в воду, могут испачкать и/или повредить недостаточно стойкое покрытие пола.

Внимание! Проконсультируйтесь с пожарной службой по поводу изоляции противопожарных стен. Не изолируйте используемые дымоходы.

Внимание! Легкие защитные экраны, монтируемые непосредственно на стены или потолок, могут быть источником пожара.

2.1.1. Потемнение стен сауны

Потемнение деревянных поверхностей сауны со временем – нормальное явление. Потемнение может быть ускорено

- солнечным светом
- теплом каменки
- защитными средствами для дерева (имеют низкую тепловую устойчивость)
- мелкими частицами от камней сауны, поднимаемыми воздушным потоком.

- A. Isolatsioonvill, paksus 50–100 mm. Saunaruumi tuleb hoolikalt isoleerida, et kerise võimsust saaks huida madalamal tasemel.
- B. Niiskuskaitse, nt alumiiniumpaper. Paberil läikiv külg peab jääma sauna poole. Katke vahed alumiiniumteibiga.
- C. Niiskustökk ja paneeli vaheline peab jääma umbes 10 mm ventilatsioonivahe (soovitatav).
- D. Kerge 12–16 mm paksune puitpaneel. Kontrollige ennepanelide paigaldamist elektrikaableidjaseinade tugevdusi, mida on vaja kerise ja saunalava jaoks.
- E. Seina ja laepaneeli vaheline peab jääma umbes 3 mm ventilatsioonivahe.
- F. Sauna kõrgus on tavalliselt 2100–2300 mm. Miinimumkõrgus sõltub kerisest (vt tabel 2). Vahe saunalava ülemise astme ja lae vahel ei tohiks ületada 1200 mm.
- G. Kasutage keraamilisest materjalist valmistatud põrandakatteid ja tumedat vuugisegu. Kerisekividest pärit peened osakesed ja mustus sauna vees võivad tekitada plekke ja/või kahjustusi õrnematele põrandakatetele.

Tähelepanu! Uurige tuleohutuse eest vastutavatele ametivõimudelt, milliseid kaitseplaadi osasid saab isoleerida. Kasutusel olevaid korstnaid ei tohi isoleerida.

Tähelepanu! Kergemad kaitsekatted, mis on paigaldatud otse seinale või lakte, võivad olla süttimisohtlikud.

2.1.1. Saunaruumi seinte mustenemine

See on täiesti normaalne, et saunaruumi puitpinnad muutuvad ajajooksul mustemaks. Mustenemist võivad kiirendada

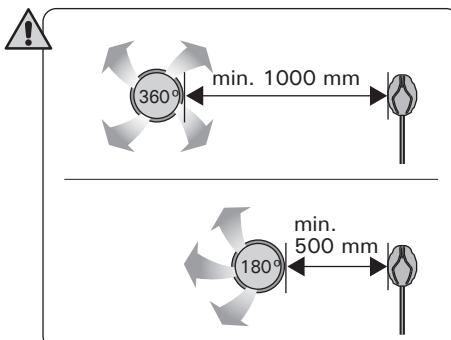
- päikesevalgus
- kuumus kerisest
- seina kaitsevahendid (kaitsevahenditel on kehv kuumusetaluvisus)
- kerisekividest pärit peened osakesed, mis suurendavad õhuvoolu.

2.2. Вентиляция помещения сауны

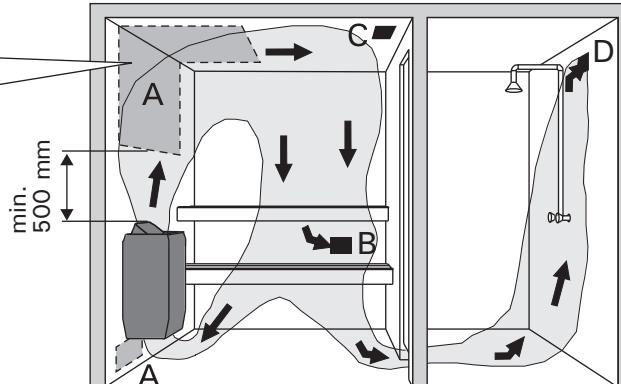
Воздух в сауне должна заменяться шесть раз в час. На рис. 5 показаны варианты вентиляции сауны.

2.2. Saunaruumi ventilatsioon

Saunaruumi õhk peab vahetuma kuus korda tunni jooksul. Joonis 5 näitab erinevaid saunaruumi ventilatsiooni võimalusi.

Рисунок 5.
Joonis 5.

- Размещение приточного вентиляционного отверстия. Если используется механическая вентиляция, поместите вентиляционное отверстие над каменкой. Если вентиляция естественная, поместите вентиляционное отверстие под или рядом с каменкой. Диаметр трубы для притока воздуха должен быть 50-100 мм. **BX-E: Вентиляционное окно не должно охлаждать температурный датчик (см. инструкции по установке температурного датчика в руководстве по установке пульта управления)!**
- Вытяжное вентиляционное отверстие. Помещайте вытяжное отверстие рядом с полом как можно дальше от каменки. Диаметр вытяжной трубы должен быть в два раза больше диаметра приточной трубы.
- Дополнительная осушающая вентиляция (не работает при нагреве и работе сауны). Сауну также можно просушивать, оставляя после использования дверь открытой.
- Если вытяжное вентиляционное отверстие находится в душевой, зазор под дверью сауны должен быть не менее 100 мм. Обязательно используйте механическую вентиляцию.

2.3. Мощность каменки

Если стены и потолок обшиты вагонкой и теплоизоляция за обшивкой соответствующая, то мощность каменки рассчитывается в соответствии с объемом сауны. Неизолированные стены (кирпич, стеклянные блоки, стекло, бетон, керамическая плитка и т.д.) повышают требуемую мощность каменки. Добавляйте 1,2 куб.м к объему сауны на каждый неизолированный кв. м стены. Например, сауна объемом 10 куб.м со стеклянной дверью по мощности каменки эквивалентна сауне объемом 12 куб.м. Если в сауне бревенчатые стены, умножьте ее объем на 1,5. Выберите мощность каменки по таблице 2.

2.4. Гигиена сауны

Во избежание попадания пота на полки используйте специальные полотенца.

Полки, стены и пол сауны следует хотя бы раз в полгода тщательно мыть. Используйте жесткую щетку и чистящее средство для саун.

Влажной тряпкой удалите грязь и пыль с корпуса каменки. Обработайте его 10 %-ным раствором лимонной кислоты и ополосните для удаления известковых пятен.

A. Õhu juurdevoolu ava. Mehaanilise õhu väljatömbbe kasutamisel paigutage õhu juurdevoole kerise kohale. Gravitatsioon-õhuväljatömbbe kasutamisel paigutage õhu juurdevoole kerise alla või kõrvale. Õhu juurdevoolutoru läbimõõt peab olema 50–100 mm. **BX-E:** Ärge paigaldage õhu juurdevoolu nii, et õhuvoole jahutaks temperatuuriandurit (vt temperatuurianduri paigaldusjuhiseid juhtimiskeskuse paigaldusjuhistest)!

B. Õhu väljatömbbeava. Paigaldage õhu väljatömbbeava põrandale lähedale, kerisest võimalikult kaugele. Õhu väljatömbetoru läbimõõt peaks olema õhu juurdevoolutorust kaks korda suurem.

C. Valikuline kuivatamise ventilatsiooniava (suletud kütmise ja saunaskäigu ajal). Sauna saab kuivatada ka saunaskäigu järel ust lahti jäättes.

D. Kui õhu väljatömbbeava on pesuruumis, peab saunaruumi ukse all olema vähemalt 100 mm vahe. Mehaaniline väljatömbbeventilatsioon on kohustuslik.

2.3. Kerise võimsus

Kui seinad ja lagi on kaetud paneelidega ja paneelide taga on piisav isolatsioon, määrab kerise võimsuse sauna ruumala. Isoleerimata seinad (telliskivi, klaasplokk, klaas, betoon, põrandaplaadid, jne.) suurendavad kerise võimsuse vajadust. Lisage 1,2 m³ sauna ruumalale iga isoleerimata seina ruutmeetri kohta. Näiteks 10 m³ saunaruum, millel on klaasukse, vastab 12 m³ saunaruumi võimsuse vajadusele. Kui saunaruumil on palkseinad, korrutage sauna ruumala 1,5-ga. Valige õige kerise võimsus tabelist 2.

2.4. Saunaruumi hügieen

Saunaskäimisel tuleb kasutada saunalinasid, et taastada higi sattumist saunalava istmetele.

Sauna istmeid, seinu ja põrandat tuleb korralikult pesta vähemalt üks kord kuue kuu jooksul. Kasutage küürimisharja ja saunapuhastusvahendit.

Pühkige tolm ja mustus keriselt niiske lapiga. Eemaldage keriselt katlakivi plekid 10 % sidrunhappe lahusega ning loputage.

3. ИНСТРУКЦИЯ ПО УСТАНОВКЕ

3.1. Перед установкой

Перед началом работ ознакомьтесь с инструкцией и проверьте следующее:

- Подходит ли устанавливаемая каменка к данной парильне с точки зрения мощности и типа?
- Значения объема, данные в таблице 2 нельзя превышать или занижать.**
- Питающее напряжение достаточно для каменки?
- При расположении каменки выполняются ли условия минимальных расстояний, изображенных на рис. 6 и указанных в таблице 2.

Значения необходимо соблюдать, так как пренебрежение ими может привести к возникновению пожара. В сауне может быть установлена только одна каменка.

Модель и размеры Mudelid ja mõodud	Мощность Võimsus	Парильня Leiliruum		Подключение Elektrühendused					
		Объем Maht	Высота Kõrgus	400 V 3N~ Соединит. кабель Ühenduskaabel	Предохрани- тели Sicherung	230 V 1N~ Соединит. кабель Ühenduskaabel	Предохрани- тели Sicherung	Кабель датчика Anduri- kaabel	
ширина/laius • BX 500 mm • BX-E 470 mm глубина/sügavus 340 mm высота/kõrgus 510 mm вес/kaal 11 кг/kg камни макс./kived max. 25 кг/kg		▷ 2.3.		См. рис. 7. Размеры относятся только к соединительному кабелю (B)! Vt. joonist 7. Mõõdud kehtivad ainult toitekaabli (B) kohta!				BX-E	
				A	mm ²	mm ²	A	mm ²	
BX45/BX45E	4,5	3	6	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 20	4 x 0,25
BX60/BX60E	6,0	5	8	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 35	4 x 0,25
BX80/BX80E	8,0	7	12	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 6	1 x 35	4 x 0,25
BX90/BX90E	9,0	8	14	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 50	4 x 0,25

Таблица 2. Технические характеристики каменок

Tabel 2. Paigalduse üksikasjad

	<p>Каменка может быть установлена в нише высотой не менее 1900 мм. Kerise võib paigaldada seinasüvendisse, mille kõrgus on vähemalt 1900 mm.</p>			
	A мин./min. В сторону к стене, к верхнему полку или к верхнему ограждению. Küljelt seina, lava või turvaraamini.	В мин./min.	С мин./min. Вперед к верхнему полку или к верхнему ограждению. Esiküljelt lava või turvaraamini.	
BX45/BX45E	35	20	35	
BX60/BX60E	50	30	50	
BX80/BX80E	100	30	80	
BX90/BX90E	120	40	100	

Рисунок 6. Расстояния безопасности (все размеры приведены в миллиметрах)
Joonis 6. Kerise ohutuskaugused (kõik mõõtmned millimeetrites)

3. PAIGALDUSJUHIS

3.1. Enne paigaldamist

Enne kerise paigaldamist tutvu paigaldusjuhisega ja pööra tähelepanu alljärgnevale:

- Kerise võimsus ja tüüp sobivad antud sauna.
- Sauna maht peab vastama tabelis 2 antud suurustele.**
- Toitepinge on kerisele sobiv.
- Kerise paigalduskohal on tagatud joonisel 6 ning tabelis 2 toodud ohutuskauguste minimaalsuurused.

Ohutuskaugusi tuleb tingimusteta täita, sest nende eiramisega kaasneb tulekahjuohutus. Sauna tohib paigaldada vaid ühe elektrikerise.

3.2. Крепление каменки к стене

См. рис. 7.

- Перед установкой удалите обе картонные прокладки.
- С помощью прилагаемых шурупов прикрепите к стене монтажную раму. **Внимание! В месте крепления шурупов за обшивкой должна располагаться, например, доска, к которой рамаочно крепится. Если за обшивкой нет доски, то доску можноочно прочно крепить поверх вагонки.**
- При установке крышки распределительной коробки каменки убедитесь, что верхний край крышки расположен правильно. При его неправильном расположении возможно попадание воды в распределительную коробку каменки.
- Настроить каменку под правую или левую рабочую руку можно, смонтировав ее на настенном креплении соответствующим образом.
- Каменка устанавливается на монтажную раму так, чтобы крепежные крючки, расположенные в нижней части рамы, заходили бы за нижний край корпуса каменки. Прикрепите верхнюю часть каменки к раме.

3.2. Kerise kinnitus seinale

Vaata joonis 7.

- Enne paigaldamist eemalda mõlemad lainepapist kaitised.
- Kinnita kerise paigaldusraam komplekti kuuluvate kruvidega seinale. **NB!**
Paigaldusraami kinnituskruvide kohal, voodrilaua taga, peab kindlasti olema paksem laud või pruss, millesse kruvid tugevasti kinnituksid. Lauad võib kinnitada ka voodrilaudade peale.
- Ühenduskarbi katte sulgemisel veenduge, et katte ülemine äär oleks õigesti asetatud. Kui ülemine äär on asetatud valesti, võib ühenduskarpi siseneda vett.
- Kerise juhtnuppude asendit paremale või vasakule küljele saab valida paigaldades keris seinaraamile mõlemat pidi.
- Tõsta keris seinale kinnitatud raamile selliselt, et raami alaosa kinnituskonksud läheksid kerise korpupeaha ja kerise ülaosa soon vajuks paigaldusraami peale. Lukusta keris ülaservast kruviga paigaldusraami külge.

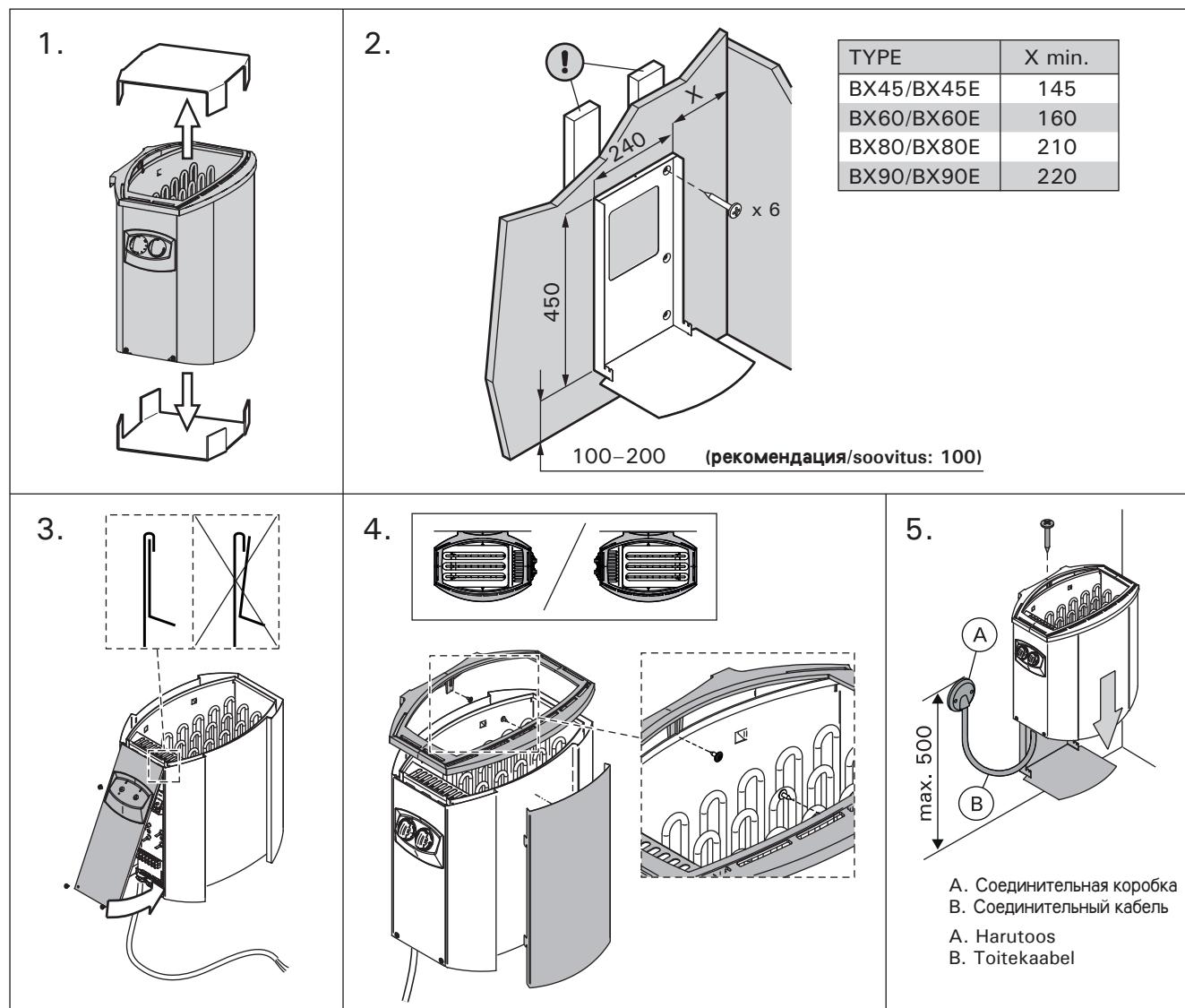

Рисунок 7. Крепление каменки к стене (все размеры приведены в миллиметрах)
Joonis 7. Kerise seinalekinnitamine (kõik mõõtmed millimeetrites)

3.3. Электромонтаж

Подключение каменки к электросети может произвести только квалифицированный электромонтажник, имеющий право на данный род работ, в соответствии с действующими правилами.

- Каменка гибким проводом подсоединяется к соединительной коробке (рис. 7: А) на стене сауны. Соединительная коробка должна быть брызгозащищенной и находиться на расстоянии не выше 500 мм от пола.
  - В качестве кабеля (рис. 7: В) следует использовать резиновый кабель типа HO7RN-F или подобный.
- ВНИМАНИЕ! Использование кабеля с ПВХ-изоляцией запрещено вследствие его разрушения под воздействием тепла.**
- Если соединительный или монтажный кабель подходят к сауне, или сквозь стены сауны, на высоте более 500 мм, они должны выдерживать при полной нагрузке температуру 170 °C. Приборы, устанавливаемые на высоте более 500 мм от уровня пола сауны, должны быть пригодными для использования при температуре 125 °C (маркировка T125).
  - Кроме клемм питания каменки BX оснащены также клеммой (P), которая делает возможным управление электрическим нагревом (рис. 9). Управляющее напряжение передается от каменки, когда она включена. Кабель управления электронагревом подводят прямо к соединительной коробке каменки и дальше с помощью резинового кабеля, равного по сечению соединительному кабелю, к клеммнику.

Электромонтаж каменки BX

Электрокаменки BX45-80 работают в 3-фазной сети переменного тока напряжением 400 В. Модели для российского рынка мощностью 4,5 и 6,0 кВт могут также быть модифицированы для использования в 1-фазной сети переменного тока напряжением 230 В. См. таблицу 2 и схему 11а ниже. Подключение модифицированных моделей к 1-фазной сети должно производиться в соответствии с действующими нормативными документами при наличии разрешения местной организации электроснабжения. Модели для остальных регионов и модели мощностью 8 кВт для российского рынка могут быть подключены только в 3-фазную сеть.

Внимание!

Электрокаменки BX45E-BX90E работают 3-фазной сети переменного тока напряжением 400 В. Модели для российского рынка мощностью 4,5 и 6,0 кВт могут также быть модифицированы для использования 1-фазной сети переменного тока напряжением 230 В. См. рис. 11а. Модель мощностью 8,0 и 9,0 кВт не могут быть подключены в 1-фазную сеть, так как при

3.3. Elektriühendused

Kerise võib vooluvõrku ühendada vaid professionaalse elektrik, järgides kehtivaid eeskirju.

- Keris ühendatakse poolstatsionaarselt ühenduskarpi (joonis 7: A) leiliruumi seinal. Ühenduskarp peab olema pritsmekindel, ning selle maksimaalne kõrgus põrandast ei tohi olla suurem kui 500 mm.
- Ühenduskaabel (joonis 7: B) peab olema kumiisolatsiooniga H07RN-F tüüpi kaabel või samaväärne. **Tähelepanu!** Termilise rabenemise tõttu on kerise ühenduskaablina keelatud kasutada PVC-isolatsiooniga kaablit.
- Kui ühendus- ja paigalduskaablid on kõrgemal kui 1000 mm leiliruumi põrandast või leiliruumi seinte sees, peavad nad koormuse all taluma vähemalt 170 °C (näiteks SSJ). Põrandast kõrgemale kui 1000 mm paigaldatud elektriseadmestik peab olema lubatud kasutamiseks temperatuuril 125 °C (markeering T125).
- Peale vooluvarustuse ühendusklemmid on BX-kerised varustatud ühendusega (P), mis võimaldab kütmist juhtida (joonis 9). Sisselülitamisel antakse toitepinge juhtimine keriselt edasi. Kütmise juhtimise kaabel on toodud otse kerise ühenduskarpi ning sealts kerise terminaalibloki piki sama jämedusega kummiisolatsiooniga kaablit, mis ühenduskaabelgi.

данной мощности каменки сила тока возрастает до слишком высокого значения (больше чем 35 А). Модели для остальных регионов могут быть подключены только в 3-фазную сеть.

Модели для российского рынка мощностью 4,5 и 6,0 кВт подключенные в 1-фазную сеть управляются с помощью пульта C150, так как пульт управления C90 не имеет подходящего клеммника для соединительных кабелей. Если модели для российского рынка используют в 3-фазной сети переменного тока напряжением 400 В, они могут управляться тоже пультом управления C90. Модели мощностью 8,0 и 9,0 кВт могут всегда быть управлена с помощью пульта C90, потому что эти модели не могут быть подключены в 1-фазную сеть. См. рис. 11б и в.

ВНИМАНИЕ! При 1-фазном подключении подачу энергии на пульт управления следует оснастить многополюсным сетевым выключателем. См. рис. 11а.

Цепь освещения следует защитить УЗО с номинальным током утечки, не превышающим 30 мА.

3.3.1. Сопротивление изоляции электрокаменки

При проводимом во время заключительной проверки электромонтажа каменки измерении сопротивления изоляции может быть выявлена «утечка», что происходит благодаря впитыванию атмосферной влаги в изоляционный материал нагревательных элементов (транспортировка, складирование). Влага испарится в среднем после двух нагреваний каменки.

Не подключайте подачу питания электрокаменки через устройства защитного отключения.

3.4. Установка пульта управления и датчиков (BX-E)

К пульту приложены более детальные инструкции по его креплению к стене. Датчик температуры устанавливается на стене сауны над каменкой на средней линии ширины каменки на расстоянии 100 мм от потолка. См. рис. 6.

Вентиляционное окно не должно охлаждать температурный датчик. См. рис. 5.

3.5. Сброс защиты от перегрева

Если температура в сауне становится слишком высокой, предохранительное устройство отключит каменку от питания. После охлаждения печи устройство защиты от перегрева можно привести в исходное положение.

BX

Кнопка сброса расположена в распределительной коробке каменки (рис. 8). **Сброс защиты от перегрева может выполнять только лицо, имеющее право осуществлять подключение электрооборудования.**

Перед нажатием кнопки сброса необходимо выяснить причину перегрева. Возможны следующие причины:

- камни раскрошились и осыпались внутри каменки
- каменка слишком долго находилась во включенном состоянии без пользования
- Датчик терmostата установлен не в том месте или сломан?
- каменка подверглась сильному удару или тряске.

BX-E

Смотри инструкцию по эксплуатации выбранного пульта управления.

3.3.1. Elektrikerise isolatsioonitakistus

Elektripaigaldise lõplikul kontrollimisel võib kerise isolatsioonitakistuse mõõtmisel avastada "leke". Selle põhuseks on, et kütteelementide isolatsioonimaterjal on imanud endasse õhus niiskust (säilitamine, transport). Pärast kerise paari kasutust see niiskus kaob.

Ära lülitla kerist vooluvõrku läbi lekkevoolukaitse!

3.4. Juhtimiskeskuse ja anduri paigaldamine (BX-E)

Koos juhtimiskeskusega saate täpsemad juhised selle kohta, kuidas keskus seina kinnitada. Temperatuuriandur paigaldatakse leiliruumi seinale kerise kohale kerise laiusmõõtme keskteljele 100 mm laest allapoole. Joonis 6.

Ärge paigaldage õhu juurdevoolu nii, et õhuvoil jahutaks temperatuuriandurit. Joonis 5.

3.5. Ülekuumenemise kaitse tagastamine

Kui saunaumi temperatuur muutub ohtlikult kõrgeks, katkestab ülekuumenemiskaitse püsivalt kerise toite. Ülekuumenemiskaitse saab lähtestada pärast kerise jahtumist.

BX

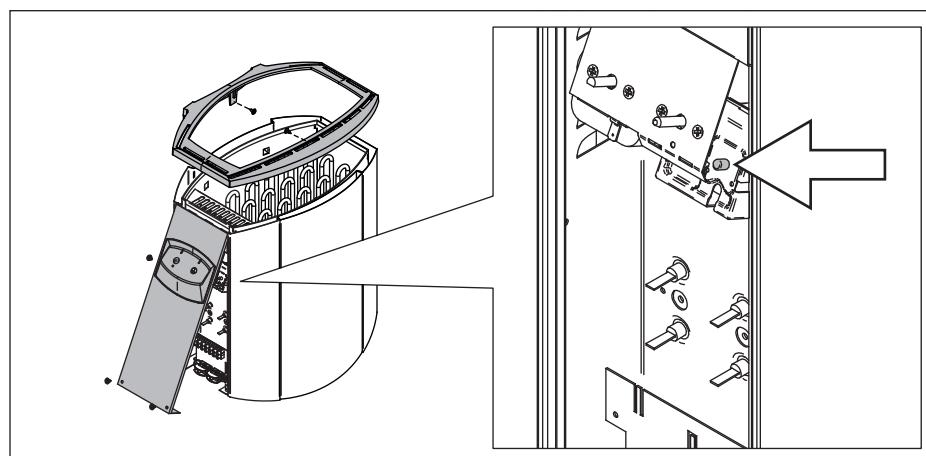
lähtestusnupp asub kerise ühenduskarbis (joonis 8). **Lähtestusnuppu peaks kasutama ainult kvalifitseeritud elektrik.**

Enne lähtestusnupule vajutamist selgitada välja lülitumise põhjus:

- Kas kivid kivipesas on murenenud ja tihenenud?
- Kas keris on olnud kaua sees ja kasutamata?
- Kas termostaadi andur on paigast liikunud või katki?
- Kas keris on saanud kõva löögi (näit. transpormisel)?

BX-E

Vaadake valitud juhtimiskeskuse mudeli kasutusjuhiseid.

Рисунок 8. Кнопка сброса защиты от перегрева
Joonis 8. Ülekuumenemise kaitse tagastamise nupp

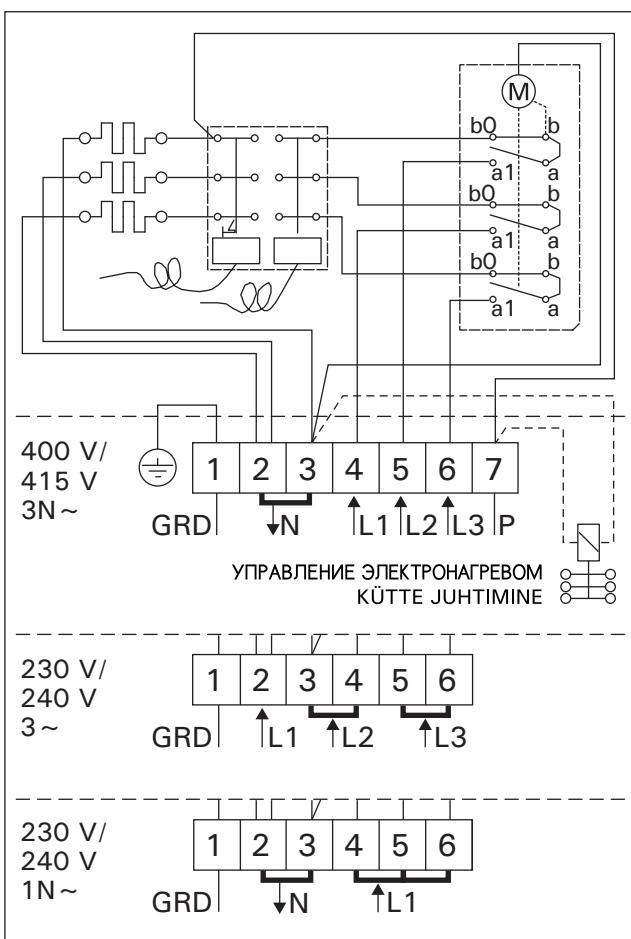

Рисунок 9. Электромонтаж каменки BX
Joonis 9. BX-kerise elektriühendused

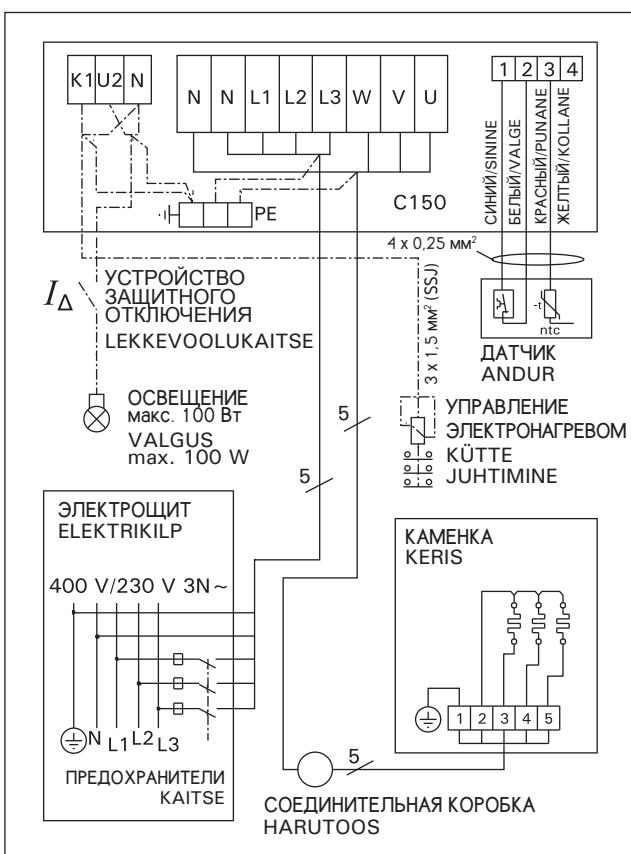

Рисунок 11а. Электромонтаж пульта управления C150 и каменки BX-E (подключение в 3-фазной сети)
Joonis 11a. Juhtimiskeskuse C150 ja BX-E-kerise 3-faasilised elektriühendused

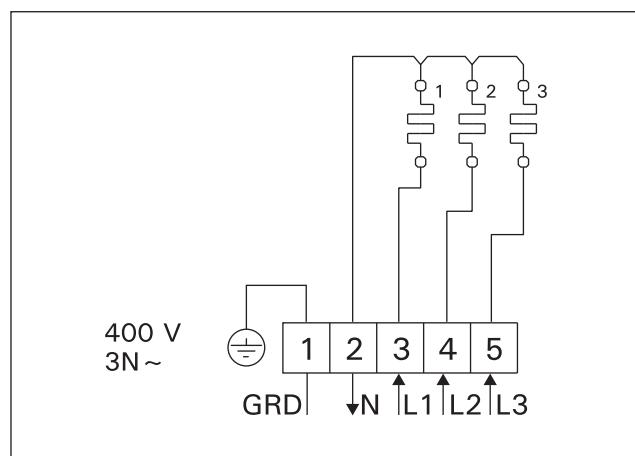

Рисунок 10. Электромонтаж каменки BX-E
Joonis 10. BX-E-kerise elektriühendused

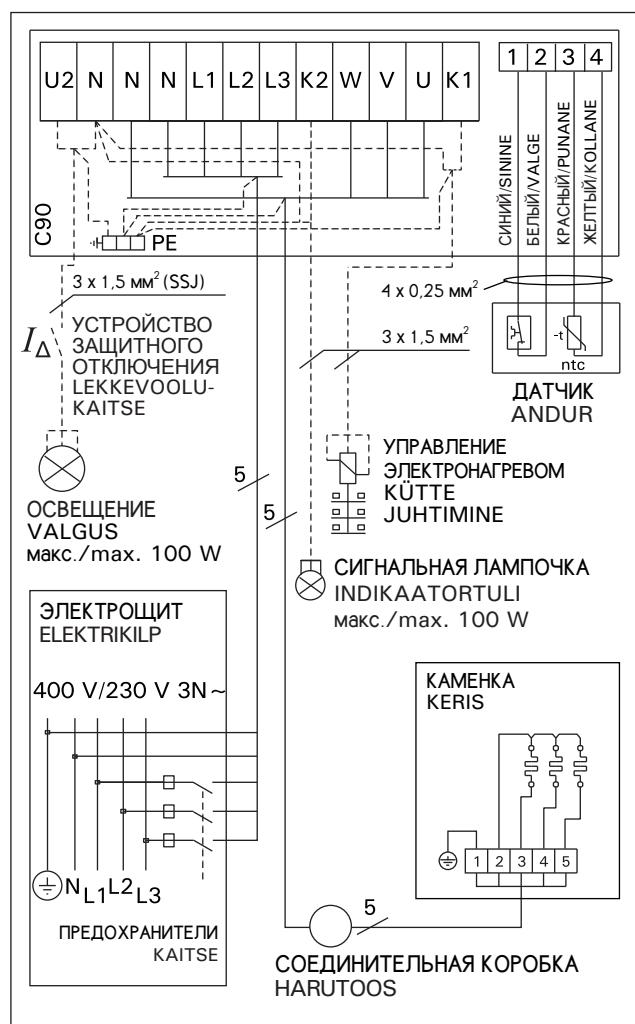

Рисунок 11б. Электромонтаж пульта управления C90 и каменки BX-E (подключение в 3-фазной сети)
Joonis 11b. Juhtimiskeskuse C90 ja BX-E-kerise 3-faasilised elektriühendused

1. PAMĀCĪBA LIETOTĀJIEM

1.1. Saunas akmeņu ievietošana krāsnī

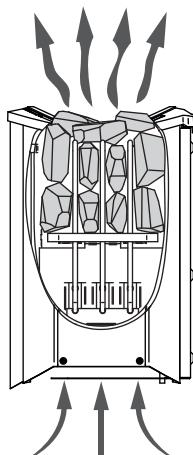
Saunas akmeņu krāvumam ir liela ietekme uz krāsns darbību (1. zīm.).

Svarīga informācija par saunas akmeniem:

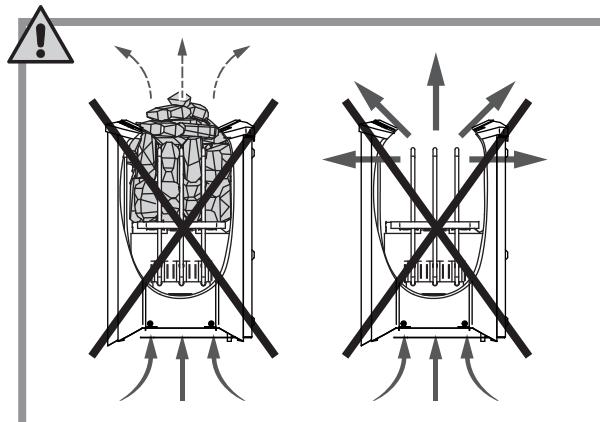
- Akmeniem jābūt 5-10 cm diametrā.
- Lietojiet tikai šķautņainus šķeltas virsmas saunas akmeņus, kas ir paredzēti lietošanai krāsnī. Peridotīts, olivīns-dolerīts un olivīns ir piemēroti akmeņu tipi.
- Krāsnī nevajadzētu izmantot vieglus, porainus keramiskos "akmeņus", ne arī mīkstus ziepjakmeņus.** Uzsilstot tie neabsorbē pietiekami daudz siltuma. Tas var radīt bojājumus sildelementiem.
- Nomazgājiet putekļus no akmeniem pirms to sakraušanas krāsnī.

Lūdzu, nesmiet vērā šos norādījumus, kad kraujat akmeņus:

- Nemetiet akmeņus krāsnī.
- Neievietojiet tos starp sildelementiem.
- Akmeniem pilnībā ir jānoklāj sildelementus. Nav vērts arī kraut akmeņus kā lielu kalnu uz sildelementiem.
- Kraujiet akmeņus tā, lai tie atbalstītu viens otru, nevis balstītos ar visu svaru uz sildelementiem.
- Neizveidojiet augstu akmeņu krāvumu uz krāsns augšdaļas.
- Nedrīkst novietot tādus priekšmetus vai ierīces krāsns akmeņu laukuma iekšpusē vai blakus krāsnij, kas var mainīt caur krāsnij plūstošā gaisa daudzumu un virzienu.

1. zīm. Saunas akmeņu ievietošana krāsnī
1 pav. Akmenų sudējimas

1.1.1. Apkope

Temperatūras plašo svārstību dēļ saunas akmeņi sadrūp lietošanas laikā. Pārkārtojiet akmeņus vismaz reizi gadā vai pat biežāk, ja sauna tiek bieži lietota. Tājā pat laikā izņemiet visus akmeņus no krāsns apakšas un aizstājiet visus sadrupušos akmeņus ar jauniem. Šādi rīkojoties, krāsns sildītspēja paliek optimāla un tiek novērts pārkaršanas risks.

1. NAUDOJIMO INSTRUKCIJA

1.1. Akmenų sudējimas

Akmenų īkrova turi didelę ītakā krosnelēs veikimui (1. pav.).

Svarbi informacija apie saunas akmenis:

- Akmenų skersmuo turi būti 5-10 cm.
- Naudokite tik kampuočius saunas akmenis su skelto paviršiaus tekštūra, skirtus naudoti krosnelēje. Tinkamos akmenų rūšys – peridotitas, olivinas-doleritas ir olivinas.
- Krosnelēje negalima naudoti nei lengvu, akytuju keraminių „akmenų“, nei minkštų steatito akmenų.** Kaitinant jie nesukaupia pakankamai šilumos. Dēl to gali sugesti kaitintuvai.
- Prieš kraudami akmenis į krosnelę, nuo jų nuplaukite dulkes.

Kraudami akmenis turēkite omenyje:

- Nemeskite akmenų į krosnelę.
- Nespauskite akmenų tarp kaitintuvų.
- Akmenys turi visiškai uždengti kaitintuvus, tačiau neturi sudaryti virš jų kaupo.
- Akmenis sukraukite taip, kad jie prilaikytų vienas kitą, o ne visu svoriu remtysi į kaitintuvus.
- Nesukraukite akmenų kaupo ant krosnelės viršaus.
- Į akmenims skirtas krosnelės ertmes ir šalia krosnelės negalima dēti jokių daiktų ar prietaisų, kurie galėtų pakeisti pro krosnelę tekančio oro kiekį arba kryptį.

1.2. Pirts uzkarsēšana

Pirma reizi uzkarsējot pirti, krāsns un akmeņi var izdalīt smaku. Lai novērstu smaku, pirtij ir jābūt labi ventilējamai.

Ja krāsns jauda karsētavai ir pietiekama, būs vajadzīga aptuveni stunda, līdz attiecīgi siltināta sauna sasniegus vajadzīgo pirts temperatūru (►2.3.). Kā likums, vienlaicīgi ar karsēšanās telpu uzkarst arī akmeņi līdz karsēšanās temperatūrai. Piemērotā karsēšanās temperatūra ir +65 °C līdz 80 °C.

1.3. Krāsns lietošana

Pirms ieslēdziet pirts krāsnī noteiktā pārliecinieties, ka tās tuvumā nav nekādu prekšmetu, kas varētu viegli aizdegties. ►1.6.

- Krāsns modeļi BX45, BX60, BX80 un BX90 ir aprīkoti ar taimeri un termostatu. Taimeris ir paredzēts krāsns darba laika iestatīšanai, bet termostats – attiecīgās temperatūras iestatīšanai. ►1.3.1.–1.3.4.
- Krāsns modeļi BX45E, BX60E, BX80E un BX90E tiek vadītas no atsevišķas vadības pults. Sk. izvēlētā vadības pulta lietošanas instrukciju.

1.2. Saunos kaitinimas

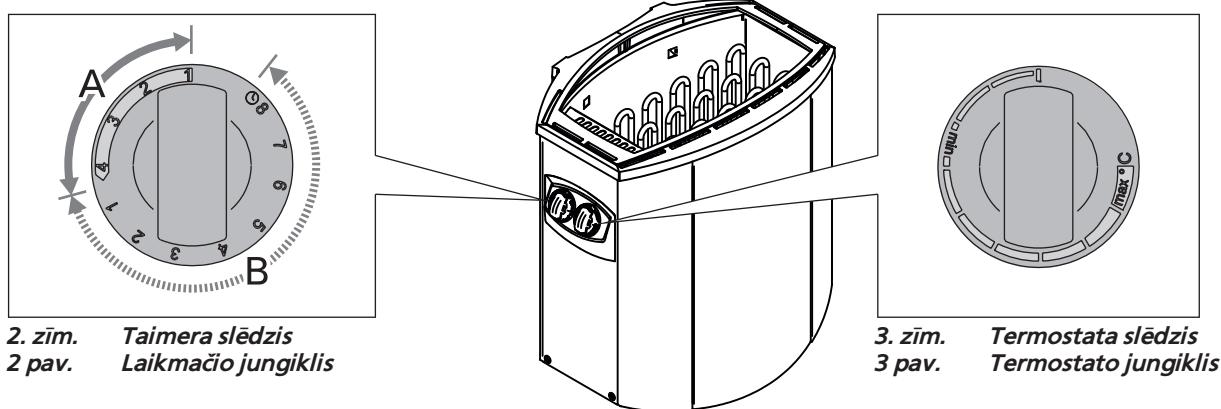
Pirmā kartā īkaitinus sauna, krosnelē ir akmenys gali skleisti tam tikrā kvapā. Norēdami pašalinti šī kvapā, gerai išvēdinkite sauna.

Jei krosnelēs galia pritaikyta sauna, kurioje ji naudojama, tinkamai izoliuota sauna jāsils iki reikiemis kaitinimosi temperatūros apytiksliai per valandą (►2.3.). Akmenys iki garinimo temperatūros dažnaisīai īkaista kartu su sauna. Rekomenduojama kaitintis +65 °C ... +80 °C temperatūroje.

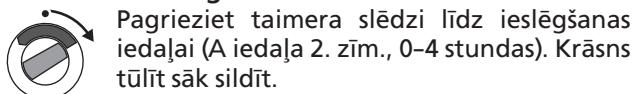
1.3. Krosnelēs naudojimas

Prieš įjungdami krosnelē patirkrinkite, ar ant krosnelēs arba arti jos nėra jokių pašalinimų daiktų. ►1.6.

- BX45, BX60, BX80 ir BX90 modelių krosnelēs turi integrēto laikmati ir termostatą. Laikmatis skirtas krosnelēs veikimo laikui, o termostatas – kaitinimosi temperatūrai nustatyti. ►1.3.1.–1.3.4.
- BX45E, BX60E, BX80E ir BX90E modelių krosnelēs valdomos atskiru pultu. Kartu su pultu pateikiama išsamesnė jo instalācijas ir naudojimo instrukcija.

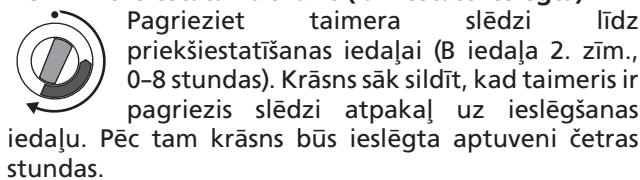

1.3.1. Krāsns ieslēgšana

Pagrieziet taimera slēdzi līdz ieslēgšanas iedaļai (A iedaļa 2. zīm., 0–4 stundas). Krāsns tūlīt sāk sildīt.

1.3.2. Priekšiestatāmais laiks (laikiestate ieslēgta)

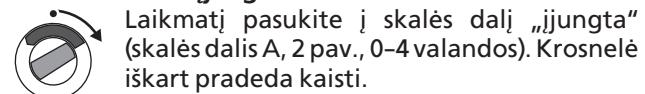

Pagrieziet taimera slēdzi līdz priekšiestatīšanas iedaļai (B iedaļa 2. zīm., 0–8 stundas). Krāsns sāk sildīt, kad taimeris ir pagriezis slēdzi atpakaļ uz ieslēgšanas iedaļu. Pēc tam krāsns būs ieslēgta aptuveni četras stundas.

Piemērs: Jūs vēlaties doties trīs stundu ilgā pastaigā un pēc tam iejet sauna. Pagrieziet taimera slēdzi līdz priekšiestatīšanas iedaļas skaitlim 2.

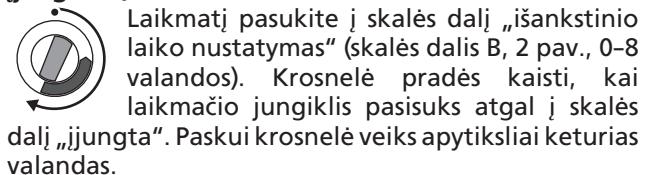
Taimeris ieslēdzas. Pēc divām stundām krāsns sāk sildīt. Tā kā ir vajadzīga aptuveni viena stunda, lai sauna sakarstu, tā būs gatava pēc aptuveni trīs stundām, tas ir, tad, kad jūs atgriežieties no pastaigas.

1.3.1. Krosnelēs ījungimas

Laikmati pasukite jā skalēs dalī „ījungta” (skalēs dalis A, 2 pav., 0–4 valandos). Krosnelē īskart pradeda kaisti.

1.3.2. Išankstinio ījungimo laiko nustatymas (atidētas ījungimas)

Laikmati pasukite jā skalēs dalī „išankstinio laiko nustatymas” (skalēs dalis B, 2 pav., 0–8 valandos). Krosnelē pradēs kaisti, kai laikmačio jungiklis pasisūks atgal jā skalēs dalī „ījungta”. Paskui krosnelē veiks apytiksliai keturias valandas.

Pavyzdžiui: Jūs norite tris valandas pasivaikšķioti, o pasākumi pasīkaitinti sauna. Laikmačio jungiklī pasukite jā skalēs dalī „išankstinio laiko nustatymas” ties skaičiumi „2”.

Laikmatis īsijungs. Po diviejų valandu krosnelē pradēs kaisti. Kadangi sauna īkaitinti reikia maždaug vienos valandos, sauna jāsils ir bus paruošta kaitinimuisi po maždaug triju valandu, t. y. kai grīšite pasivaikščiojē.

1.3.3. Krāsns izslēgšana

Krāsns izslēdzas, kad taimeris pagriež slēdzi atpakaļ nulles pozīcijā. Jūs varat jebkurā laikā izslēgt krānsi, pagriezot taimera slēdzi atpakaļ nulles pozīcijā.

Pēc pirts lietošanas izslēdziet krānsi. Dažkārt ir ieteicams īslaicīgi atstāt krānsi ieslēgtu, lai pienācīgi nozāvētu saunas koka daļas.

UZMANĪBU! Vienmēr pārliecinieties, ka krāsns ir izslēgta un pārstājusi sildīt pēc tam, kad taimeris ir pagriezis slēdzi atpakaļ nulles pozīcijā.

1.3.4. Temperatūras iestatīšana

Termostata (3. zīm.) uzdevums ir uzturēt temperatūru karsētavā vēlamajā līmenī. Eksperimentējot jūs varat noteikt iestatījumu, kas der jums vislabāk.

Sāciet eksperimentēt ar maksimālo temperatūras pozīciju. Ja saunas lietošanas laikā temperatūra kļūst pārāk augsta, mazliet pagrieziet slēdzi pretejī pulksteņrādītāja virzienam. Ievērojet, ka pat maza atšķirība maksimālās temperatūras iedaļā būtiski maina saunas temperatūru.

1.4. Tvaiks pirtī

Karsējot gaiss pirtī kļūst sauss, tādēļ, lai iegūtu vajadzīgo mitrumu karstos akmenus jāapplej ar ūdeni. Tvaika un karstuma ietekme uz cilvēkiem ir atšķirīga - eksperimentējot jūs varat noteikt temperatūras un mitruma līmeni, kas der jums vislabāk.

UZMANĪBU! Pirts kausa apjomam nevajadzētu pārsniegt 2 dl. Pārlieku liels karstā ūdens daudzums var izsaukt apdegumus ar karstā tvaika strūklām. Neapplejiet akmenus, ja kāds atrodas krāsns tuvumā, jo tas var izsaukt ķermēņa ādas apdegumus.

UZMANĪBU! Pirtī ieteicams izmantot ūdeni, kurš atbilst saimniecības prasībām (nedestilēto) (1. tabula). Pirts krāsnij lietojamajam ūdenim drīkst pievienot tikai speciālus aromatizatorus, kas nav pārlieku ķīmiski aktīvi. Sekojiet ieteikumiem uz to iepakojuma.

1.3.3. Krosnelēs išjungimas

Krosnelē išsijungia, kai laikmačio jungiklis pasisuka atgal iki nulio. Krosnelē galite išjungti bet kada, patys pasukdamai laikmačio jungiklī iki nulio.

Po kaitinimosi krosnelē išjunkite. Kartais rekomenduojama trumpam palikti ījungtā krosnelē, kad gerai išdžiūt medinēs saunos dalys.

DĒMESIO! Visada, kai laikmačio jungiklis pasisucks iki nulio, patirkinkite, ar krosnelē išsijungē ir nebekaista.

1.3.4. Temperatūros nustatymas

Termostato (3 pav.) paskirtis – palaikti saunoje norimā temperatūrā. Keletu bandymu galite rasti sau tinkamiausiā nustatymā.

Pradēkite bandymā nustatydamai aukščiausiā temperatūrā. Jeigu kaitinantis saunoje temperatūra pakyla per daug, jungiklī truputē pasukite prieš laikrodžio rodyklē. Norētumēme atkreipti dēmesj, kad ir nedidelis jungiklio pasukimas nuo maksimalios padēties gali gerokai sumažinti saunos temperatūrā.

1.4. Sauna ir garai

Kaisdamas saunos oras sausēja, todēļ, norint pasiekti kaitinimuisi tinkamā drēgmē, ant īkaitusiu krosnelēs akmeni reikia pilti vandenj. Karštis ir garas žmones veikia skirtingai: bandymais galite rasti jums tinkamiausiā temperatūros ir drēgmēs nustatymus.

DĒMESIO ! Saunoje naudojamo samčio talpa turi būti ne didesnē kaip 0,2 litro. Vienu kartu neužpilkite ant akmenų daugiau nei 0,2 litro vandens. Jei vandens ant īkaitusiu akmeni bus užpilta per daug, jis nespēs išgaruoti, o verdančio vandens purslai gali nuplikyti besikaitinančius žmones. Nepilkite ant akmenų vandens, jei kas nors stovi šalia krosnelēs, kad jo nenuplikytumēte karštais garais.

DĒMESIO ! Saunoje naudokite tik geriamojo vandens kokybēs reikalavimus atitinkant vandenj (1 lentelē). I saunoje naudojamā vandenj galima pilti tik tam pritai-kytas kvapiāsias medžiagas. Laikykitēs ant jū pakuo-tes pateiktū nurodymū.

Ūdens īpašība Vandens savybēs	Sekas Poveikis	Prasības pret ūdeni Rekomendacija
Humusa koncentrācija Humuso koncentracija	Krāsa, garša, nogulsnes Spalva, skonis, nuosēdos	<12 mg/l
Dzelzs koncentrācija Geležies koncentracija	Krāsa, garša, nogulsnes Spalva, kvapas, skonis, nuosēdos	<0,2 mg/l
Cietība: Vissvarīgākās vielas ir mangāns (Mn) un kaļķis, t.i. kalcijs (Ca). Kietumas: svarbiausi elementai yra manganas (Mn) ir kalkēs, t.y. kalcis (Ca).	Nogulsnes Nuosēdos	Mn: <0,05 mg/l Ca: <100 mg/l
Hlorēts ūdens Chloruotas vanduo	Apdraud veselību Pavojinga sveikatai	Aizliegts lietošanā Draudžiama naudoti
Jūras ūdens Mineralizuotas (jūros) vanduo	Ātra korozija Sparti korozija	Aizliegts lietošanā Draudžiama naudoti

1. tabula Ūdens kvalitātes prasības
1 lentelē Vandens kokybēs reikalavimai

1.5. Pēršanās pamācība

- Pēršanos jāsāk ar mazgāšanos.
- Pirtī varat atrasties, atkarībā no pašsajūtas - cik ilgi ir patīkami.
- Aizmirstiet steigu un atslābinieties!
- Pie labām manierēm pirtī ir pieskaitāma uzmanība pret citiem: Netraucējiet ar skaļu uzvedību.
- Nedzeniet citus prom no lāvām uzdodot pārāk karstu tvaiku.
- Ja jūsu āda ir pārāk sakarsusi, atpūšieties telpā, kura atrodas pirms pirts. Ja jums ir laba veselība, tad varat atslābināties nopeldoties.
- Nobeigumā nomazgājieties.
- Atpūšieties, atslābinieties un apgērbjaties. Lai izlīdzinātu balansu starp šķidrumiem, iedzeriet kādu atsvaidzinošu dzērienu.

1.6. Drošības pasākumi

- Pārāk ilga atrašanās karstā pirtī izsauc ķermeņa temperatūras paaugstināšanos, kas var izrādīties bīstami.
- Esat uzmanīgi ar karstajiem akmeniem un krāsns metāla daļām. Pretējā gadījumā var iegūt ādas apdegumus.
- Nelaujiet bērniem tuvoties krāsnij.
- Pirtī bez uzraudzības nedrīkst atstāt mazus bērnus, invalīdus un cilvēkus, kuriem ir vāja veselība.
- Jautājumus, kuri saistīti ar veselības ierobežojumiem, jānoskaidro pie ārstu.
- Par mazu bērnu pēršanos jākonsultējas ar ārstu.
- Pirtī jāpārvietojas uzmanīgi, jo grīda un lāvas var būt slidēnas.
- Ja esat lietojis alkoholu, zāles, narkotikas, u. c. līdzekļus, neejiet pirtī!
- Nekad neguliet karstā sauna.
- Jūras un mitrais klimats var veicināt krāsns metāla virsmu saēšanu.
- Neizmantojet pērtuvi kā slapjo drēbju žāvētavu, lai neizceltos ugunsgrēks. Ja telpā ir lieks mitrums, var salūzt elektropiederumi.

1.6.1. Simbolu izskaidrojums.

Lasiet instrukciju.

Neapklājiet.

1.7. Iespējamie bojājumi

Uzmanību! Visas tehniskās apkopes darbības jāveic kvalificētam apkopes personālam.

Krāsns nesilda.

- Pārbaudiet, vai krāsns drošinātāji ir labā stāvoklī.
- Pārbaudiet, vai savienojuma kabelis ir pieslēgts (¶ 3.3.).
- Pagrieziet taimera slēdzi līdz ieslēgšanas iedaļai (¶ 1.3.1.).
- Pagrieziet termostata slēdzi līdz augstākam iestatījumam (¶ 1.3.4.).
- Pārbaudiet, vai pārkaršanas aizsargierīce nav izslēgusies. Taimeris strādā, bet krāsns nesilda. (¶ 3.5.)

1.5. Kaitinimosi patarimai

- Prieš eidami į sauną nusiprauskite.
- Kaitinimosi trukmē priklauso nu savijautos. Sau-noje būkite tol, kol jums tai bus malonu.
- Pamirškite rūpesčius, neskubēkite ir atspalaiduo-kite.
- Dēmesys aplinkiniams – viena iš gero elgesio saunoje normu. Netrukdykite kitiems garsiai kalbēdam.
- Neverskite kitų žmonių išeiti iš saunos dēl per dažnai ant akmenų pilamo vandens.
- Labai stipriai įkaitus odai, atsivēsinkite. Jeigu jūs sveikata gera, tai, turēdami galimybę, paplaukio-kite.
- Pasikaitinę nusiprauskite.
- Pailsēkite, kol pulsas taps normalus, atspalaiduo-kite ir apsirenkite. Kad atgautumēte skysčių pu-siausvyrą, išgerkite vandens arba gaiviju gērimu.

1.6. Saugos reikalavimai

- Per aukšta temperatūru ir drēgmē nesukelia malonių pojūcių. Per ilgai būnant karštoje sau-noje, pakyla kūno temperatūra, o tai gali būti pavojinga.
- Saugokitės įkaitusiu akmenų ir metalinių krosnelės dalių, nes jie gali nudeginti jūsų odą.
- Neleiskite vaikų prie krosnelės.
- Neleiskite vaikams, neįgaliesiems ir silpnos svei-katos žmonėms kaitintis saunoje be priežiūros.
- Dėl galimų, susijusių su sveikata, kaitinimosi apribojimų, pasitarkite su savo gydytoju.
- Dėl mažų vaikų kaitinimosi pasitarkite su vaikų gydytoju.
- Saunoje judékite atsargiai, nes grindys ir suolai gali būti slidūs.
- Niekuomet nesikaitinkite saunoje, jei esate išgėrė alkoholio, paveikti vaistų ar narkotikų.
- Niekada nemiegokite įkaitusioje saunoje.
- Dėl jūrinio ir drēgno klimato metalinės krosnelės detalės gali pradėti rūdyti.
- Nedžiovinkite saunoje skalbinių, nes gali kilti gaisras. Didelė drēgmė taip pat gali pažeisti elek-tros įrangą.

1.6.1. Ženklų aprašymas

Perskaitykite naudotojo instrukciją.

Neuždenkite.

1.7. Galimi gedimai

Dēmesio! Visus aptarnavimo veiksmus privalo atliki tik kvalifikuoti techniniai darbuotojai.

Krosnelė nekaista.

- Patirkinkite, ar krosnelės īvado saugikliai yra tvarkingi.
- Patirkinkite, ar prijungtas jungiamasis kabelis (¶ 3.3.).
- Laikmačio jungiklį pasukite į skalės dalį „ijungta“ (¶ 1.3.1.).
- Padidinkite termostato nustatymą (¶ 1.3.4.).
- Patirkinkite, ar neišsijungė perkaitimo saugiklis. Šiuo atveju laikmatis veikia, tačiau krosnelė ne-kaista. (¶ 3.5.)

Karsētava lēni uzkarst. Ūdens, kas uzšķakstīts uz saunas akmeņiem, tos ātri atdzesē.

- Pārbaudiet, vai krāsns drošinātāji ir labā stāvoklī.
- Pārbaudiet, vai visi sildelementi kvēlo, kad krāsns ir ieslēgtā.
- Pagrieziet termostata slēdzi līdz augstākam iestatījumam (► 1.3.4.).
- Pārbaudiet, vai krāsns jauda ir pietiekama (► 2.3.).
- Pārbaudiet saunas akmenus (► 1.1.). Pārāk cieši sakrauti akmeņi, akmeņu nosēšanās vai nepareizs akmeņu veids var traucēt cauri krāsnij plūstošajam gaisam, kā rezultātā ir samazināta sildīšanas efektivitāte.
- Pārbaudiet, vai karsētavas ventilācija ir pareizi izveidota (► 2.2.).

Karsētava ātri uzkarst, bet akmeņu temperatūra nav pietiekama. Ūdens, kas uzšķakstīts uz akmeņiem, iztek tiem cauri.

- Pagrieziet termostata slēdzi līdz zemākam iestatījumam (► 1.3.4.).
- Pārbaudiet, vai krāsns jauda nav pārāk liela (► 2.3.).
- Pārbaudiet, vai karsētavas ventilācija ir pareizi izveidota (► 2.2.).

Karsētava nevienmērīgi uzkarst.

- Pārliecinieties, ka krāsns ir uzstādīta pareizā augstumā. Krāsns vislabāk karsē telpu, ja tā atrodas 100 mm augstumā no grīdas. Maksimālais uzstādīšanas augstums ir 200 mm. (► 3.2.)

Panelis vai cits materiāls, kas atrodas tuvu krāsnij, ātri nomelnē.

- Pārbaudiet, vai ir ievērotas droša attāluma prasības (► 3.1.).
- Pārbaudiet saunas akmenus (► 1.1.). Pārāk cieši sakrauti akmeņi, akmeņu nosēšanās vai nepareizs akmeņu veids var traucēt cauri krāsnij plūstošajam gaisam, kā rezultātā var pārkarst apkārt esošie materiāli.
- Skatīt arī 2.1.1. sadaļu.

Krāsns izdala smaku.

- Skatīt 1.2. sadaļu.
- Karsta krāsns var pastiprināt gaisā esošās smaržas, kurās tomēr neizdala sauna vai pati krāsns. Piemēri: krāsa, līme, eļļa, smaržvielas.

Krāsns rada troksni.

- BX: Taimeris ir mehāniska ierīce, un tas rada tikšķošu skanu, ja tas darbojas normāli. Ja taimeris tikšķ pat tad, kad krāsns ir izslēgta, pārbaudiet taimera vadus.
- Neregulārus krakšķus, visticamāk, izraisa akmeņu krakšķēšana karstuma dēļ.
- Krāsns daļu termiskā izplešanās var izraisīt troksnus, kad krāsns uzsilst.

Sauna lētai jšyla. Ant saunos akmenų užpiltas vanduo greitai atvēsina akmenis.

- Patirkinkite, ar krosnelēs jvado saugikliai yra tvarkingi.
- Patirkinkite, ar, ijjungus krosnelę, kaista visi kaitintuvai.
- Padidinkite termostato nustatymā (► 1.3.4.).
- Patirkinkite, ar pakankama krosnelēs galia (► 2.3.).
- Patirkinkite saunos akmenis (► 1.1.). Per tankiai suakrauti akmenys, ilgainiui sukritē akmenys arba netinkama akmenų rūsis gali kliudyti oro srautui tekēti pro krosnelę, todēl sumažėja krosnelēs našumas.
- Patirkinkite, ar tinkamai irengtas saunos védinimas (► 2.2.).

Sauna greitai īkaista, tačiau akmenų temperatūra lieka nepakankama. Ant akmenų užpiltas vanduo nuteka ant grindų.

- Sumažinkite termostato nustatymā (► 1.3.4.).
- Patirkinkite, ar ne per didelę krosnelēs galia (► 2.3.).
- Patirkinkite, ar tinkamai irengtas saunos védinimas (► 2.2.).

Pirties patalpa īkaista netolygiai.

- Patirkinkite, ar pečius īstatytas teisingame aukštyste. Pečius geriausiai īkaitina pirtj tada, kai jis īrengiamas 100 mm virš grindų. Maksimalus instaliavimo aukštis 200 mm. (► 3.2.)

Sienų apdaila ir kitos šalia krosnelēs esančios medžiagos greitai patamsėja.

- Patirkinkite, ar saugūs atstumai atitinka nustatytais reikalavimus (► 3.1.).
- Patirkinkite krosnelēs akmenis (► 1.1.). Per tankiai suakrauti akmenys, ilgainiui sukritē akmenys arba netinkama akmenų rūsis gali kliudyti oro srautui tekēti pro krosnelę, todēl perkaista aplinkinės medžiagos.
- Taip pat žiūr. 2.1.1. skyrelj.

Krosnelē skleidžia nemalonų kvapą.

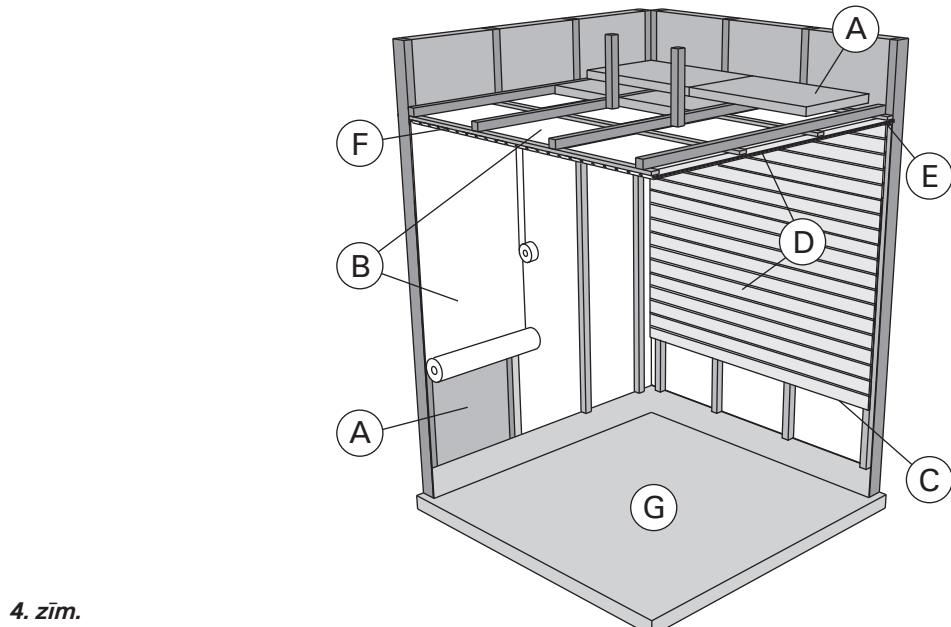
- Žiūr. 1.2. skyrelj.
- Īkaitusi krosnelē gali sustiprinti ore tvyrančius nemalonius kvapus, kuriuos skleidžia ne sauna ar pati krosnelė, o, pavyzdžiui, dažai, klijai, alyva, medienos apdrojimo medžiagos.

Iš krosnelēs sklinda garsai.

- BX: laikmatis yra mechaninis īrenginys ir tiksi, kai veikia jprastai. Kai laikmatis tiksi net ir tada, kai krosnelē išjungta, patirkinkite laikmačio elektros laidus.
- Kartais nuo karščio trūkinējantys akmenys pokši.
- Krosnelei kaistant, garsus gali skleisti nuo temperatūros besiplečiančios dalys.

2. PIRTS TELPA

2.1. Pirts telpas uzbūve

4. zīm.
4 pav.

- A. Minerālvates izolācija, biezums 50–100 mm. Pirts telpai jābūt kārtīgi izolētai, lai būtu iespējams izmantot atbilstoši jaudīgu krāsns.
- B. Aizsardzība pret mirumu, piem., alumīnija loksne. Loksnes spīdīgo pusē pavērst pret pirts telpu. Šuves apstrādājiet ar alumīnija līmlenti.
- C. Ventilācijas spraugas aptuveni 10 mm starp mitruma aizsargslāni un ielaidumu (ieteikums).
- D. Zemas masas, 12–16 mm biezi ielaiduma dēļi. Pirms ielaiduma uzstādīšanas pārbaudiet elektroinstalāciju un sienu stiprinājumus, kas nepieciešami krāsnij un soliem.
- E. Ventilācijas spraugas aptuveni 3 mm starp sienu un griestu ielaidumu.
- F. Pirts telpas augstums parasti ir 2100–2300 mm. Minimālais augstums atkarīgs no krāsns (skatīt 2. tabulu). Attālumam starp augstāko solu un griesiem nevajadzētu pārsniegt 1200 mm.
- G. Izmantojiet keramiskos grīdas pārklājumus un tumšas krāsas javu. Pirts akmenē daļīnas un ūdens var nosmērēt un/vai sabojāt tādus grīdas pārklājumus, kuri ir jutīgi pret šādu iedarbību.

UZMANĪBU! Saskaņojiet ar vietējām atbildīgajām iestādēm, kurām krāsns daļām drīkst izmantot izolāciju. Dūmvadiem, kas tiek izmantoti, nedrīkst izmantot izolāciju.

UZMANĪBU! Pārklājumi aizsardzībai pret gaismu, ja tos uzstāda tieši uz sienām vai griesiem, var būt ugunsnedroši.

2.1.1. Pirts telpas sienu dēļu krāsas maiņa

Tas ir gluži normāli, ja pirts telpā uzstādītas koka virsmas ar laiku kļūst tumšākas. Dēļi var kļūt tumšāki, ja tos ietekmē

- saules gaisma,
- karstums no krāsns,
- sienas apstrādātas ar aizsargvielām (aizsargvielas, kam ir slikta karstumizturība),
- sīkas pirts akmenē daļīnas, kas pārvietojusās līdz ar gaisa plūsmu.

2. SAUNOS PATALPA

2.1. Saunos patalpos konstrukcija

- A. Šilumos izoliācija - mineralinē vata, storis – 50–100 mm. Saunos patalpa turi būti kruopščai izoliuota, kad pakātū īmanomai mažesnēs galios krosnelēs.
- B. Garo izoliācija, t. y. popierius, padengtas aliuminio folija. Toji popieraus pusē, kuri padengta aluminiu, turi būti nukreipta į saunos vidū. Siūles užķļijuokite lipnia alumīnīne juosta.
- C. Aptyksliai 10 mm vēdinimo tarpas tarp garo izoliācijos ir dailylenčių (rekomenduojamās).
- D. Lengvos medienos daily lentēs, kurių storis - 12–16 mm. Prieš pradēdami kalti daily lentēs paklokite elektros instalāciju ī jrenkite atramas sienose, reikalingas krosnelei ir suoleliams.
- E. Aptyksliai 3 mm vēdinimo tarpas tarp sienos ir lubu dailylenčių.
- F. Saunos aukštis dažnākai būna 2100–2300 mm. Minimalus aukštis priklauso nuo pasirinktos krosnelēs (žiūr. 2 lentelę). Atstumas tarp viršutinio suolelio ir lubu neturi viršyti 1200 mm.
- G. Grindu dangai naudokite keramines medžiagas ir tamsu siūliu glaistā. Krosnelēs īkrovos - akmenē dalelēs ir vandens nešvarumai gali palikti dēmių ir apgadinti lengvai pažēidžiamas grindu dangas.

DĒMESIO! Priešgaisrinės tarnybos specialistų pasiteiraukite, kurias gaisrasienēs dalis galima izoliuoti. Naudojamū dūmtakijū izoliuoti negalima.

DĒMESIO! Tiesīai prie sienu tvirtināmi apsauginiai šviestuvu gaubtai gali kelti gaisro pavoju.

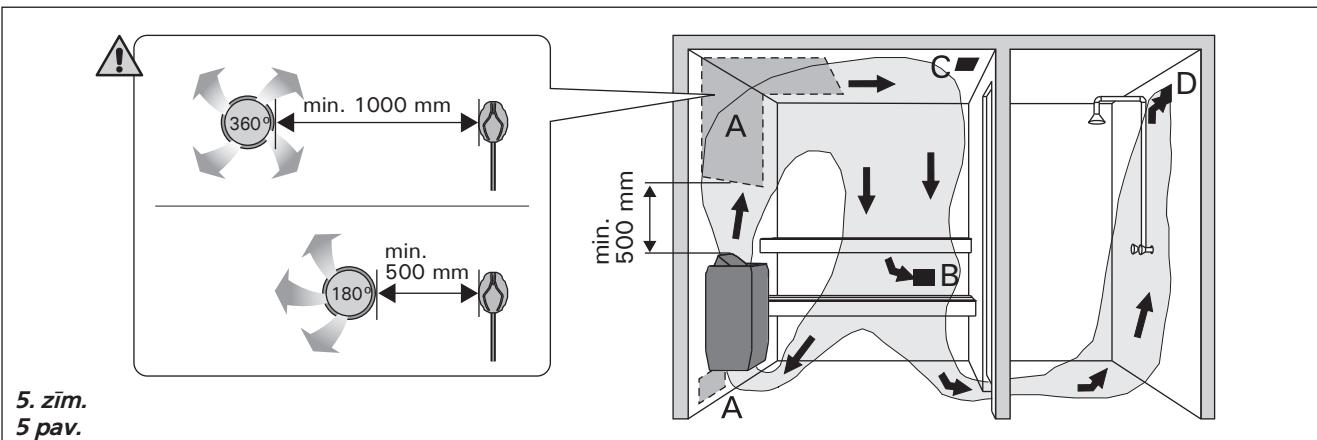
2.1.1. Saunos sienu patamsējimas

Visiškai normalu, kad mediniai saunos patalpos paviršai ilgainiui patamsēja. Šī patamsējība gali paspartinti

- saulēs šviesa;
- krosnelēs skleidžiamas karštis;
- medienos impregnantai (jie mažai atsparūs karščiui);
- smulkios dalelēs, atskiriančios nuo krosnelēs akmenē ir kylandžios ī viršu su oro srautu.

2.2. Pirts telpas ventilācija

Gaisam, kas atrodas pirts telpā, jāmainās sešas reizes stundā. 5. zīm. parādi dažādi pirts ventilācijas varianti.

- Gaisa pievades atrašanās vieta. Ja tiek izmantota mechaniskā ventilācija, novietojiet gaisa pievadi virs krāsns. Ja tiek izmantota gravitācijas ventilācija, novietojiet gaisa pievadi zem krāsns vai blakus tai. Gaisa pievades caurules diametram jābūt 50–100 mm. **BX-E: Nenovietojiet gaisa pievadi tā, ka ieplūstošais gaiss atdzesē temperatūras noteicēju (skatīt temperatūras sensora uzstādīšanas instrukcijas vadības bloka uzstādīšanas pamācībā)!**
- Ventilācijas izvade. Uzstādījet gaisa izvades cauruli tuvu grīdai, cik vien iespējams tālu no krāsns. Gaisa izvades caurules diametram jābūt divas reizes lielākam par gaisa pievadi.
- Papildu ventilācija pirts žāvēšanai (nelieto kurināšanas un mazgāšanās laikā). Pirti var žāvēt, arī pēc mazgāšanās atstājot vaļā pirts durvis.
- Ja gaisa izvade iziez uz mazgāšanās telpu, spraugai zem pirts durvīm jābūt vismaz 100 mm. Mehāniskā ventilācija ir obligāta.

2.3. Krāsns siltumatdeve

Ja pirts sienas un griesti ir pārklāti ar paneliem un aiz tiem atrodošā izolācija ir adekvāta, krāsns siltumatdevi nosaka pēc pirts lieluma. Ja pirts sienas nav izolētas (kiegelji, stikla bloki, stikls, betons, flīzes, u.c.), nepieciešama lielāka krāsns siltumatdeve. Pieskaitiet klāt 1,2 m³ pie pirts lieluma par katru neizolēto sienas kvadrātmetru. Piemēram, 10 m³ lielai pirts telpai ar stikla durvīm ir nepieciešama krāsns ar tādu pašu siltumatdevi kā 12 m³ lielai pirts telpai. Ja pirts sienas celtas no balķiem, pareiziniet kopējo lielumu ar 1,5. Nepieciešamo krāsns siltumatdevi skatīt 3. tabulā.

2.4. Higiēna pirts telpā

Mazgāšanās laikā uz soliem jālieto tam paredzēti dvielji, lai uz soliem nenonāktu sviedri.

Soli, sienas un pirts grīda kārtīgi jānomazgā vismaz reizi sešos mēnešos. Izmantojiet asu suku un pirts tīršanas līdzekļi.

Ar mitru drāniņu no krāsns notīriet putekļus un netīrumus. Kalķakmens nogulsnes notīriet ar 10 % citronskābes šķīdumu un pēc tam noskalojiet.

2.2. Saunos vēdinimas

Oras saunoje turi pasikeisti šešis kartus per valandā. 5 pav. pavaizduoti skirtingi galimi saunos patalpos vēdinimo variantai.

- Tiekiamojo oro angos ierengimo vieta. Jei naudojama mechaninė išstraukiamoji ventiliacija, tiekiamojo oro angą irenkite virš krosnelēs. Jei naudojama savaiminė ventilacijs, tiekiamojo oro angą irenkite zemiau arba šalia krosnelēs. Tiekiamojo oro angos skersmuo turi būti 50–100 mm. **BX-E: Nejrenkite tiekiamojo oro angos tokioje vietoje, kurioje oro srautas aušintų temperatūros jutiklį (žiūr. temperatūros jutiklio instalavimo nurodymus, pateiktus valdymo pulso instrukcijoje)!**
- Išmetamojo oro anga. Išmetamojo oro angą irenkite šalia grindų, kuo toliau nuo krosnelēs. Išmetamojo oro angos skersmuo turi būti du kartus didesnis už tiekiamojo oro angos skersmenį.
- Ventiliacijos anga saunos džiovinimui (saunos jāsildymo ir kaitinimosi joje metu būna uždaryta). Sauna taip pat galima išdžiovinti po maudymosi palikus atviras duris.
- Jei išmetamojo oro anga yra prausykloje, tarpas po saunos durimis turi būti ne mažesnis kaip 100 mm.

2.3. Krosnelēs galia

Kai sienos ir lubos yra padengtos daily lentēmis, o šilumos izoliacija ierengta tinkamai, krosnelēs galia parenkama pagal saunos tūrj. Neizoliuotos sienos (iš plpty, stiklinių blokų, stiklo, betono, plptyelių ir pan.) padidina krosnelēs galios poreikj. Prie saunos tūrio pridēkite 1,2 m³ kiekvienam neizoliuotos sienos kvadratiniam metrui. Pavyzdžiui, 10 m³ saunos patalpos stiklinėmis durimis galios poreikis atitinka apytiksliai 12 m³ saunos patalpos galios poreikj. Jei saunos patalpos sienos yra iš rastų, tai saunos tūrj padauginkite iš 1,5. Tinkamos galios krosnelę parinkite iš 2 lentelės.

2.4. Saunos higiena

Kaitinantis ant suolelių reikia pasitiesti rankšluosčius, kad prakaitas nelasētu ant suolelių.

Saunos suolelius, sienas ir lubas reikia kruopščiai nuplauti ne rečiau kaip kartą per pusmetj. Naudokite šveiciamaji šepetj ir saunoms skirtą ploviklj.

Dulkes ir nešvarumus nuo krosnelēs nušluostykite drēgnu skudurēliu. Kalkių dēmes nuo krosnelēs pašalinkite naudodami 10 proc. citrinų rūgšties tirpalą, paskui nuplaukite vandeniu.

3. MONTĀŽAS INSTRUKCIJA

3.1. Pirms uzstādīšanas

Pirms darba uzsākšanas iepazīstaties ar instrukciju un pārbaudat sekojošo:

- Vai krāsns jauda un tips atbilst dotajai pirtij.
- Pirmajā tabulā dotos datus nedrīkst samazināt vai palielināt.**
- Vai krāsnis ir pietiekama barošanas strāva?
- Novietojot krānsi jāievēro minimālo attālumu nosacījumi, kuri ir attēloti 6. zīm., kā arī 2. tab.

Noteikumi ir jāievēro, jo pretējā gadījumā var izcelties ugunsgrēks.

Pirti var būt izvietota tikai viena krāsns.

3. INSTALIAVIMO INSTRUKCIJOS

3.1. Prieš instalavim

Prieš instaliuodami krosnelē, perskaitykite jos instrukciju ir patikrinkite šiuos dalykus:

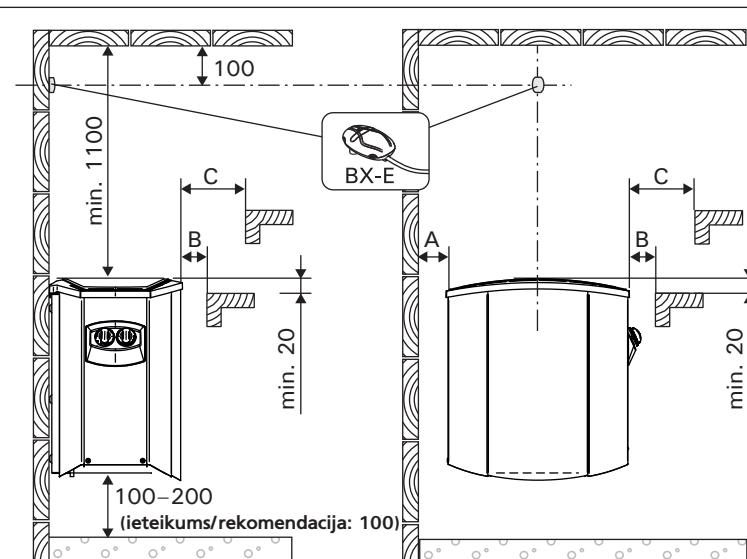
- Ar krosnelēs galia ir tipas atitinka saunas patalpā ?
Reikia laikytis 2 lentelēje pateiktū tūrio reikšmių.
- Ar elektros tinklejāmā ītampa atitinka krosnelēs maitinimo ītampā ?
- Ar krosnelēs vieta parinkta taip, kad išlaikomi 6 pav. bei 2 lentelēje nurodyti minimalūs atstumai ?

Instaliuodami krosnelē, būtinai išlaikykite šiuos atstumus, nes priešingu atveju gali kilti gaisras. Saunoje galima ierengti tik vieną saunas krosnelē.

Krosnelē reikia instaliuoti taip, kad būtų galima lengvai perskaityti ant elektrīnēs īrangos dēzutēs esančius užrašus.

Modelis un izmēri Krosneli matmenys ir masē	Jauda Galia	Pērtuve Saunas patalpa		Elektromontāža Elektrīnis prijungimas					
		Apjoms Tūris	Augstums Aukštis	400 V 3N~ Savienojuma kabelis Jungties lādas	Drošinātāji Saugiklis	230 V 1N~ Savienojuma kabelis Jungties lādas	Drošinātāji Saugiklis	Uz termostatu (BX-E) I termostata (BX-E)	
platums/plotis • BX 500 mm • BX-E 470 mm dzīlums/gylis 340 mm augstums/aukštis 510 mm svars/masē 11 kg akmeni/akmenē masē max 25 kg	kW	▷ 2.3.	min. m ³	max. m ³	min. mm	mm ²	A	mm ²	A
BX45/BX45E	4,5	3	6	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 20	4 x 0,25
BX60/BX60E	6,0	5	8	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 35	4 x 0,25
BX80/BX80E	8,0	7	12	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 6	1 x 35	4 x 0,25
BX90/BX90E	9,0	8	14	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 50	4 x 0,25

**1. tabula BX un BX-E tipa krāsnu rādītāji
1 lentelē BX ir BX-E krosneli duomenys**

Krānsi drīkst uzstādīt nišā, kuras augstums ir vismaz 1900 milimetru.

Krosnelē gali būti ierengta nišoje, kuri ne žemesnē kaip 1900 milimetru.

	A min. no sāniem līdz sienai, augšējai lāvai vai krāsns nožogojumam nuo krosnelēs šono iki sienos, viršutinio gulta ar atītvaros	B min.	C min. no priekšas līdz augšējai lāvai vai krāsns nožogojumam nuo krosnelēs priekšo iki viršutinio gulta ar atītvaros
BX45/BX45E	35	20	35
BX60/BX60E	50	30	50
BX80/BX80E	100	30	80
BX90/BX90E	120	40	100

6. zīm. Drošības attālumi (visi gabarīti milimetros)

6 pav. Saugūs atstumai iki krosnelēs (visi matmenys milimetrais)

3.2. Krāsns piestiprināšana pie sienas

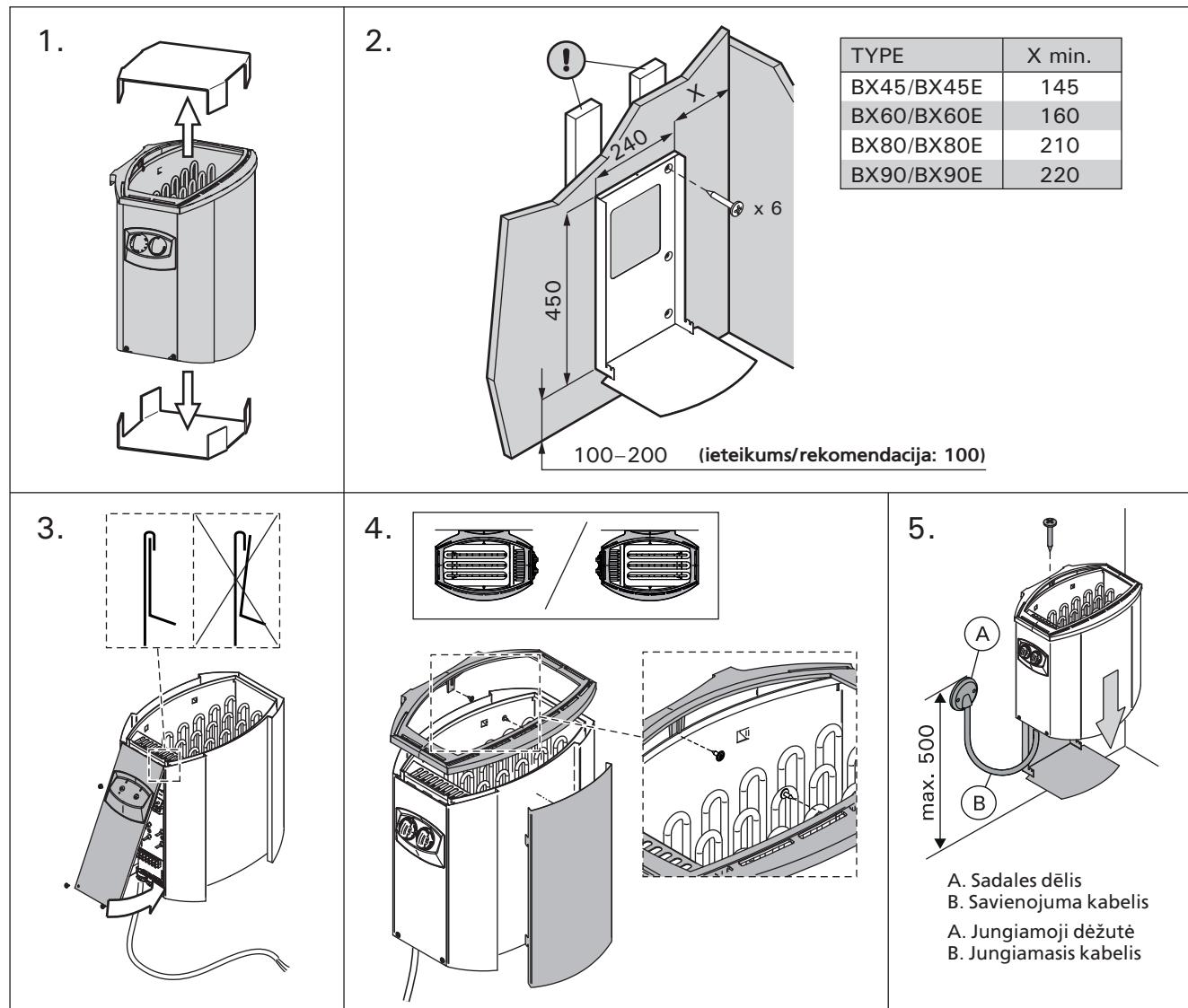
Skat. 7. zīm.

1. Noņemiet abus kartona nosegvākus pirms krāsns pievienošanas.
2. Piestipriniet pie sienas montējamo rāmi ar komplektā esošajām skrūvēm. **PIEZĪME!** Krāsns piestiprināšanai ir nepieciešams stingrs pamats. Piemēram, dēlis aiz apšuvuma dēļiem, lai stiprinājuma skrūves varētu ieskrūvēt biezākā koka materiālā kā apšuvuma dēlis. Ja aiz apšuvuma dēļiem nav dēlis, krāsns var stiprināt pie tiem.
3. Aizverot sadales kārbas vāku, pārliecinieties, vai vāka augšējā mala ir novietota pareizi. Ja augšējā mala ir novietota nepareizi, ūdens var ieklūt sadales kārbā.
4. Lai krāsns varētu ērti ieslēgt vai izslēgt ar labo vai kreiso roku, tā attiecīgi jānovieto pie sienas montējamajā skapī.
5. Paceliet krāsns līdz rāmim pie sienas, lai rāmja apakšējie stiprinājumi ir aiz krāsns malas. Piestipriniet krāsns malu rāmī ar skrūvi.

3.2. Krosnelēs tvirtinimas prie sienos

Žīr. 7 pav.

1. Pašalinkite abu kartono jādēklus prieš instaliuodami krosnelē.
2. Prie sienos pritvirtinkite laikantiji rēmā, prisukdami jī krosnelēs komplekte esančiais medusraigčiais. **DĒMESIO!** Toje vietoje, kur sukami medusraigčiai, po daily lentēmis turi būti tvirta atrama, pavyzdžiui, lenta ar medinē plokštē, prie kurios galima stipriai pritvirtinti rēmā. Jeigu tokios atramos už dailylenčiū nera, tai jā galima pritvirtinti tiesiog ant dailylenčiū.
3. Uzdarbydam iungčiū déžutēs dangtelj, viršutinj jo kraštā teisingai įstatykite į vietā. Jei viršutinis kraštas prispauastas blogai, j iungčiū déžutē gali patekti vanduo.
4. Krosnelēs valdymas iš kairēs ar dešinēs pusēs gali būti keičiamas, atitinkamai sumontuojant oro kreiptuvā.
5. Krosnelē prie laikančiojo rēmo tvirtinama taip, kad rēmo apačioje esantys tvirtinamieji kablai užsikabintu už apatinēs krosnelēs korpuso briaunos, o krosnelēs viršuje esančio oro kreiptuvo briauna užsikabintu už rēmo. Viršutinē krosnelēs dalj sraigtu prisukite prie laikančiojo rēmo.

7. zīm. Krāsns piestiprināšana pie sienas (visi gabarīti milimetros)

7 pav. Krosnelēs pritvirtinimas prie sienos (visi matmenys milimetrais)

3.3. Krāsns elektromontāža

Krāsns pieslēgšanu elektrotīklam drīkst veikt tikai elektriķis, kuram ir atļauja veikt šāda rakstura darbus atbilstoši pastāvošajiem likumiem.

- Krāsns pusstacionāri tiek pievienota pirts sienas rozetei (7. zīm., A). Kontaktakcījai jābūt pasargātai no šķakatām un jāatrodas ne zemāk kā 500 mm augstumā no grīdas.
- Kā savienotāja kabeli (7. zīm., B) ieteicams izmantot gumijotas izolācijas kabeli H07RN-F vai līdzīgu tipu. **Uzmanību! Aizliegts izmantot PVH tipa kabeli, jo siltuma iedarbībā tā izolācija deformējas.**
- Ja savienotājkabelis tiek pievilkts pirtij vai cauri pirts sienām, augstumā virs 1000 mm no grīdas, tam pilnā elektronoslogojumā jāiztur 170 °C. Vadības ierīcēm, kas uzstādītas augstāk par 1000 mm no pirts grīdas līmeņa, jādarbojas 125 °C temperatūrā (markējums T125).
- Papildus strāvas padeves savienotājiem BX krāsnis ir aprīkotas arī ar savienotāju (P), kas padara iespējamu elektriskās apkures vadību (9. zīm.). Sprieguma vadība tiek pārvadīta no krāsns, kad tā ir ieslēgta. Elektriskās apsildes kontroles kabelis ir pievienots tieši krāsns elektro kastītei, tālāk tas iet uz krāsns termināla bloku pa kabeli ar gumijas izolāciju, kura šķērsgriezums ir tāds pats kā barošanas kabelim.

3.3.1. Elektrokrāsns pretestības izolācija

Veicot elektromontāžas noslēdošo pārbaudi, jāizdara krāsns mērījumi izolācijas pretestības fiksēšanai. Var parādīties noplūde, ko izsauc atmosfēras mitrums, kas iesūcas izolācijas materiālos un sildelementos. Mitrums iztvaikos jau pēc divām krāsns uzkarsēšanas reizēm. Nepieslēdziet sprieguma padevi krāsnij caur parasto elektroslēdzi.

Strāvas noplūdes automātu lietot aizliegts.

3.4. Vadības pults un sensoru uzstādīšana (BX-E)

Vadības pultij pievienotas detalizētas instrukcijas tās pieštiprināšanai pie sienas. Pieštipriniet temperatūras sensoru pie sienas karsētavas telpā virs krāsns. Tas jāuzstāda tieši pretī krāsnij (tieši centrā virzienā no abām malām), 100 mm attālumā no griestiem. Skat. 6. zīm.

Nenovietojiet gaisa pievadi tā, ka ieplūstošais gaisss atdzesē temperatūras noteicēju. Skat. 5. zīm.

3.3. Elektrinis prijungimas

Krosnelē prie elektros tinklo pagal galiojančius reikālavimus gali jungti tik kvalifikotas elektrikas, turintis įgalojimus atlīkti tokius darbus.

- Krosnelē pusiau stacionariai prijungama prie sauno sienoje esančios jungiamosios dēžutēs (7 pav., A). Jungiamoji dēžutē turi būti sandari - apsaugota nuo purslų; jā galima irente ne aukščiau kaip 500 mm virš grīndu.
- Tam reikia naudoti guma padengtā H07RN-F tipo ar jam analogiķu kabeli (7 pav., B). **DĒMESIO!** Naudoti PVC dengtā kabeli draudžiama, nes, veikiant karščiui, izoliacija gali suurti.
- Jeigu maitinimo kabelis eina sauna arba saunos sienoje didesniame kaip 1000 mm aukštyje, tai, esant didžiausiai apkrovai, jis turi atlaikyti 170 °C temperatūrą (pavyzdžiu, SSJ). Didesniame kaip 1000 mm aukštyje virš sauno grīndu irente mi prietaisai turi būti pritaikyti darbui 125 °C temperatūroje (žymėjimas – T125).
- Greta maitinimo kabelio gnybtu krosnelēs BX prijungimo rinkleje dar yra papildomas gnybtas (P), suteikiantis galimybę valdyti patalpu elektrinių šildymą (9 pav.). Patalpu šildymo valdymo signalas perduodamas iš krosnelēs, kai ji ijjungta. Maitinimo kabelis atvedamas į jungiamąją dēžutę, o iš jos į krosnelē klojamas guma padengtas (karščiui atsparus) jungiamasis kabelis; abiejų kabelių laidų skerspjūvio plotai turi sutapti.

3.3.1. Elektrinės krosnelės izoliacijos varža

Prijungus krosnelę ir atliekant jos izoliacijos varžos matavimus, galima aptikti elektros srovės nuotekj, kuris atsiranda todēl, kad kaitintuvu vidinė izoliacija būna įgerusi atmosferoje esančios drēgmės (krosnelę transportuojant, sandēliuojant). Drēgmė išgaruos krosnelę jkaitinus keletą kartų.

Nejunkite krosnelės prie elektros tinklo per srovės nuotekio relē.

3.4. Valdymo pulto ir jutiklio instalavimas (BX-E)

Valdymo pulto negalima montuoti sienos jduboje. Išsami pulto instalavimo instrukcija yra pateikiama kartu su juo. Temperatūros jutikli pritvirtinkite saunoje ant sienos, virš krosnelēs, 100 mm atstumu nuo lubų. Žiūr. 6 pav.

Nejrenkite tiekamojo oro angos tokijoje vietoje, kurioje oro srautas aušintų temperatūros jutiklį. Žiūr. 5 pav.

3.5. Ierīces pasargāšanai no pārkarsēšanas atiestatīšana

Ja karsētavas temperatūra kļūst bīstami augsta, pārkaršanas aizsargierīce pārtrauks enerģijas padevi krāsnij. Pārkaršanas aizsargierīci var atiestatīt pēc tam, kad krāsns ir atdzisusi.

BX

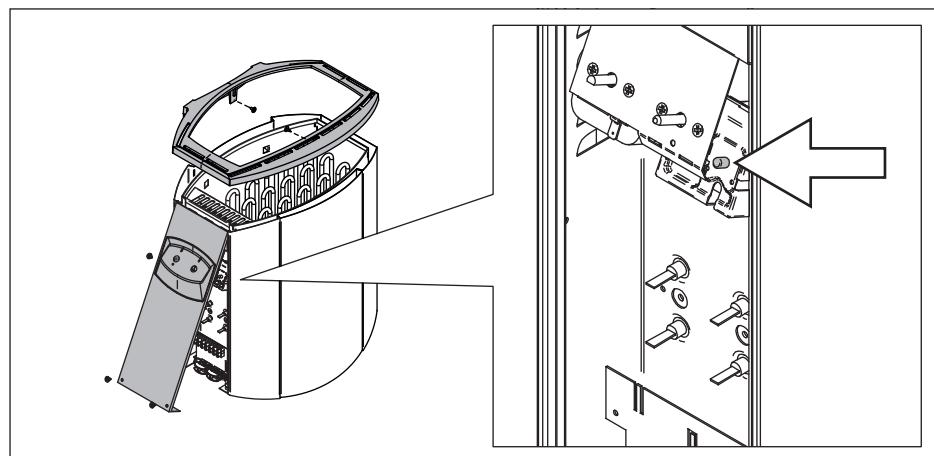
Aiestates pogā ir novietota krāsns pievienojuma kārbā (8. zīm.). Pārkaršanas drošinātāju atiestatīt drīkst tikai personas, kas ir kvalificētas elektroinstalāciju darba veikšanai.

Pirms atiestatīšanas pogas nospiešanas, jāatrod pārkaršanas iemesls:

- vai karsētavas akmeni ir vajadzīgajā lielumā un salikti cieši kopā?
- vai krāsns ir bijusi ilgi ieslēgta un neizmantota?
- Vai termostata sensors neatrodas savā vietā vai ir bojāts?
- vai krāsns ir saņēmusi triecienu vai sakratīta?

BX-E

Sk. izvēlētā vadības pults modeļa lietošanas instrukciju.

8. zīm. Pārkaršanas drošinātāja ieslēgšanas pogā
8 pav. Perkaitimo saugiklio ijjungimo mygtukas

3.5. Perkaitimo saugiklio grāžinimas į darbinę padėtį

Jei sauna temperatūra tampa pavojingai aukšta, perkaitimo saugiklis visiškai išjungia krosnelės maitinimą. Perkaitimo saugiklį galima pakartotinai ijjungti (grāžinti į darbinę padėtį) krosnelei atvésus.

BX

Saugiklio ijjungimo mygtukas yra krosnelės jungčių dēžutėje (8 pav.). Todėl šį darbą gali atlikti tiktais specialistas, turintis teisę dirbti elektros montavimo darbus.

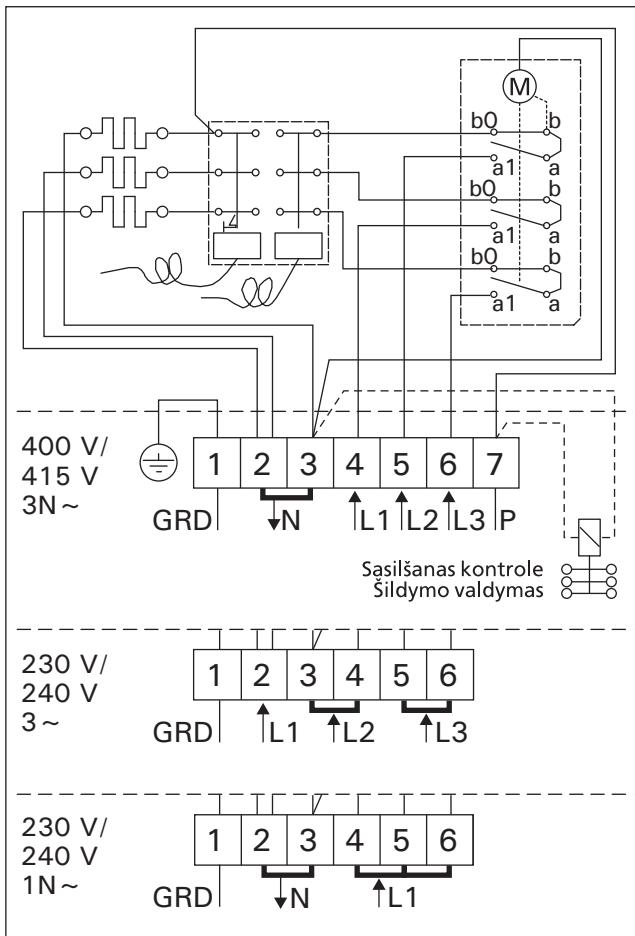
Prieš nuspaudžiant saugiklio mygtuką, reikia išsiaiškinti perkaitimo priežastį. Galimos šios priežastys:

- akmenys sutrupėjo ir krosnelės viduje sudarė sankaupą;
- krosnelė ilgai kaito nesinaudojant sauna;
- termostato jutiklis pasislinko arba sugedo;
- krosnelė buvo stipriai sutrenkta.

BX-E

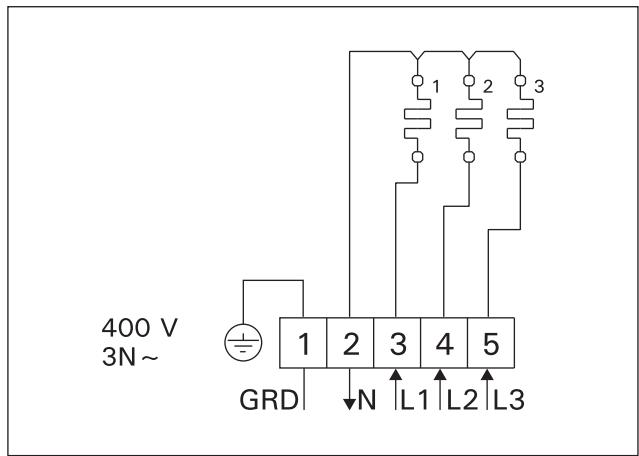
Kartu su valdymo pultu pateikiama išsamesnė jo instalavimo ir naudojimo instrukcija.

LV

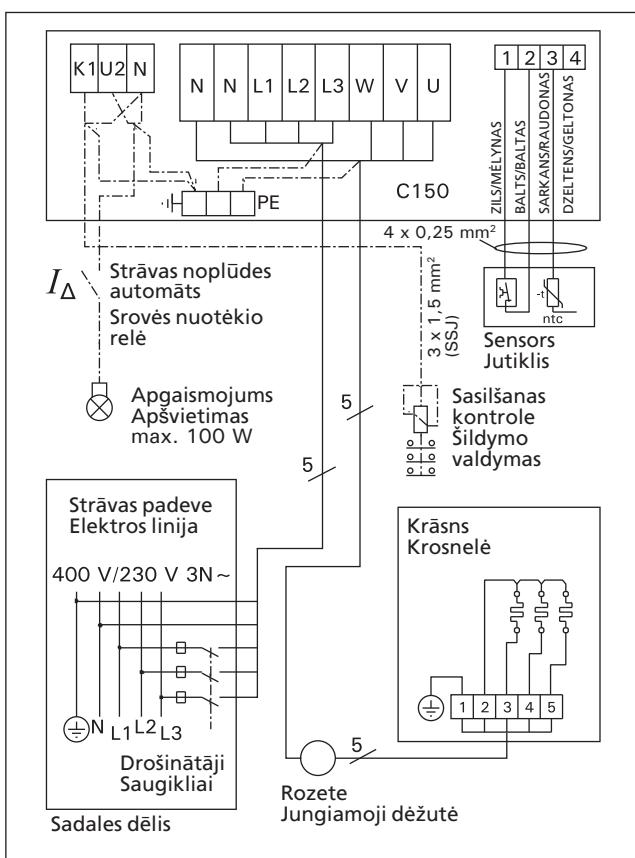

9. zīm. Elektrības pievienošana BX krāsnij
9 pav. BX krosneliū elektrīnē schema

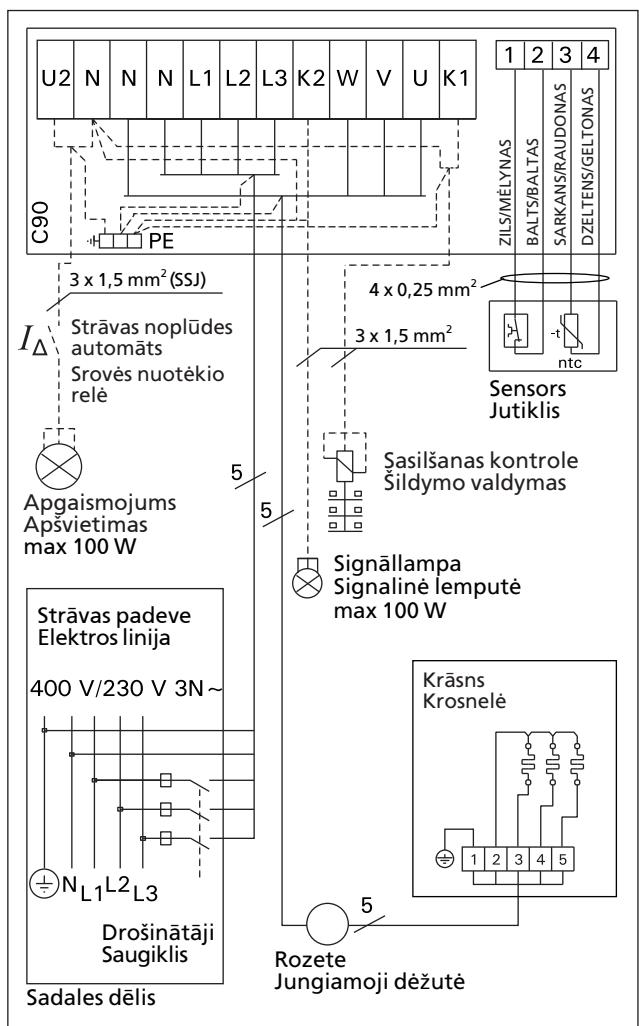
LT

10. zīm. Elektrības pievienošana BX-E krāsnij
10 pav. BX-E krosneliū elektrīnē schema

11a. zīm. 3-fāzu elektrības pieslēgums BX-E tipa krāsnij ar C150 distnces vadības pulti
11a pav. Valdymo pulso C150 ir krosnelēs BX-E jungimo ī trifazē tinklā elektrīnē schema

11b. zīm. 3-fāzu elektrības pieslēgums BX-E tipa krāsnij ar C90 distnces vadības pulti
11b pav. Valdymo pulso C90 ir krosnelēs BX-E jungimo ī trifazē tinklā elektrīnē schema

1. MODE D'UTILISATION

1.1. Mise en place des pierres du poêle

L'empilement des pierres du poêle a un impact important sur le fonctionnement du poêle (figure 1).

Informations importantes concernant les pierres du poêle :

- Le diamètre des pierres doit se situer entre 5 et 10 cm.
- Utiliser uniquement des pierres angulaires fendues prévues pour être utilisées dans un poêle. La périclrite, l'olivine et la dolérite olivine sont des pierres adaptées.
- **Ne jamais utiliser de « pierres » légères en céramique poreuse ou en stéatite molle dans le poêle. Elles n'absorbent pas suffisamment la chaleur et peuvent endommager les résistances.**
- Dépoussiérer les pierres avant de les empiler dans le poêle.

Lors de la mise en place des pierres :

- Ne pas faire tomber de pierres dans le poêle.
- Ne pas coincer de pierres entre les résistances.
- Les pierres ne doivent pas être entassées de façon trop serrée, afin de ne pas empêcher la circulation d'air à travers le poêle.
- Empiler les pierres de manière à ce qu'elles se soutiennent entre-elles plutôt que de reposer sur les résistances.
- Ne pas former de haute pile de pierres sur le poêle.
- Aucun objet susceptible de modifier la quantité ou la direction du flux d'air qui traverse le poêle ne doit être placé à l'intérieur du compartiment à pierres du poêle ni à proximité de ce dernier.

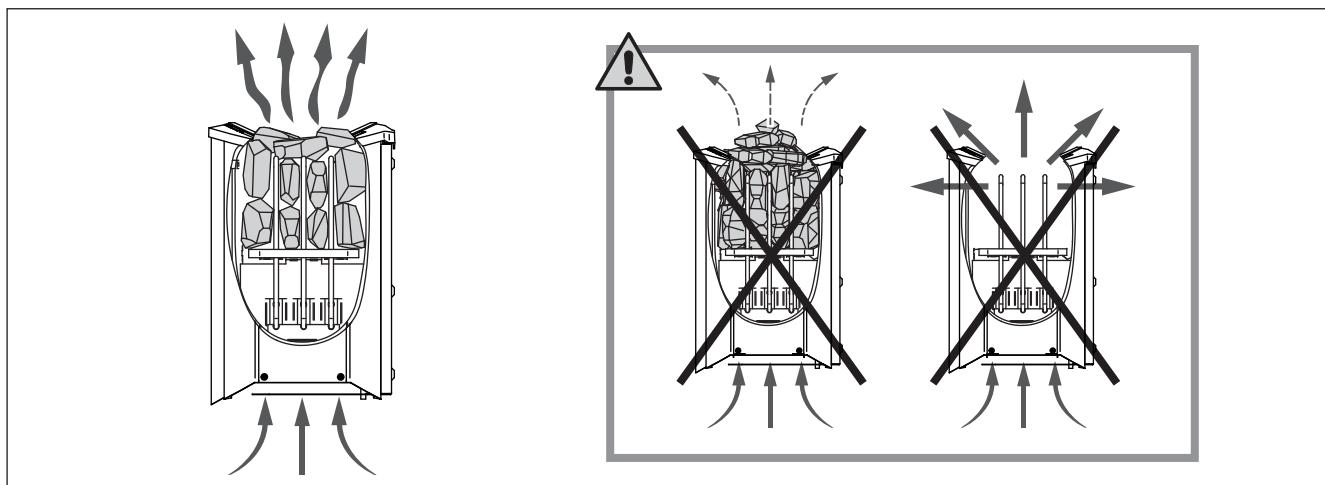

Figure 1. Mise en place des pierres du poêle

Rys. 1. Układanie kamieni w piecu

1.1.1. Maintenance

Étant donné les variations importantes de température, les pierres du poêle se désintègrent au fur et à mesure de leur utilisation. Remettre les pierres en place au moins une fois par an, voire plus si le sauna est utilisé fréquemment. Dans le même temps, retirer tous les morceaux de pierre de la partie inférieure du poêle et remplacer toutes les pierres désintégrées par des neuves. Ainsi, la capacité de chauffage du poêle reste optimale et le risque de surchauffe est évité.

1. EKSPLOATACJA PIECA

1.1. Układanie kamieni używanych w saunie

Odpowiednie ułożenie kamieni ma duży wpływ na funkcjonowanie pieca (rys. 1).

Ważne informacje o kamieniach sauny:

- Kamienie powinny mieć średnicę 5-10 cm.
- Używaj kamieni o nieregularnych kształtach przeznaczonych do pieców. Perydotyt, diabaz-oliwinowy i oliwin to odpowiednie materiały.
- **Nie używaj lekkich, porowatych „kamieni” ceramicznych ani miękkich steatytów. Podgrzane nie absorbują wystarczająco ciepła. Może to spowodować uszkodzenie grzałek.**
- Zmyj pył z kamieni przed włożeniem ich do pieca.

Podczas umieszczania kamieni:

- Nie wrzucaj kamieni do pieca.
- Nie blokuj kamieni pomiędzy grzałkami.
- Kamieni nie należy układać zbyt ciasno, należy pozostawić miejsce na przepływ powietrza przez piec.
- Uładaj kamienie tak, aby podtrzymywały się wzajemnie, a ich ciężar nie przenosił się na grzałki.
- Nie układaj wysokiej sterty kamieni na piecu.
- Przedmioty lub urządzenia, które mogłyby zmienić przepływ powietrza przez piec, nie powinny być umieszczane w miejscu na kamieniach lub w pobliżu pieca.

1.2. Chauffage du sauna

Pour éliminer les odeurs dégagées par le poêle et les pierres lors de la première utilisation, veiller à assurer une bonne ventilation du sauna.

Si la puissance du poêle est adaptée à la cabine de sauna, un sauna correctement isolé atteint la température adéquate en une heure environ (►2.3.). Les pierres du poêle chauffent généralement à bonne température en même temps que le sauna. La température appropriée pour les séances de sauna se situe entre 65 et 80 °C.

1.3. Utilisation du poêle

Avant la mise en marche du poêle, vérifier qu'aucun objet n'est posé dessus ou à proximité. ►1.6.

- Les modèles de poêles BX45, BX60, BX80 et BX90 sont équipés d'un interrupteur horaire et d'un thermostat. L'interrupteur horaire permet de régler la durée de fonctionnement du poêle et le thermostat de régler la température.
►1.3.1.-1.3.4.
- Les modèles BX45E, BX60E, BX80E et BX90E fonctionnent avec le centre de contrôle séparé. Voir les instructions d'installation et mode d'emploi du centre de contrôle.

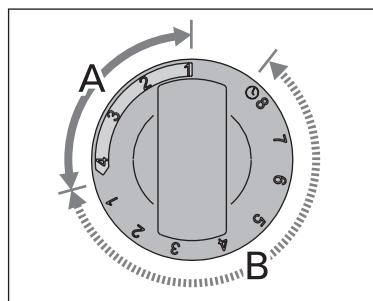

Figure 2. Interrupteur horaire
Rys. 2. Przelącznik zegara

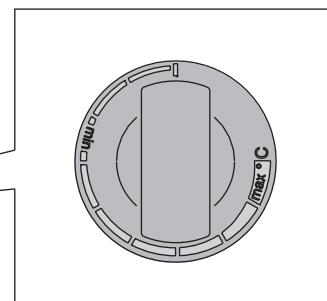
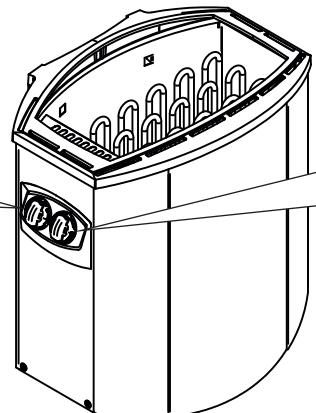
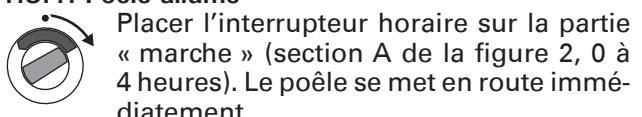

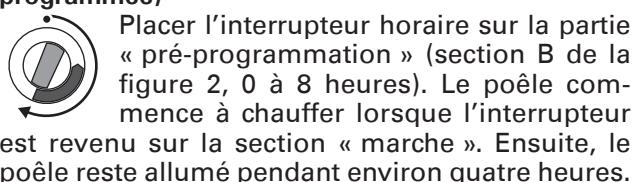
Figure 3. Thermostat
Rys. 3. Przelącznik termostatu

1.3.1. Poêle allumé

Placer l'interrupteur horaire sur la partie « marche » (section A de la figure 2, 0 à 4 heures). Le poêle se met en route immédiatement.

1.3.2. Durée de pré-programmation (mise en route programmée)

Placer l'interrupteur horaire sur la partie « pré-programmation » (section B de la figure 2, 0 à 8 heures). Le poêle commence à chauffer lorsque l'interrupteur est revenu sur la section « marche ». Ensuite, le poêle reste allumé pendant environ quatre heures.

Exemple : Vous souhaitez aller vous promener pendant trois heures et profiter ensuite d'une séance de sauna. Placez l'interrupteur horaire sur le chiffre 2 de la section « pré-programmation ».

La minuterie se met en marche. Au bout de deux heures, le poêle commence à chauffer. Comme le sauna est chauffé en une heure environ, il sera prêt pour votre séance après environ trois heures, c'est-à-dire à votre retour de promenade.

1.2. Nagrzewanie sauny

Nowy piec, włączony po raz pierwszy, wraz z kamieniami wydziela charakterystyczny zapach. Aby go usunąć, trzeba dobrze przewietrzać pomieszczenie sauny.

Jeśli moc wyjściowa pieca jest dopasowana do kabiny, nagrzanie prawidłowo izolowanej sauny do wymaganej temperatury trwa około godziny (►2.3.). Kamienie używane w saunie osiągają wymaganą temperaturę kąpieli jednocześnie z całym pomieszczeniem sauny. Właściwa temperatura w pomieszczeniu sauny wynosi 65–80 °C.

1.3. Eksploatacja pieca

Przed włączeniem pieca zawsze trzeba sprawdzić, czy na piecu lub w jego pobliżu nie znajdują się żadne przedmioty. ►1.6.

- Modele pieców BX45, BX60, BX80 i BX90 są wyposażone w zegar i termostat. Zegar służy do ustawiania czasu działania pieca, a termostat – odpowiedniej temperatury. ►1.3.1.-1.3.4.
- Obsługa pieców BX45E, BX60E, BX80E i BX90E możliwa jest tylko za pośrednictwem specjalnych sterowników. Przed rozpoczęciem eksploatacji należy dokładnie zapoznać się z instrukcją obsługi sterownika pieca.

1.3.1. Włączanie pieca

Ustaw przełącznik zegara na „włączony” (A na rysunku 2, 0–4 godziny). Piec rozpoczyna grzanie.

1.3.2. Ustawianie czasu (wyłącznik czasowy)

Ustaw przełącznik zegara na „ustawianie czasu” (B na rysunku 2, 0–8 godzin). Piec rozpocznie grzanie, gdy przełącznik przesunie się na obszar „włączony”. Piec będzie włączony przez około cztery godziny.

Przykład: Chcesz wyjść na trzy godzinny spacer, a później wziąć kąpiel w saunie. Ustaw pokrętło zegara w poz. „ustawianie czasu” (na 2).

Zegar rozpoczyna odliczanie, a po 2 godzinach – grzanie. Ponieważ ogrzanie kabiny zajmuje około godziny, sauna będzie przygotowana po trzech godzinach, to jest wtedy, gdy wrócisz ze spaceru.

1.3.3. Poêle arrêté

 Le poêle s'arrête lorsque l'interrupteur horaire revient sur zéro. Il est possible d'éteindre le poêle à tout moment en plaçant soi-même l'interrupteur horaire sur zéro.

Éteindre le poêle après la séance de sauna. Il est parfois conseillé de laisser le poêle en route pendant un certain temps pour faire sécher correctement les parties en bois de la cabine.

REMARQUE : Vérifier toujours que le poêle s'est éteint et a arrêté de chauffer lorsque la minuterie a replacé l'interrupteur horaire sur zéro.

1.3.4. Réglage de la température

Le thermostat (figure 3) sert à maintenir la température souhaitée dans la cabine de sauna. Procéder à des essais pour trouver le réglage qui convient le mieux.

Commencer les essais sur la position maximale. Si, pendant la séance de sauna, la température augmente trop, tourner légèrement l'interrupteur dans le sens inverse des aiguilles d'une montre. Remarque : même un petit décalage par rapport à la partie maximale modifiera considérablement la température du sauna.

1.4. Projection de l'eau de vapeur sur les pierres

L'air du sauna devient sec en chauffant. Pour obtenir une humidité convenable, il faut projeter de l'eau sur les pierres brûlantes du poêle. La chaleur et la vapeur produisent un effet différent d'une personne à l'autre – en procédant à des essais, on peut trouver le niveau de température et d'humidité qui convient le mieux.

REMARQUE : La contenance de la louche utilisée ne doit pas excéder 2 dl. Ne pas projeter ou verser une quantité d'eau plus importante en une seule fois. En effet, lors de l'évaporation, l'excédent d'eau bouillante pourrait éclabousser les personnes présentes dans le sauna. Veiller aussi à ne pas projeter d'eau sur les pierres lorsque quelqu'un se trouve à proximité du poêle, la vapeur bouillante risquant de causer des brûlures.

REMARQUE : N'utiliser que de l'eau remplissant les exigences de qualité de l'eau domestique (tableau 1). Pour aromatiser l'eau de vapeur, n'utiliser que des essences prévues à cet effet. Suivre les consignes figurant sur l'emballage.

1.5. Conseils pour la séance de sauna

- Commencer la séance de sauna en se lavant.
- S'asseoir dans le sauna et profiter de la vapeur

Propriétés de l'eau Właściwość wody	Effets Efekt	Recommandations Zalecenie
Concentration d'humus Nagromadzenie osadów organicznych	Couleur, goût, précipite Kolor, smak, wytrącanie osadów	<12 mg/l
Concentration en fer Nagromadzenie związków żelaza	Couleur, odeur, goût, précipite Kolor, nieprzyjemny zapach, smak, wytrącanie osadów	<0,2 mg/l
Dureté : Les substances les plus importantes sont le manganèse (Mn) et la chaux, c'est-à-dire du calcium (Ca). Twardość: najgroźniejszymi substancjami są mangan (Mn) oraz wapno, czyli związek wapna (Ca)	Précipite Wytrącanie osadów	Mn: <0,05 mg/l Ca: <100 mg/l
Eau chlorée Woda chlorowana	Risques sanitaires Zagrożenie zdrowia	Usage interdit Zakazana
Eau de mer Woda morska	Corrosion rapide Szybka korozja	Usage interdit Zakazana

1.3.3. Wyłączanie pieca

 Piec wyłącza się, gdy zegar ustawia przełącznik ponownie na zero. Możesz wyłączyć piec samodzielnie, ustawiając pokrętło w pozycji zero.

Wyłącz piec po kąpieli. Czasami zaleca się pozostawienie na chwilę włączonego pieca, by osuszyć drewienne części sauny.

UWAGA! Zawsze sprawdzaj, czy piec się wyłączył po tym, jak zegar ustał przełącznik na zero.

1.3.4. Ustawianie temperatury

Termostat (rys. 3) służy do utrzymywania pożąданej temperatury w kabinie sauny. Dobierz najbardziej odpowiadające Ci ustawienie eksperymentalnie.

Rozpocznij od ustawienia maksymalnego. Jeśli podczas kąpieli temperatura zbyt wzrosnie, przekręć lekko pokrętło w lewo. Uwaga! Nawet najmniejsze odchylenie od pozycji maksymalnej znacząco zmieni temperaturę w saunie.

1.4. Polewanie wodą rozgrzanych kamieni

Rozgrzane powietrze w saunie staje się suche. Dlatego nagrzane kamienie w saunie trzeba polewać wodą, aby zwiększyć wilgotność powietrza do pożądanego poziomu. Ciepło i para różnie działają na poszczególne osoby – eksperymentując, znajdziesz odpowiednie dla siebie ustawienia.

UWAGA! Pojemność czerpaka wynosi 0,2 litra. Ilość wody jednorazowo wylewanej na kamienie nie powinna być większa od 0,2 l, ponieważ przy polaniu kamieni większą ilością wody tylko jej część wyparuje, a reszta w postaci wrzątku może rozprysnąć się na osoby korzystające z sauny. Nie wolno polewać kamieni wodą, gdy w pobliżu pieca znajdują się inne osoby, ponieważ rozgrzana para wodna może spowodować oparzenia.

UWAGA! Woda, którą polewa się kamienie, powinna spełniać wymagania określone dla czystej wody gospodarczej (tabela 1). Dla zapachu można dodawać do wody specjalne aromaty przeznaczone do saun. Aromaty należy stosować zgodnie z instrukcją podaną na ich opakowaniu.

1.5. Wskazówki korzystania z sauny

- Zaczynamy od umycia się.
- W saunie przebywamy tak długo, jak długo

Tableau 1. Exigences en matière de qualité de l'eau
Tabela 1. Wymagania dotyczące jakości wody

- aussi longtemps que cela reste agréable.
- Oublier le stress et se détendre !
- Le code des bonnes manières dans un sauna préconise de ne pas déranger les autres par un comportement bruyant.
- Ne pas faire fuir les autres occupants en projetant une quantité excessive d'eau de vapeur.
- Se rafraîchir la peau afin de la refroidir. Les personnes en bonne santé peuvent profiter d'une baignade rafraîchissante si cela est possible.
- Après la séance de sauna, se laver.
- Se reposer, puis se rhabiller. Boire un verre d'eau fraîche ou une boisson gazeuse pour rétablir son équilibre hydrique.

1.6. Avertissements

- Des séances prolongées dans un sauna chaud provoquent une élévation de la température du corps qui peut s'avérer dangereuse.
- Se tenir éloigné des pierres et les parties métalliques du poêle. Elles risquent de provoquer des brûlures.
- Tenir les enfants éloignés du poêle.
- Les enfants, les handicapés et les personnes affaiblies ou en mauvaise santé doivent être accompagnés lors des séances de sauna.
- Il est conseillé de consulter un médecin au cas où les séances de sauna seraient contre-indiquées.
- Discuter avec un pédiatre de la participation éventuelle d'enfants en bas âge aux séances de sauna (âge, température du sauna, durée des séances ?)
- Toujours se déplacer avec la plus grande prudence, les bancs et le sol pouvant être glissants.
- Ne pas prendre un sauna sous l'effet de produits narcotiques (alcool, médicaments, drogues etc.).
- Ne jamais dormir dans un sauna chaud.
- L'air marin et humide est susceptible d'avoir une action corrosive sur les surfaces métalliques.
- Ne pas utiliser le sauna pour y faire sécher du linge sous peine de provoquer un incendie ou d'endommager les pièces électriques en raison de l'humidité excessive.

1.6.1. Description des symboles.

Manuel utilisateurs

Ne pas couvrir.

1.7. Dépannage

REMARQUE ! Toutes les opérations d'entretien doivent être réalisées par un professionnel de la maintenance.

Le poêle ne chauffe pas.

- Vérifier que les fusibles du poêle sont en bon état.
- Vérifier que le câble de raccordement est branché (▷ 3.3.).
- Placer l'interrupteur horaire sur la partie « marche » (▷ 1.3.1.).
- Augmenter le réglage du thermostat (▷ 1.3.4.).
- S'assurer que la sécurité-surchauffe est toujours en place. L'interrupteur horaire fonctionne mais le poêle ne chauffe pas. (▷ 3.5.)

- czujemy się tam przyjemnie i komfortowo.
- W saunie rozluźniamy się i zapominamy o wszystkich trudnościach i kłopotach.
- Zgodnie z przyjętymi zwyczajami w saunie nie przeszkażamy innym głośną rozmową itp.
- Nie polewamy kamieni nadmierną ilością wody, gdyż może to być nieprzyjemne dla innych osób korzystających z sauny i jest uważane za niegrzeczne.
- Ochładzamy skórę w miarę potrzeby. Będąc dobrego zdrowia możemy popływać, o ile w pobliżu sauny jest basen lub inne miejsce do kąpieli.
- Po wyjściu z sauny dokładnie spłukujemy całe ciało.
- Przed ubraniem się przez chwilę odpoczywamy, aby tępno powróciło nam do normy. Napij się napoju bezalkoholowego, by przywrócić równowagę płynów w organizmie.

1.6. Ostrzeżenia

- Przebywanie w rozgrzanej saunie przez dłuższy czas powoduje wzrost temperatury ciała, co może być niebezpieczne dla zdrowia.
- Nie polewać kamieni nadmierną ilością wody. Powstająca para wodna ma temperaturę wrzenia!
- Nie pozwalaj dzieciom zbliżać się do pieca.
- Dzieci, osób niepełnosprawnych i chorych nie wolno pozostawiać w saunie bez opieki.
- Zaleca się zasięgnięcie porady lekarskiej odnośnie ewentualnych ograniczeń w korzystaniu z sauny spowodowanych stanem zdrowia.
- W kwestii korzystania z sauny przez małe dzieci należy poradzić się lekarza pediatry.
- W saunie należy poruszać się bardzo ostrożnie, gdyż podest i podłoga mogą być śliskie.
- Nie wolno wchodzić do sauny po alkoholu, narkotykach lub zażyciu silnie działających leków.
- Nigdy nie śpij w gorącej saunie.
- Słone, morskie powietrze i wilgotny klimat może powodować korozję metalowych części pieca.
- Nie należy wieszać ubrań do wyschnięcia w saunie, gdyż może to grozić pożarem. Nadmierna wilgotność może także spowodować uszkodzenia podzespołów elektrycznych.

1.6.1. Opis symboli

Zapoznaj się z instrukcją

Nie dotyczy

1.7. Wyszukiwanie usterek

UWAGA! Wszelkiego rodzaju sprawdzeń lub napraw może dokonywać wykwalifikowany elektryk.

Piec nie grzeje.

- Sprawdź, czy bezpieczenki pieca są sprawne.
- Sprawdź, czy kabel zasilający jest podłączony (▷ 3.3.).
- Ustaw przełącznik zegara na „włączony” (▷ 1.3.1.).
- Włącz wyższe ustawienie termostatu (▷ 1.3.4.).
- Sprawdź, czy zadziałał bezpiecznik termiczny. Zegar działa, ale piec nie grzeje. (▷ 3.5.)

Kabina ogrzewa się powoli. Woda wylana na kamienie sauny bardzo szybko ochładza je.

- Sprawdź, czy bezpieczenki pieca są sprawne.

La cabine de sauna chauffe doucement. L'eau versée sur les pierres du poêle refroidit trop rapidement.

- Vérifier que les fusibles du poêle sont en bon état.
- Vérifier que toutes les résistances s'allument lorsque le poêle est allumé.
- Augmenter le réglage du thermostat (▷ 1.3.4.).
- Vérifier que le poêle est suffisamment puissant (▷ 2.3.).
- Vérifier les pierres du poêle (▷ 1.1.). Des pierres en piles trop serrées, le tassement progressif des pierres ou un type de pierres inadapté risquent de gêner le flux d'air qui traverse le poêle et ainsi de limiter son efficacité.
- Vérifier que la ventilation de la cabine de sauna est adaptée (▷ 2.2.).

La cabine de sauna chauffe rapidement, mais la température des pierres reste insuffisante. L'eau versée sur les pierres passe à travers.

- Baisser le réglage du thermostat (▷ 1.3.4.).
- Vérifier que le poêle n'est pas trop puissant (▷ 2.3.).
- Vérifier que la ventilation de la cabine de sauna est adaptée (▷ 2.2.).

La cabine de sauna ne chauffe pas de façon uniforme.

- Vérifiez que le poêle a été installé à la bonne hauteur. Le poêle chauffe le mieux le sauna lorsqu'il est installé à 100 mm du sol. La hauteur d'installation maximale est de 200 mm. (▷ 3.2.)

Le panneau ou les autres matériaux proches du poêle noircissent rapidement.

- Vérifier que les distances de sécurité sont respectées (▷ 3.1.).
- Vérifier les pierres du poêle (▷ 1.1.). Des pierres en piles trop serrées, le tassement progressif des pierres ou un type de pierres inadapté risquent de gêner le flux d'air qui traverse le poêle et ainsi d'entraîner la surchauffe des matériaux environnants.
- Voir également le paragraphe 2.1.1.

Une odeur se dégage du poêle.

- Voir le paragraphe 1.2.
- Lorsqu'il est chaud, le poêle peut accentuer les odeurs présentes dans l'air mais qui ne sont pas liées au sauna ni au poêle. Exemples : peinture, colle, graisse, assaisonnements.

Le poêle émet du bruit.

- BX : L'interrupteur horaire est un dispositif mécanique qui, en fonctionnement, émet le bruit d'un mécanisme d'horloge. Si l'interrupteur horaire émet ce bruit même lorsque le poêle est éteint, vérifiez le câblage de l'interrupteur.
- Des détonations peuvent parfois se faire entendre ; elles sont vraisemblablement dues au craquement des pierres sous l'effet de la chaleur.
- La dilatation thermique des composants du poêle peut entraîner l'émission de bruits lorsque le poêle chauffe.

- Sprawdź, czy wszystkie grzałki świecą, gdy piec jest włączony.
- Włącz wyższe ustawienie termostatu (▷ 1.3.4.).
- Sprawdź, czy moc pieca jest wystarczająca (▷ 2.3.).
- Sprawdź kamienie sauny (▷ 1.1.). Zbyt ciasno ułożone kamienie, zmiana ich ułożenia lub nieodpowiedni ich typ mogą utrudniać przepływ powietrza przez piec i obniżać jego wydajność.
- Sprawdź, czy wentylacja kabiny sauny jest właściwa (▷ 2.2.).

Kabina sauny ogrzewa się szybko, ale temperatura kamieni jest niewystarczająca. Woda wylana na kamienie ścieka.

- Włącz niższe ustawienie termostatu (▷ 1.3.4.).
- Sprawdź, czy moc pieca nie jest zbyt wysoka (▷ 2.3.).
- Sprawdź, czy wentylacja kabiny sauny jest właściwa (▷ 2.2.).

Kabina sauny ogrzewa się nierównomiernie.

- Sprawdzić, czy piec został zamontowany na odpowiedniej wysokości. Piec najlepiej ogrzewa saunę, jeśli jest zamontowany na wysokości 100 mm nad podłożem. Maksymalna wysokość montażu wynosi 200 mm. (▷ 3.2.)

Drewno lub inny materiał blisko pieca szybko ciemnieje.

- Sprawdź, czy wymogi co do odległości zostały zachowane (▷ 3.1.).
- Sprawdź kamienie sauny (▷ 1.1.). Zbyt ciasno ułożone kamienie, zmiana ich ułożenia lub nieodpowiedni typ mogą utrudniać przepływ powietrza i powodować przegrzanie materiałów w pobliżu pieca.
- Zobacz też podrozdział 2.1.1.

Piec wydziela zapach.

- Zob. podrozdział 1.2.
- Gorący piec może wzmacniać zapachy z powietrza, przy czym nie są one wydzielane przez saunę lub piec. Przykłady: farba, klej, olej, inne dodatki.

Piec generuje hałas.

- BX: Zegar jest urządzeniem mechanicznym i podczas normalnej pracy słyszać charakterystyczne tykanie. Jeśli zegar tyka nadal po wyłączeniu pieca, należy sprawdzić stan jego połączeń elektrycznych.
- Niekiedy rozlega się huk powodowany najczęściej przez pękanie kamieni od gorąca.
- Podczas nagrzewania się pieca można usłyszeć odgłosy spowodowane rozszerzaniem się jego elementów pod wpływem temperatury.

2. CABINE DU SAUNA

2.1. Structure de la cabine de sauna

A. Laine isolante, épaisseur 50 à 100 mm. La cabine doit être soigneusement isolée, pour pouvoir maintenir le poêle à une température assez basse.

B. Protection contre l'humidité, par ex., papier aluminium. Placer le côté brillant du papier vers l'intérieur du sauna. Assembler les raccords avec du ruban adhésif aluminium.

C. Espace d'aération d'environ 10 mm entre la protection contre l'humidité et le panneau (recommandation).

D. Lambris léger de 12 à 16 mm d'épaisseur. Avant d'installer les lambris, vérifier le câblage électrique et les renforts des murs, nécessaires à l'installation du poêle et des banquettes.

E. Espace d'aération d'environ 3 mm entre le mur et le panneau de plafond.

F. La hauteur du sauna est généralement de 2100 à 2300 mm. La hauteur minimale dépend du poêle (voir tableau 2). L'espace entre la banquette supérieure et le plafond ne doit pas dépasser 1 200 mm.

G. Utiliser des revêtements de sol en céramique et des joints en ciment sombres. Les particules dues à la désintégration des pierres du poêle et les impuretés contenues dans l'eau du sauna peuvent noircir et/ou endommager les revêtements de sol fragiles.

REMARQUE : demander aux autorités de lutte contre l'incendie quelles parties de la paroi-coupe feu peuvent être isolées. Les conduits de fumée utilisés ne doivent pas être isolés.

REMARQUE : les plaques de protection légères montées directement contre le mur ou le plafond présentent un risque d'incendie.

2.1.1. Noirissement des murs du sauna

Avec le temps, il est tout à fait normal que les surfaces en bois de la cabine de sauna noircissent. Ce noirissement peut être accéléré par

- la lumière du soleil
- la chaleur du poêle
- les agents de protection appliqués sur les murs (les agents de protection présentent un faible niveau de résistance à la chaleur)
- les fines particules provenant des pierres du poêle qui sont soulevées par le flux d'air.

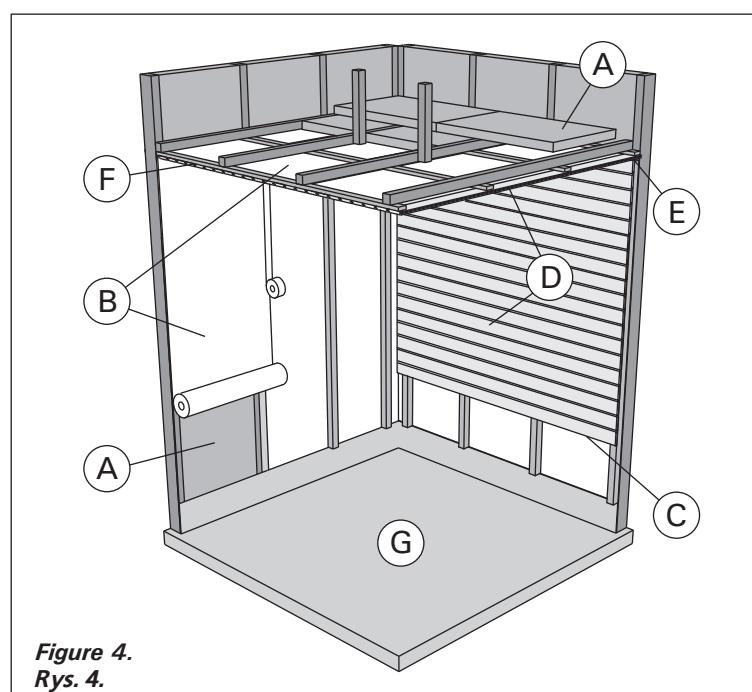

Figure 4.
Rys. 4.

2. KABINA SAUNY

2.1. Konstrukcja kabiny sauny

A. Wełna izolacyjna (50–100 mm). Kabina sauny musi być starannie izolowana, by moc pieca była stale umiarkowanie niska.

Zabezpieczenie od wilgoci, np. papier aluminiowy. Połyskliwą stroną do wnętrza sauny. Łączenia zabezpieczyć taśmą aluminiową.

B. Szczelina went. (ok. 10 mm) między warstwą zabezpieczającą a panelem (zalecana).

C. Lekka płyta pilśniowa (12–16 mm). Przed montażem paneli sprawdzić stan instalacji elektr. i wzmacnienia wymagane do zainstalowania pieca i ław.

D. Szczelina wentylacyjna (ok. 3 mm) między ścianą a sufitem.

E. Wysokość sauny to zwykle 2100–2300 mm. Jej wysokość minimalna zależy od pieca (zob. tabela 2). Odległość pomiędzy ławą górną a sufitem nie powinna przekraczać 1200 mm.

F. Stosować ceramiczne pokrycia podłogowe i ciemne spoiny. Delikatne pokrycia podłogowe mogą ulec zaplamieniu i/lub uszkodzeniu przez cząsteczki kamieni sauny bądź zanieczyszczoną wodę.

UWAGA! Dowiedzieć się, które części ściany ognowej można przysłonić. Nie zasłaniać używanych przewodów dymnych.

UWAGA! Lekkie pokrywy instalowane na ścianie lub suficie, mogą stanowić zagrożenie ppoż.

2.1.1. Ciemnienie ścian sauny

Jest zjawiskiem naturalnym, że drewniane powierzchnie sauny z czasem ciemnieją. Zjawisko to przypisują:

- światło słoneczne
- ciepło z pieca
- preparaty ochronne (mają one niską odporność na wysokie temperatury)
- zanieczyszczenia odrywające się od kamieni i unoszące w powietrzu.

2.2. Ventilation de la cabine de sauna

L'air de la cabine de sauna doit se renouveler six fois par heure. Le schéma 5 présente différentes options de ventilation de la cabine.

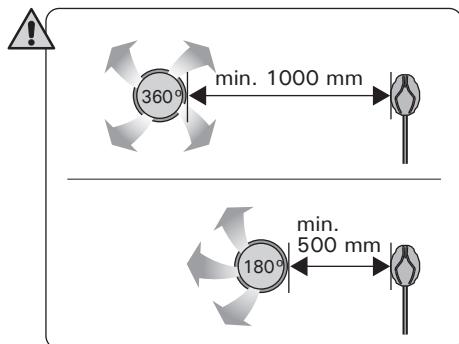

Figure 5.
Rys. 5.

- Emplacement de la bouche d'air. Pour une ventilation mécanique, placer la bouche d'air au-dessus du poêle. Pour une ventilation par gravité, placer la bouche d'air en dessous ou à côté du poêle. Le diamètre du conduit d'arrivée d'air doit être de 50 à 100 mm.
- Bouche d'évacuation d'air. Placer la bouche d'évacuation d'air près du sol, aussi loin que possible du poêle. Le diamètre du conduit d'évacuation d'air doit être le double de celui du conduit d'arrivée d'air. **BX-E:** Ne pas placer la bouche d'arrivée d'air de manière à ce que le flux d'air refroidisse le capteur de température (voir les instructions d'installation du capteur de température contenues dans les instructions d'installation de l'unité de contrôle) !
- Bouche d'air facultative pour le séchage (fermée pendant le chauffage et les séances de sauna). Le sauna peut aussi être séché en laissant la porte ouverte après la séance.
- Si la bouche d'évacuation d'air se trouve dans la salle de toilette, l'espace sous la porte de la cabine doit être au moins de 100 mm. La ventilation mécanique est obligatoire.

2.3. Puissance des poêles

Lorsque les murs et le plafond sont couverts de panneaux et que l'isolation derrière les panneaux est adaptée, la puissance du poêle est définie en fonction du volume du sauna. Les murs non isolés (brique, bloc de verre, béton, tuiles, etc.) augmentent le besoin en puissance du poêle. Ajouter 1,2 m³ au volume du sauna pour chaque mètre carré de mur non isolé. Par exemple, une cabine de 10 m³ équipée d'une porte en verre nécessite un puissance équivalente à celle d'une cabine d'environ 12 m³. Si la cabine est équipée de murs en madriers, multiplier le volume du sauna par 1,5. Choisir la puissance de poêle adaptée dans le tableau 2.

2.4. Hygiène de la cabine de sauna

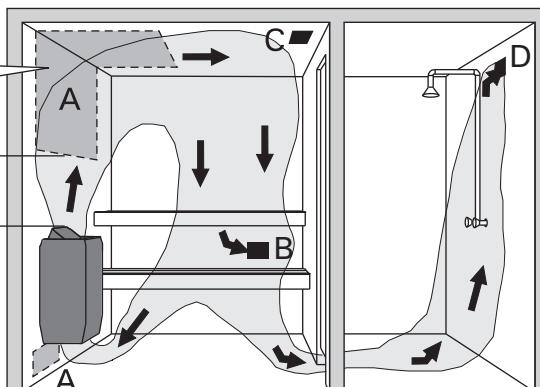
Utiliser des serviettes pour banc pendant la séance de sauna, pour éviter que la transpiration ne coule sur les banquettes.

Les banquettes, les murs et le sol du sauna doivent être soigneusement lavés au moins tous les six mois. Utiliser une brosse à récurer et du détergent pour sauna.

Essuyer la poussière et la saleté accumulées sur le poêle à l'aide d'un chiffon humide. Éliminer les traces de chaux présentes sur le poêle avec une solution d'acide citrique à 10 % et rincer.

2.2. Wentylacja kabiny sauny

Wymiana powietrza powinna zachodzić 6 razy na godzinę. Rys. 5 ilustruje różne sposoby wentylowania kabiny sauny.

- Lokalizacja wlotu powietrza. Wlot powietrza, w przypadku zainstalowania mechanicznej wentylacji wylotowej, powinien znajdować się nad piecem. Wlot powietrza instalacji grawitacyjnych ma znajdować się poniżej pieca lub obok niego. Średnica nawiewu musi wynosić 50–100 mm. **BX-E:** Nie umieszczać wlotu powietrza tak, by strumień powietrza chłodził czujnik temperatury (zob. wskazówki dot. czujnika temperatury w opisie instalacji jednostki sterującej)!
- Wylot powietrza. Powinien znajdować się blisko podłogi, możliwie jak najdalej od pieca. Średnica wylotu powinna być dwukrotnie większa od średnicy wlotu powietrza.
- Dodatk. went. susząca (zamknięta podczas grzania i kąpieli). Można też suszyć saunę przez pozostawienie otwartych drzwi po zakończeniu kąpieli.
- Gdy wylot powietrza znajduje się w łazience, szczelina pod drzwiami sauny musi wynosić >100 mm. Stosowanie układu mechanicznego jest obowiązkowe.

2.3. Moc pieca

Jeśli ściany i sufit pokryte są płytami, a za płytami znajduje się odpowiednia izolacja, moc wyjściowa pieca jest określana w zależności od kubatury sauny. Przy ścianach nieizolowanych (cegła, bloki szklane, szkło, beton, płytki itp) moc ta musi być większa. Do kubatury sauny dodać 1,2 m³ na każdy metr kwadratowy nieizolowanej ściany. Np. kabina o kub. 10 m³ z drzwiami ze szkła wymaga pieca o mocy potrzebnej dla kabiny o kub. ok. 12 m³. Jeśli kabina ma ściany z bali, należy pomnożyć jej kubaturę przez 1,5. Wybrać prawidłową moc pieca z tabeli 2.

2.4. Higiena kabiny

Ręczniki ułożone na ławach zabezpieczają je przed potem spływającym podczas kąpieli.

Ławy, ściany i podłogę sauny należy starannie oczyszczać przynajmniej raz na sześć miesięcy. Czyścić ostrą szczotką i środkiem do saun.

Kurz i brud z pieca usuwać wilgotną ścierką. Kamień usuwać 10 % roztworem kwasu cytrynowego, po czym spłukać.

3. INSTRUCTIONS D'INSTALLATION

3.1. Avant l'installation

Avant de se lancer dans l'installation du poêle, bien lire les consignes et vérifier les points suivants :

- La puissance et le type du poêle à installer sont-ils adaptés au sauna en question ? Le volume du sauna ne doit être ni inférieur ni supérieur à celui indiqué dans le tableau 2.
- La tension d'alimentation est-elle adaptée au poêle ?
- L'emplacement du poêle satisfait-il aux exigences de distances de sécurité minimales figurant dans la figure 6 et le tableau 2 ?

Ces valeurs doivent impérativement être respectées pour éviter tout risque d'incendie. Le sauna ne doit être équipé que d'un seul poêle électrique.

3. INSTRUKCJA INSTALACJI

3.1. Czynności wstępne

Przed zainstalowaniem pieca należy zapoznać się z instrukcją montażu oraz sprawdzić, czy:

- Typ i moc pieca są prawidłowo dobrane do wielkości pomieszczenia sauny (należy kierować się wartościami kubatur pomieszczeń podanymi w Tabeli 2).
- Parametry zasilania są takie, jakich wymaga piec.
- Usytuowanie pieca spełnia minimalne wymagania dotyczące zachowania bezpiecznych odległości podanych na rysunku w tabeli 2 i na rys. 6.

Spłnienie powyższych wymagań instalacyjnych jest absolutnie konieczne, gdyż odstępstwa w tym względzie mogą stworzyć poważne zagrożenie pożarowe. W jednym pomieszczeniu sauny można zainstalować tylko jeden piec.

Poêle Piec Modèle et dimensions Model i wymiary	Puiss- sance Moc	Sauna Pomieszczenie sauna		Raccordement électrique Podłączenie elektryczne					
		Volume Pojemność	Hauteur Wysokość	400 V 3N~ Câble de raccor- dement Przewód zasilający	Fusible Zabez- pieczenia	230 V 1N~ Câble de raccor- dement Przewód zasilający	Fusible Zabez- pieczenia	Pour le capteur (BX-E Do czujnika (BX-E)	
Largeur/Szerokość • BX 500 mm • BX-E 470 mm Profondeur/Głębokość 340 mm Hauteur/Wysokość 510 mm Poids/Ciężar 11 kg Pierres/Kamienie max. 25 kg	kW	min. m³	max. m³	min. mm	mm²	A	mm²	A	mm²
BX45/BX45E	4,5	3	6	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 20	4 x 0,25
BX60/BX60E	6,0	5	8	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 35	4 x 0,25
BX80/BX80E	8,0	7	12	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 6	1 x 35	4 x 0,25
BX90/BX90E	9,0	8	14	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 50	4 x 0,25

Tableau 2. Données d'installation

Tabela 2. Szczegóły instalacji pieców

	A min. De la surface latérale au mur, à la rambarde supérieure ou au banc supérieur. Od bocznej ściany obudowy do ściany pomieszczenia.	B min.	C min. De la surface avant au banc supérieur ou à la rambarde supérieure. Od przodu do górnego podium.
BX45/BX45E	35	20	35
BX60/BX60E	50	30	50
BX80/BX80E	100	30	80
BX90/BX90E	120	40	100

Figure 6. Distances de sécurité (toutes les dimensions sont fournies en millimètres)

Rys. 6. Minimalne odległości instalacyjne (wymiary w milimetrach)

3.2. Fixation du poêle au mur

Voir figure 7.

1. Enlever les deux cartons de protection.
2. À l'aide des vis livrées avec le poêle, fixer la console d'installation du poêle sur le mur. **NB !** La présence derrière le lambris devant recevoir les vis de fixation d'une pièce de renfort, par exemple une planche supplémentaire, serait obligatoire, pour que les vis soient solidement fixées. Mais s'il n'y a pas de planches de renfort derrière le lambris, il est possible de fixer les vis solidement sur le lambris.
3. Lors de la fermeture du couvercle du boîtier de connexion, veillez à ce que le rebord supérieur du couvercle soit bien en place. Si ce n'est pas le cas, de l'eau risque de pénétrer dans le boîtier de connexion.
4. La droite ou la gauche du dominance asymétrique de chauffage peut être changé également en l'installant sur le mur bâtie.
5. Soulever le poêle sur la console fixée contre le mur de telle sorte que les crochets de fixation de la partie inférieure de la console s'encastrent derrière le bord du châssis du poêle et que la rainure de la partie supérieure du poêle se plaque contre la console d'installation. Bloquer le poêle à la hauteur du rebord supérieur contre la console à l'aide de la vis.

3.2. Mocowanie pieca na ścianie

Patrz rys. 7.

1. Przed instalacją usuń obydwie tekturowe osłony.
2. Przymocować wspornik do ściany przykręcając go wkrętami dostarczonymi razem ze wspornikiem. **UWAGA!** W miejscu, gdzie zawieszony będzie piec, pod płytą ścianną powinny znajdować się wzmacnienia, np. deska lub deski – tak, żeby wkręty można było wkręcić w lite drewno, wytrzymalsze niż sama płyta ścianna. Jeśli pod płytami nie ma wzmacnień, deski można przymocować z wierzchu.
3. Podczas zamknięcia skrzynki przyłączowej należy sprawdzić, czy jej górną krawędź znajduje się we właściwym położeniu. Jeśli górną krawędź jest umieszczona niewłaściwie, do skrzynki może przedostawać się woda.
4. Prawy lub lewy montaż pieca można zmienić, instalując go odpowiednio do uchwytów ściannych.
5. Powiesić piec na wsporniku zahaczając dolną krawędź obudowy o haczyki znajdujące się w dolnej części wspornika i dociskając do wspornika górną część pieca. Przykręcić wkręt mocujący krawędź pieca do wspornika.

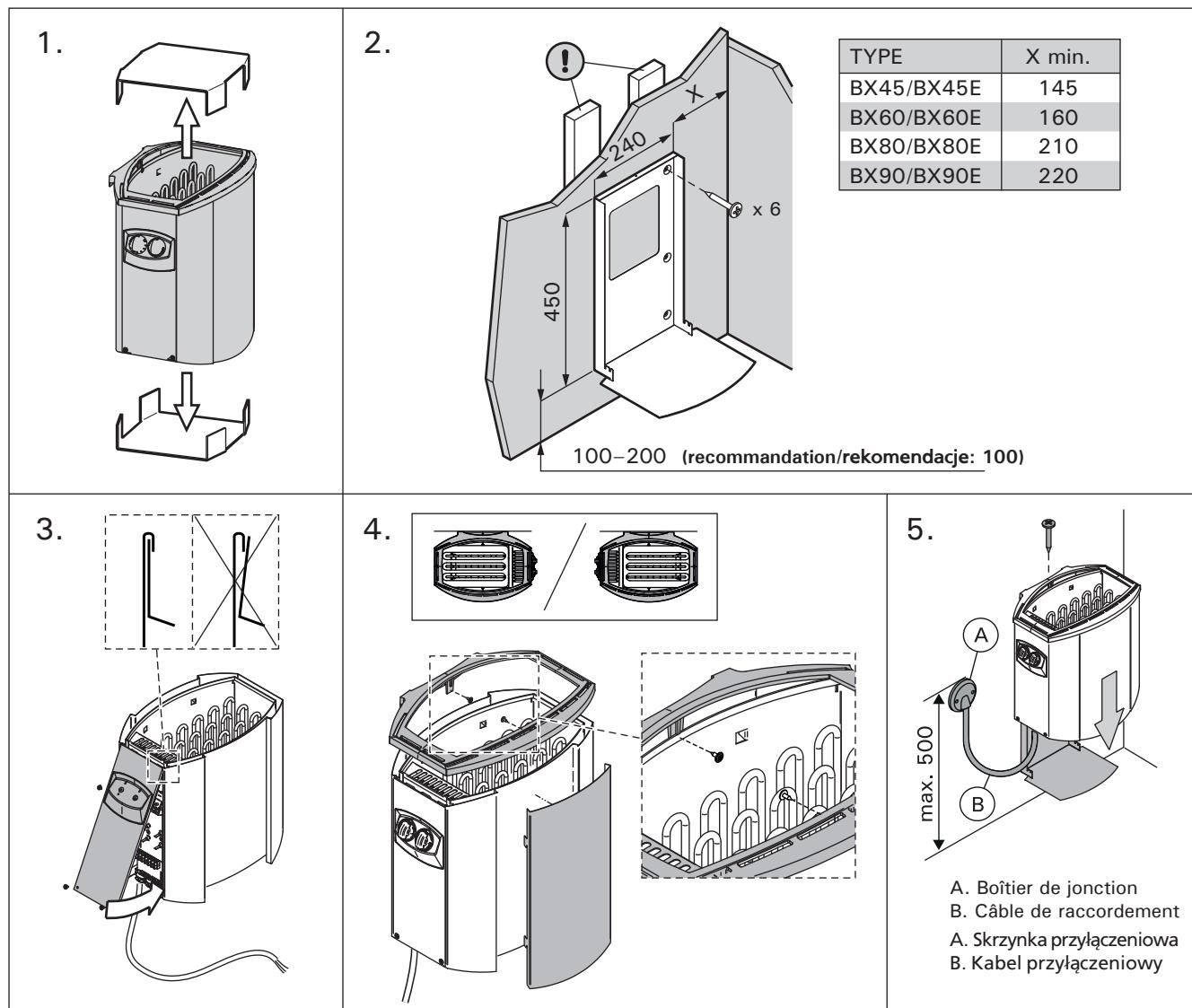

Figure 7. Fixation du poêle au mur (toutes les dimensions sont fournies en millimètres)
Rys. 7. Mocowanie pieca na ścianie (wymiary w milimetrach)

3.3. Raccordement électrique

Le raccordement du poêle au secteur ne doit être réalisé que par un électricien professionnel et conformément aux règlements en vigueur.

- Le poêle est connecté de façon semi-fixe au boîtier de jonction (figure 7: A) situé sur le mur du sauna. Le boîtier de jonction doit être étanche aux éclaboussures. Sa hauteur par rapport au sol ne doit pas dépasser 500 mm.
- Le câble de raccordement (figure 7: B) doit être un câble caoutchouté de type H07RN-F ou équivalent. **NB ! Le recours à un câble isolé en PVC comme câble de raccordement est interdit en raison de sa sensibilité à la chaleur.**
- Les câbles de raccordement ou d'installation arrivant dans le sauna ou dans les murs du sauna, à une hauteur supérieure à 1000 mm du sol, doivent supporter, en charge, une température de 170 °C au moins (par exemple SSJ). Les équipements électriques installés à une hauteur supérieure à 1000 mm du sol du sauna doivent être homologués pour une utilisation à température ambiante de 125 °C (marquage T125).
- Le centre de commande (poêle BX) est équipé, parallèlement aux bornes de secteur, d'une borne (P) permettant le contrôle du chauffage électrique (figure 9). La commande de tension est transmise depuis le poêle lorsque ce dernier est allumé. Le câble de contrôle du chauffage électrique est relié directement au boîtier de jonction du poêle, d'où il continue au moyen d'un câble de raccordement caoutchouté épais vers le connecteur à ligne du poêle.

3.3.1. Résistance d'isolation du poêle électrique

Lors de l'inspection finale des installations électriques, il est possible que la mesure de la résistance d'isolation du poêle révèle une « fuite », due à l'humidité ambiante qui a pu pénétrer dans la matière isolante des résistances de chauffage (pendant le stockage/transport). L'humidité disparaîtra des résistances quand le sauna aura été chauffé deux ou trois fois.

Ne pas raccorder l'alimentation du poêle électrique par le disjoncteur différentiel !

3.4. Installation du centre de contrôle et du capteur (BX-E)

Des consignes détaillées concernant la fixation sur le mur du centre de contrôle sont fournies avec ce dernier. Installer le capteur de température sur le mur du sauna au dessus du poêle, dans l'axe central de la largeur de ce dernier, à 100 mm du plafond. Figure 6.

Ne pas placer la bouche d'arrivée d'air de manière à ce que le flux d'air refroidisse le capteur de température. Figure 5.

3.3. Podłączenie elektryczne

Piec należy podłączyć do instalacji elektrycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podłączenie może wykonać tylko wykwalifikowany elektryk.

- Piec jest półstale podłączony do skrzynki przyłączeniowej (rysunek 7: A) instalowanej na ścianie sauny. Skrzynka przyłączeniowa musi być bryzgoszczelna i zainstalowana nie wyżej niż 500 mm nad podłogą.
- Należy użyć kabla przyłączeniowego (rysunek 7: B) w izolacji gumowej, typu H07RN-F lub odpowiednika. **UWAGA! Ze względu na zjawisko kruchości termicznej do podłączania pieca nie wolno stosować kabla w izolacji z PCW.**
- Jeśli kabel przyłączeniowy i kable instalacyjne mają biec wyżej niż 1000 mm nad podłogą sauny lub wewnątrz jej ścian, należy zastosować kable zdolne pod obciążeniem wytrzymałe temperaturę minimum 170 °C (np. kable typu SSJ). Urządzenia elektryczne instalowane wyżej niż 1000 mm nad podłogą sauny muszą być atestowane do pracy w temperaturze otoczenia +125 °C (oznaczenie T125).
- Oprócz złączy zasilania, piec BX jest wyposażony w złącze dodatkowe (P), które umożliwia regulację ogrzewania elektrycznego (rys. 9). Piec pobiera energię, kiedy jest włączony. Kabel sterujący ogrzewaniem elektrycznym jest doprowadzany bezpośrednio do skrzynki przyłącza i stąd do listwy zaciskowej pieca wzdłuż kabla gumowego tej samej grubości, co kabel przyłączeniowy.

3.3.1. Rezystancja izolacji pieca elektrycznego

Podczas końcowego sprawdzenia instalacji elektrycznej pomiar odporności izolacji na przebicie może wykazać „upływność” izolacji pieca. Zjawisko to jest spowodowane absorpcją wilgoci z powietrza przez materiał izolacji pieców (podczas przechowywania i transportu). Po kilkakrotnym uruchomieniu pieca wilgoć odparuje z materiału izolacji rezystorów i rezystanta izolacji wróci do normy.

Nie należy podłączać zasilania pieca poprzez odłącznik reagujący na prąd zwarciovy!

3.4. Instalowanie modułu sterującego i czujników (BX-E)

Do modułu sterującego dołączona jest osobna instrukcja dokładnie opisująca sposób montażu na ścianie. Czujnik temperatury należy zainstalować na ścianie w pomieszczeniu sauny, nad piecem. Czujnik powinien być usytuowany w osi symetrii pieca, w odległości 100 mm od sufitu sauny. Patrz rys. 6.

Nie umieszczać wlotu powietrza tak, by strumień powietrza chłodził czujnik temperatury. Patrz rys. 5.

3.5. Réinitialisation de la sécurité surchauffe

Si la température de la cabine de sauna devient dangereusement élevée, la sécurité-surchauffe coupe définitivement l'alimentation du poêle. Il est possible de remettre la sécurité-surchauffe à zéro lorsque le poêle a refroidi.

BX

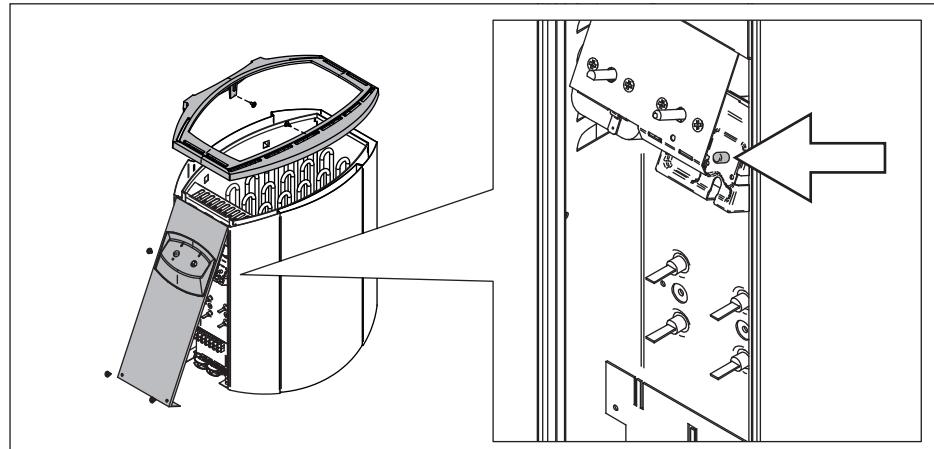
Le bouton de remise à zéro se trouve dans le boîtier de raccordement du poêle (figure 8). Seule une personne habilitée à effectuer des installations électriques peut accomplir cette tâche.

La raison de l'arrêt doit être déterminé avant d'appuyer sur le bouton.

- Les pierres se sont-elles effritées et resserrées dans le compartiment à pierres ?
- Le poêle est-il resté longtemps sans être utilisé ?
- Le capteur du thermostat est-il mal placé ou cassé ?
- Le poêle a-t-il été soumis à un choc violent (par exemple durant le transport) ?

BX-E

Voir les instructions d'installation du centre de contrôle.

Figure 8. Bouton-poussoir de remise en service de la protection contre la surchauffe

Rys. 8. Przycisk resetowania wyłącznika termicznego

3.5. Resetowanie wyłącznika termicznego

Jeśli temperatura w kabinie sauny niebezpiecznie wzrasta, bezpiecznik termiczny odcina zasilanie pieca. Bezpiecznik termiczny może zostać zresetowany, kiedy piec ostygnie.

BX

Przycisk reset jest umieszczony wewnętrz skrzynki przyłączowej (rys. 8). **Bezpiecznik termiczny może zresetować tylko wykwalifikowany elektryk-instalator.**

Przed naciśnięciem tego przycisku trzeba znaleźć przyczynę usterki.

- Czy kamienie nie rozkruszyły się ani nie zbiły?
- Czy piec nie był włączony przez dłuższy czas, a sauna w tym czasie nie była używana?
- Czy czujnik termostatu jest na miejscu i nie jest uszkodzony?
- Czy piec nie został uderzony lub nie uległ wstrząsowi?

BX-E

Szczegółowe instrukcje znajdują się w instrukcji instalacji sterownika.

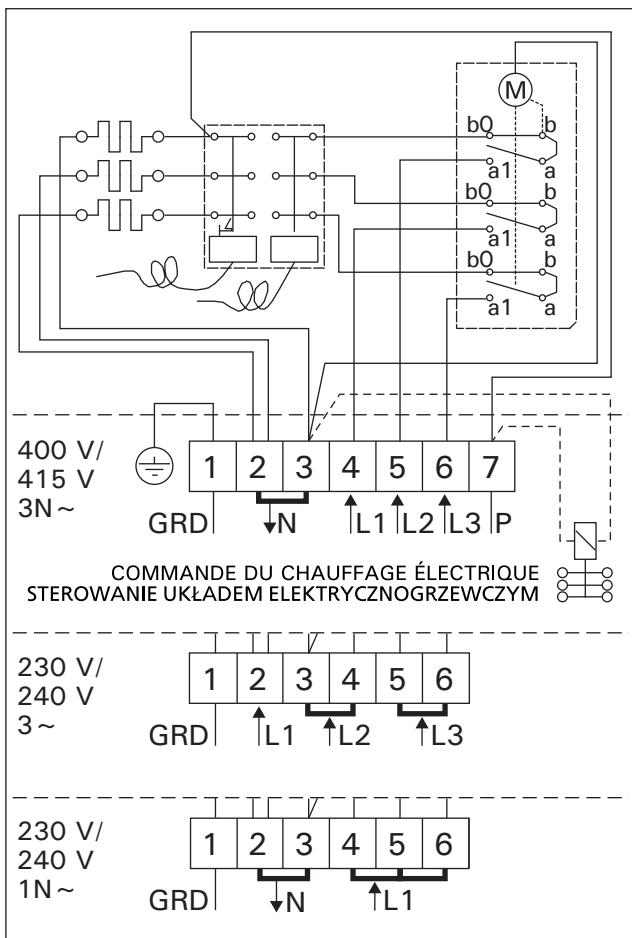

Figure 9. Raccordements électriques du poêle (BX-E)
Rys. 9. Schemat elektryczny (BX)

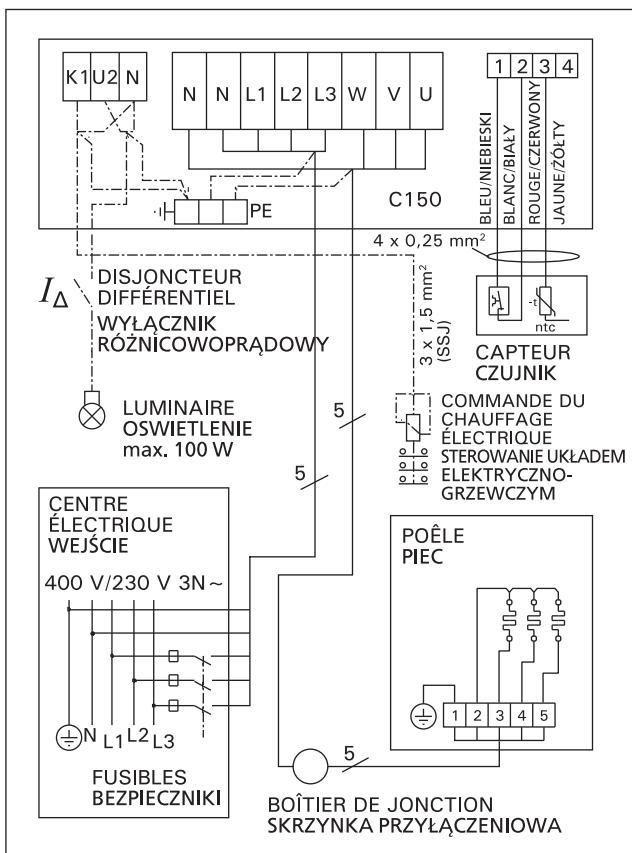

Figure 11a. Centre de contrôle C150 et raccords électriques du poêle BX-E
Rys. 11a. Schemat elektryczny pieca typu BX-E i modułu sterującego C150

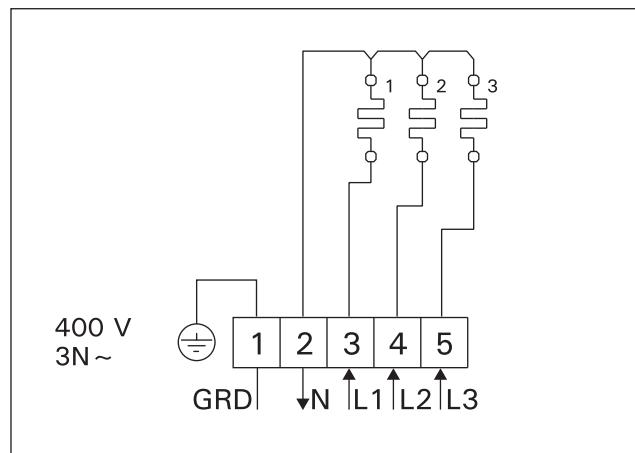

Figure 10. Raccordements électriques du poêle (BX-E)
Rys. 10. Schemat elektryczny (BX-E)

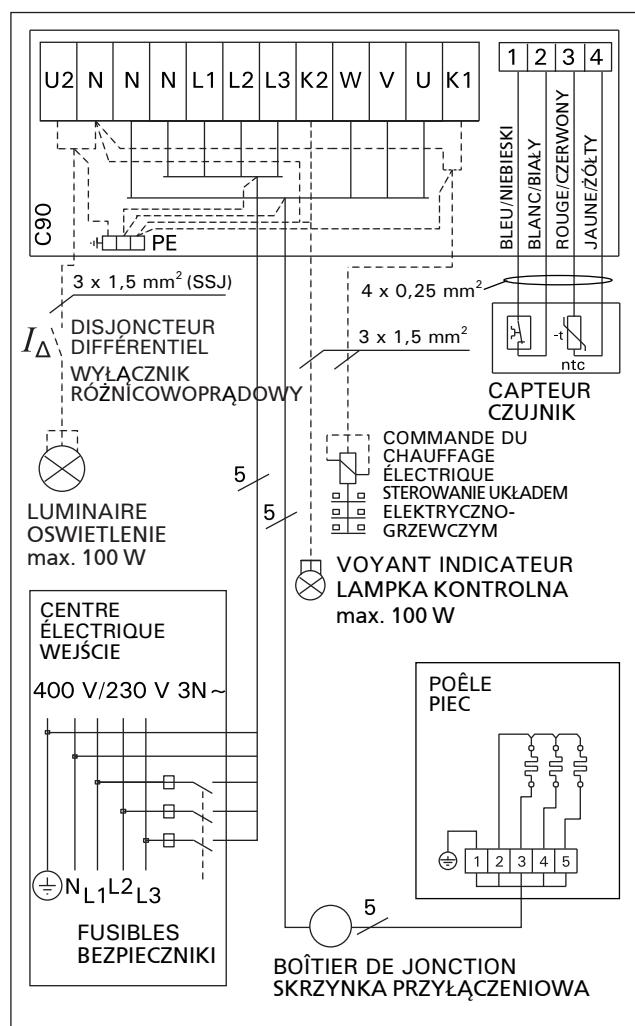

Figure 11b. Centre de contrôle C90 et raccords électriques du poêle BX-E
Rys. 11b. Schemat elektryczny pieca typu BX-E i modułu sterującego C90

1. POKYNY K POUŽITÍ

1.1. Skládání topných kamenů

Způsob poskládání saunových kamenů značně ovlivňuje funkčnost kamen (obr. 1).

Důležité informace o saunových kamenech:

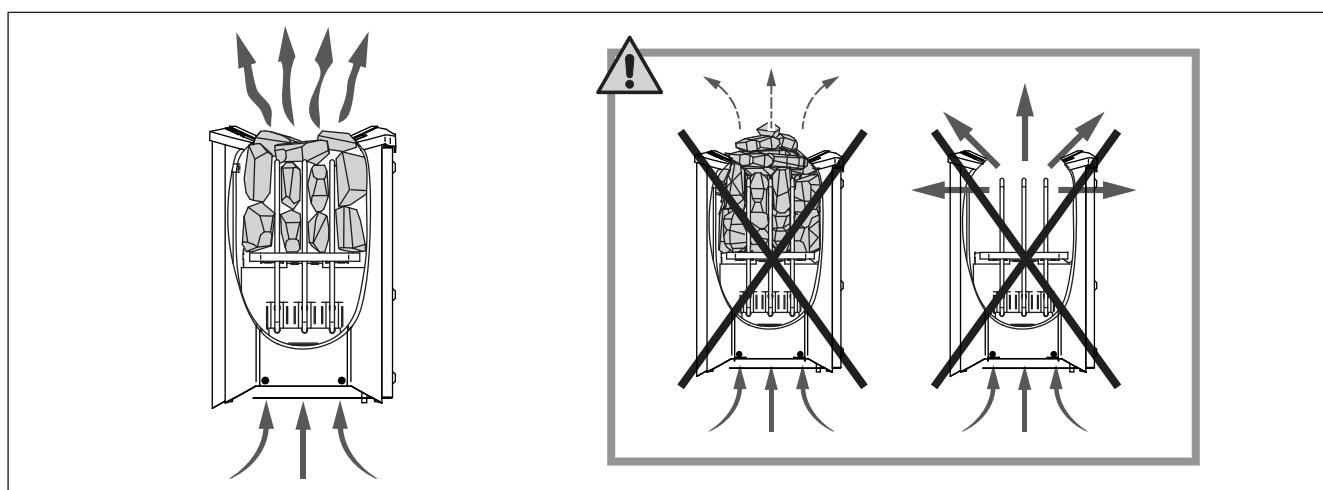
- Kameny musí mít průměr 5-10 cm.
- Používejte pouze hranaté kameny, které jsou určené pro saunová kamna. Vhodnými kameny jsou peridotit, olivín-dolerit a olivín.
- **V kamnech se nesmějí používat lehké, porézní keramické „kameny“ ani měkké masteky, neboť při ohřívání neabsorbuji dostatečné množství tepla.**
- Než začnete kameny skládat do kamen, smyjte z nich prach.

Když skládáte kameny:

- Nepouštějte je z výšky.
- Nevtláčujte je mezi topná tělesa.
- Kameny neskládejte příliš natěsnano, aby mezi nimi mohl proudit vzduch.
- Skládejte je tak, aby ležely na sobě a nezatěžovaly topná tělesa.
- Nekladte je na vysokou hromadu.
- Mezi kameny ani do jejich blízkosti nekladte předměty, které by bránily volnému průchodu vzduchu, anebo by měnily směr jeho proudění.

1.1. Údržba

V důsledku velkých změn teplot se kameny časem rozpadají. Používáte-li saunu často, nejméně jednou za rok, anebo raději častěji, kameny přeskládejte. Přitom z podložky pod kameny odstraňte odpadané kamínky a popraskané kameny vyměňte za nové. Kamna si tak zachovají optimální výhřevnost a nebudou se přehřívat.

Obrázek 1. Skládání topných kamenů

1.2. Vyhřívání sauny

Při prvním zapnutí topného tělesa vydává topné těleso i kameny pach. Saunu je proto nutné důkladně vyvětrat.

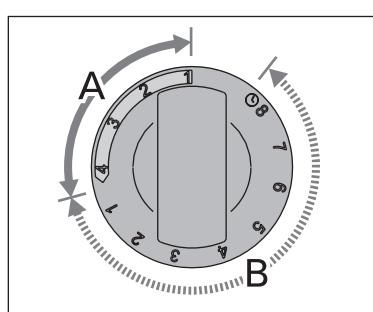
Účelem topného tělesa je zvýšit teplotu sauny a topných kamenů na požadovanou provozní teplotu. Při výkonu topného tělesa odpovídajícího velikosti sauny netrvá vyhřátí rádně tepelně izolované sauny na požadovanou teplotu déle než hodinu (► 2.3.). Topné kameny se obvykle ohřívají na požadovanou provozní teplotu přibližně ve stejnou dobu jako sauna. Vhodná teploty v sauně je +65 °C až +80 °C.

1.3. Provoz kamen

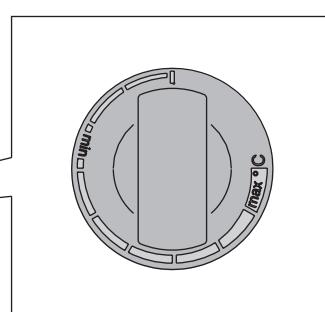
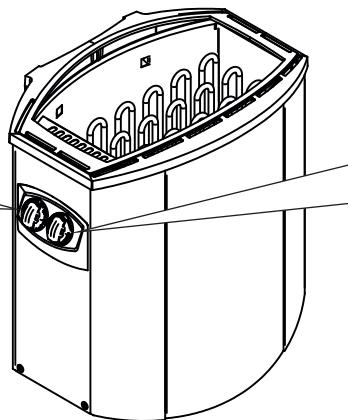
Před tím, než topné těleso zapnete, se přesvědčte, že na něm ani v jeho blízkosti nejsou žádné předměty.

► 1.6.

- Modely kamen BX45, BX60, BX80 a BX90 jsou vybavené časovačem a termostatem. Časovač slouží k nastavení doby provozu kamen, termostatem se udržuje požadovaná teplota.
- Modely kamen BX45E, BX60E, BX80E a BX90E mají samostatnou řídicí jednotku. Seznamte se s návodem k ovládání vašeho modelu.

Obrázek 2. Vypínač časovače

Obrázek 3. Vypínač termostatu

1.3.1. Zapnutí kamen

Vypínač časovače otočte do polohy „on“ (část A na obr. 2, 0–4 hodiny). Kamna ihned začnou topit.

1.3.2. Nastavení prodlevy (časové zapnutí)

Vypínač časovače otočte do polohy „presetting“ (část B na obr. 2, 0–8 hodin). Kamna začnou topit, až časovač otočí vypínač zpět do polohy „on“. Poté se kamna na zhruba 4 hodiny zapnou.

Příklad: Chcete si udělat tříhodinovou procházku a pak se chcete saunovat. Vypínač časovače otočte do polohy „pre-setting“ na číslo 2.

Spustí se časovač a po dvou hodinách se kamna zapnou. Sauna se vyhřeje asi za hodinu, takže po návratu z tříhodinové procházky se můžete hned začít saunovat.

1.3.3. Vypnutí kamen

Kamna se vypnou, až časovač přetočí vypínač na nulu. Chcete-li kamna vypnout dřív, vypínač můžete kdykoli přetočit na nulu sami.

Po skončení saunování je nutné vypínač vypnout. Doporučujeme však občas nechat kamna po určité době zapnutá, aby se vysušily dřevěné součásti sauny.

UPOZORNĚNÍ! Po přetočení vypínače na nulu vždy zkontrolujte, zda je vypínač skutečně vypnuty a kamna netopí.

1.3.4. Nastavení teploty

Termostatem (obr. 3) se v sauně udržuje požadovaná teplota. Vyzkoušejte, jaká teplota vám nejlépe vyhovuje.

Optimální teplotu vyzkoušejte tak, že termostat nastavíte na nejvyšší hodnotu. Začne-li vám být v sauně příliš horko, trochu pootočte vypínačem termostatu zpět. K dosažení příjemného pocitu v oblasti vysokých teplot většinou stačí malý rozdíl.

1.4. Polévání horkých kamenů vodou

Vzduch v sauně se s narůstající teplotou stává suchým. Proto je nutné topné kameny polévat vodou, aby zůstala v sauně požadovaná úroveň vlhkosti vzduchu. Teplota a pára účinkují na každého jinak. Musíte si sami vyzkoušet, jaká vlhkost a teplota vám nejlépe vyhovuje.

Objem naběračky by neměl překročit 0,2 litru. Při polévání kamenů nepoužívejte více vody než 0,2 l, protože při větším množství vody hrozí, že se vypaří pouze její část a zbytek může jako vařící voda opařit uživatele sauny. Kameny nikdy nepolévejte, pokud jsou v blízkosti topného tělesa lidé, neboť by je vznikající pára mohla opařit.

Voda používaná k polévání kamenů musí splňovat požadavky na čistou vodu pro domácnost (tabulka 1). Je možné používat pouze parfémy určené výslově pro použití v sauně. Dodržujte pokyny uvedené na obalu.

Vlastnost vody	Účinek	Doporučení
Nečistoty	Zbarvení, chut', usazeny	< 12 mg/l
Železitá voda	Zbarvení, zápach, chut', usazeny	< 0,2 mg/l
Tvrdość: nejdůležitějšími složkami jsou mangan (Mn) a vápenec, resp. vápník (Ca)	Usazeny	Mn: < 0,05 mg/l Ca: < 100 mg/l
Chlorovaná voda	Škodí zdraví	Nesmí se používat
Mořská voda	Rychlá koroze	Nesmí se používat

Tabulka 1. Požadavky na kvalitu vody

1.5. Pokyny k použití sauny

- Začněte osobní hygienou, například sprchou.
- V sauně zůstaňte tak dlouho, jak je Vám to příjemné.
- Zapomeňte na všechny své problémy a uvolněte se.
- Nerušte ostatní uživatele sauny hlasitým hovorem.
- Neobtěžujte ostatní uživatele sauny nadměrným poléváním kamenů.
- Ochlazujte svou pokožku podle potřeby.
- Pokud vám to zdraví dovolí, můžete si zaplavat, pokud je k dispozici bazén. Po použití sauny se důkladně umyjte.
- Chvíli odpočívejte a počkejte, než se váš tep vrátí do normálního stavu, pak se teprve oblékněte. Dejte si čerstvou vodu nebo jiný nealkoholický nápoj, abyste vyrovnavali obsah tekutin v těle.

1.6. Upozornění

- Dlouhodobý pobyt v horké sauně způsobuje nárůst tělesné teploty, což může být zdravotně nebezpečné.
- Do držte bezpečnou vzdálenost od horkého topného tělesa. Kameny a vnější povrch topného tělesa mohou způsobovat popáleniny.
- Nepolévejte kameny nadměrným množstvím vody. Odpařující se voda je horká.
- V sauně nenechávejte o samotě osoby nízkého věku, tělesně postižené ani nemocné.
- Poradíte se se svým lékařem o případných zdravotních omezeních použití sauny.
- Rodiče musí dbát na to, aby se jejich děti nepřibližovaly k topnému tělesu.
- Poradíte se se svým dětským lékařem ohledně saunování malých dětí, s ohledem na - věk; - teplotu v sauně; - dobu strávenou v sauně.
- V sauně se pohybujte velice opatrně, protože podlaha může být kluzká.
- Do sauny nikdy nechodíte po požití alkoholu, léčiv nebo drog.
- Ve vytopené sauně nikdy nespěte!
- Mořský vzduch a vlhké podnebí může způsobit korozi kovových povrchů topného tělesa.
- Nenechávejte v saунě schnout oděvy, protože to může způsobit vznik požáru. Nadměrná vlhkost vzduchu může způsobit poškození elektroinstalací.

1.6.1. Význam symbolů.

 Čtěte návod k použití.

 Nezakrývat.

1.7. Řešení potíží

Upozornění! Veškeré servisní operace musí provádět pověřená osoba.

Kamna netopí.

- Zkontrolujte, zda jsou v pořádku pojistky.
- Zkontrolujte kontakty přívodního kabelu (►3.3.).
- Časovač vypínače otočte do polohy „on“ (►1.3.1.).
- Pootočte termostatem k vyšší hodnotě (►1.3.4.).
- Zkontrolujte, zda není vadná ochrana přehráti. Časovač funguje, ale kamna netopí. (►3.5.)

Sauna se vytápí pomalu. Když na kameny nalijete vodu, rychle se ochladí.

- Zkontrolujte, zda jsou v pořádku pojistky.
- Zkontrolujte, jestli hřejí všechna topné prvky.
- Pootočte termostatem k vyšší hodnotě (►1.3.4.).
- Zkontrolujte výstup tepla z kamen. (►2.3.).
- Zkontrolujte saunové kamny (►1.1.). Jsou-li naskládány příliš natěsně, jsou-li znečištěné nebo jsou nevhodného typu, mohou bránit průchodu vzduchu kamny, což může snížit jejich účinnost.
- Zkontrolujte, zda je správně nastavené větrání v sauně. (►2.2.).

Sauna se vytopí rychle, avšak málo se ohřívají kameny. Když na ně stříknete vodu, neodpaří se, nýbrž kameny jen proteče.

- Nastavte termostat na nižší hodnotu (►1.3.4.).
- Zkontrolujte, zda vzduch na výstupu z kamen není přehráty (►2.3.).
- Zkontrolujte, zda je správně nastavené větrání v sauně. (►2.2.).

Sauna je vytopená nerovnoměrně.

- Zkontrolujte, zda je topné těleso nainstalované ve správné výšce. Optimální výška pro umístění topidla je 100 mm nad podlahou. Nejvýš může být topné těleso umístěno 200 mm nad podlahou. (►3.2.)

Panel nebo jiný materiál poblíž kamen rychle černá.

- Zkontrolujte, zda je dodržená předepsaná vzdálenost (►3.1.).
- Zkontrolujte saunové kamny (►1.1.). Jsou-li naskládány příliš natěsně, jsou-li znečištěné nebo jsou nevhodného typu, mohou bránit průchodu vzduchu kamny a mohou se přehřívat okolní předměty.
- Viz rovněž odst. 2.1.1.

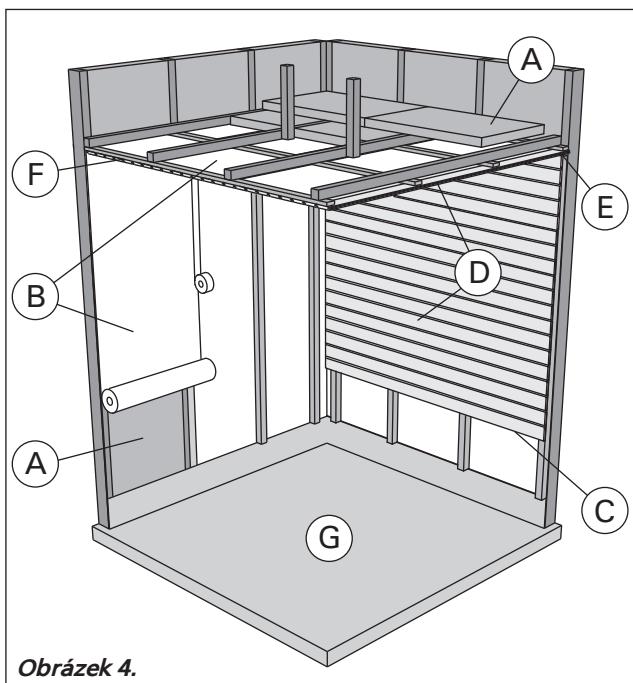
Z kamen jde zápach.

- Viz odst. 1.2.
- Horkem z kamen se mohou zvýraznit pachy přítomné ve vzduchu, které při normální teplotě nejsou cítit a nejdou z kamen. Může se například odpařovat barva, lepidlo, olej apod.

Kamna jsou hlučná

- BX: Časovač je mechanický a funguje-li normálně, tiká. Pokud tiká i při vypnutých kamnech, zkontrolujte, zda je správně zapojený.
- Občas může být slyšet, jak praskají zahřáté kameny
- Zvuky může způsobovat i tepelná roztažnost materiálů při zahřívání.

2. MÍSTNOST SAUNY

Obrázek 4.

2.1. Uspořádání saunovací místnosti

- A. Izolační vlna, tloušťka 50-100 mm. Sauna musí být pečlivě zaizolovaná, aby kamna nemusela běžet na příliš vysoký výkon.
- B. Ochrana proti vlhkosti, např. hliníkový papír. Připevněte jej hliníkovou páskou, lesklou stranou dovnitř.
- C. Odvětrávací prostor cca 10 mm mezi ochranou proti vlhkosti a panelem (doporučeno).
- D. Lehký sloupek panelu, tloušťka 12-16 mm. Než začnete s montáží panelů, zkontrolujte přívody ke kamnům a výztuhu lavic.
- E. Odvětrávací prostor cca 3 mm mezi stěnou a stropním panelem.
- F. Výška sauny bývá obvykle zhruba 2100-2300 mm. Minimální výška závisí na kamnech (viz tab. 2). Prostor mezi horní lavicí a stropem by neměl být větší než 1200 mm.
- G. Podlaha by měla být z keramických dlaždic vyspárováných řídkou cementovou maltou. Ušlechtilejší materiály by se mohly znečistit anebo poškodit úlomky ze saunových kamenů a nečistotami obsaženými v saunové vodě.

UPOZORNĚNÍ! Izolaci protipožární přepážky konzultujte s bezpečnostním technikem. Odtah od kamen nesmí být zaizolovaný!

UPOZORNĚNÍ! Lehká ochranná izolace přímo na stěně nebo na stropě může být z hlediska zahoření nebezpečná.

2.1.1. Černání saunových stěn

Povrch dřevěných stěn v sauně obvykle časem zčernává. Tento proces se může urychlit:

- slunečním světlem
- teplem z kamen

- ochrannými prostředky nanesenými na stěnu (tyto prostředky nebývají odolné proti vyšším teplotám)
- jemnými prachovými zrny ve vzduchu, které se oddrolují ze saunových kamenů.

2.2. Větrání sauny

Vzduch v sauně by se měl vyměnit šestkrát za hodinu. Různé způsoby větrání jsou znázorněny na obr. 5.

- A. Umístění přívodu vzduchu. Má-li sauna mechanický odtah vzduchu, umístěte přívod vzduchu nad kamna. Větrá-li se jen průvanem, přívod umístěte vedle kamen nebo pod ně. Větrací potrubí musí mít průměr alespoň 50-100 mm. **BX-E: Přívod vzduchu nesmí být umístěn tak, aby přiváděný vzduch ochlazoval teplotní čidlo (viz pokyny pro montáž teplotního čidla v návodu k instalaci řídící jednotky)!**
- B. Odtah vzduchu. Výstupní větrák umístěte těsně nad podlahu co nejdále od kamen. Průměr odvětrávacího potrubí musí být dvojnásobkem průměru přívodního potrubí.
- C. Volitelný vysoušeč větráku (během vytápění a saunování je uzavřený). Saunu lze vysoušet i tak, že po saunování necháme otevřené dveře od sauny.
- D. Je-li odtah vzduchu ve sprše, mezera pode dveřmi sauny musí být nejméně 100 mm. Odtah musí být vybavený mechanickým větrákem.

2.3. Výkon topného tělesa

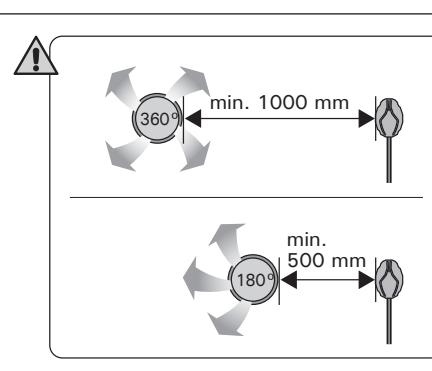
Pokud jsou stěny a strop sauny obloženy panely, a tepelná izolace zabráňující úniku tepla do stěn je dostatečná, stanovuje se potřebný výkon topného tělesa podle vnitřního objemu místnosti sauny. Jsou-li stěny nezaizolované (cihly, skleněný blok, skleněná tabule, beton, tvárnice apod.), zvyšují se nároky na topný výkon. Na každý čtvereční metr nezaizolované stěny je nutno připočít 1,2 m² prostoru v sauně. Má-li sauna například s prostorem 10 m² skleněné dveře, požadavek na výstup topného vzduchu odpovídá prostoru 12 m². Jsou-li stěny sauny z kulatiny, objem sauny je nutno vynásobit koeficientem 1,5. Výstupní výkon kamen je uvedený v tabulce 2.

2.4. Hygiena v sauně

Aby se lavice neznečišťovaly potem, osoby v sauně by měly sedět na ručníku.

Nejméně jednou za šest měsíců by se měly lavice, stěny a podlaha v sauně důkladně vydrhnout kartáčem a dezinfekčním prostředkem.

Prach a špínu z kamen vytírejte mokrým hadrem. Špína, která ulpí v kamnech, vymýjte 10 % roztokem kyseliny citronové a povrch pak opláchněte.

Obrázek 5.

3. POKYNY K MONTÁŽI

3.1. Před montáží

Před montáží topného tělesa si prostudujte návod a zkontrolujte následující body:

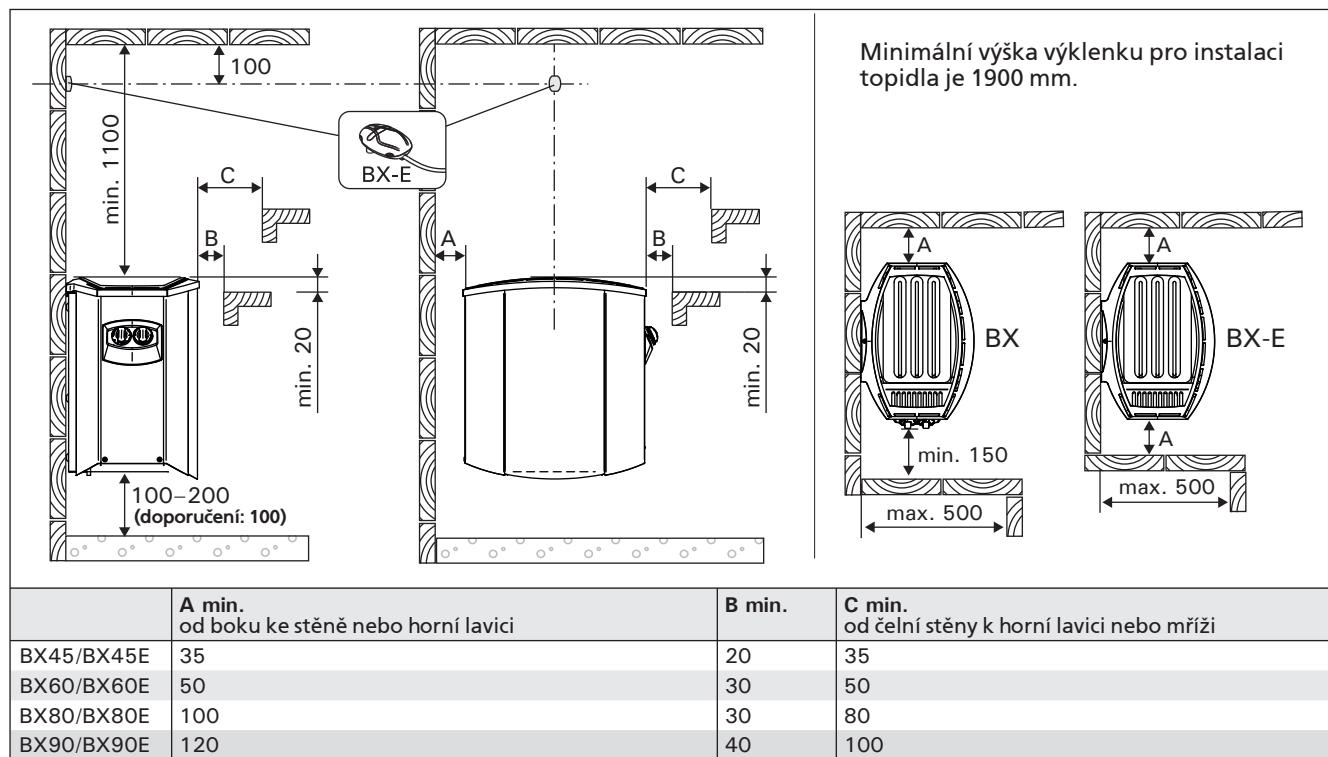
- Odpovídá výkon topného tělesa velikosti sauny?
Dodržujte údaje o objemech uvedené v tabulce 2.
- Je dostupný zdroj napájení vhodný pro dané topné těleso?

- Minimální bezpečné vzdálenosti pro montáž topidla jsou uvedeny na obr. 6 a v tabulce 2.

Je bezpodmínečně nutné, aby instalace byla provedena v souladu s těmito hodnotami. Jakákoli nedbalost může mít za následek nebezpečí vzniku požáru. V potírně může být nainstalováno pouze jediné topidlo.

Topné těleso Model a rozměry	Výkon kW	Místnost sauny		Zapojení vodičů					
		Objem min. m ³	Výška max. m ³	400 V 3N~ Napájecí kabel		Pojistka	230 V 1N~ Napájecí kabel		Pojistka
Šířka • BX 500 mm • BX-E 470 mm Hloubka 340 mm Výška 510 mm Hmotnost 11 kg Množství topných kamenů max. 25 kg		>2,3.		Viz obr. 8. Hodnoty platí pouze pro přívodní kabel.					
BX45/BX45E	4,5	3	6	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 20	4 x 0,25
BX60/BX60E	6,0	5	8	1900	5 x 1,5	3 x 10	3 x 2,5	1 x 35	4 x 0,25
BX80/BX80E	8,0	7	12	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 6	1 x 35	4 x 0,25
BX90/BX90E	9,0	8	14	1900	5 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 50	4 x 0,25

Tabulka 2. Podrobnosti montáže topného tělesa BX/BX-E

Obrázek 6. Bezpečné vzdálenosti pro topné těleso

3.2. Připevnění topného tělesa na stěnu

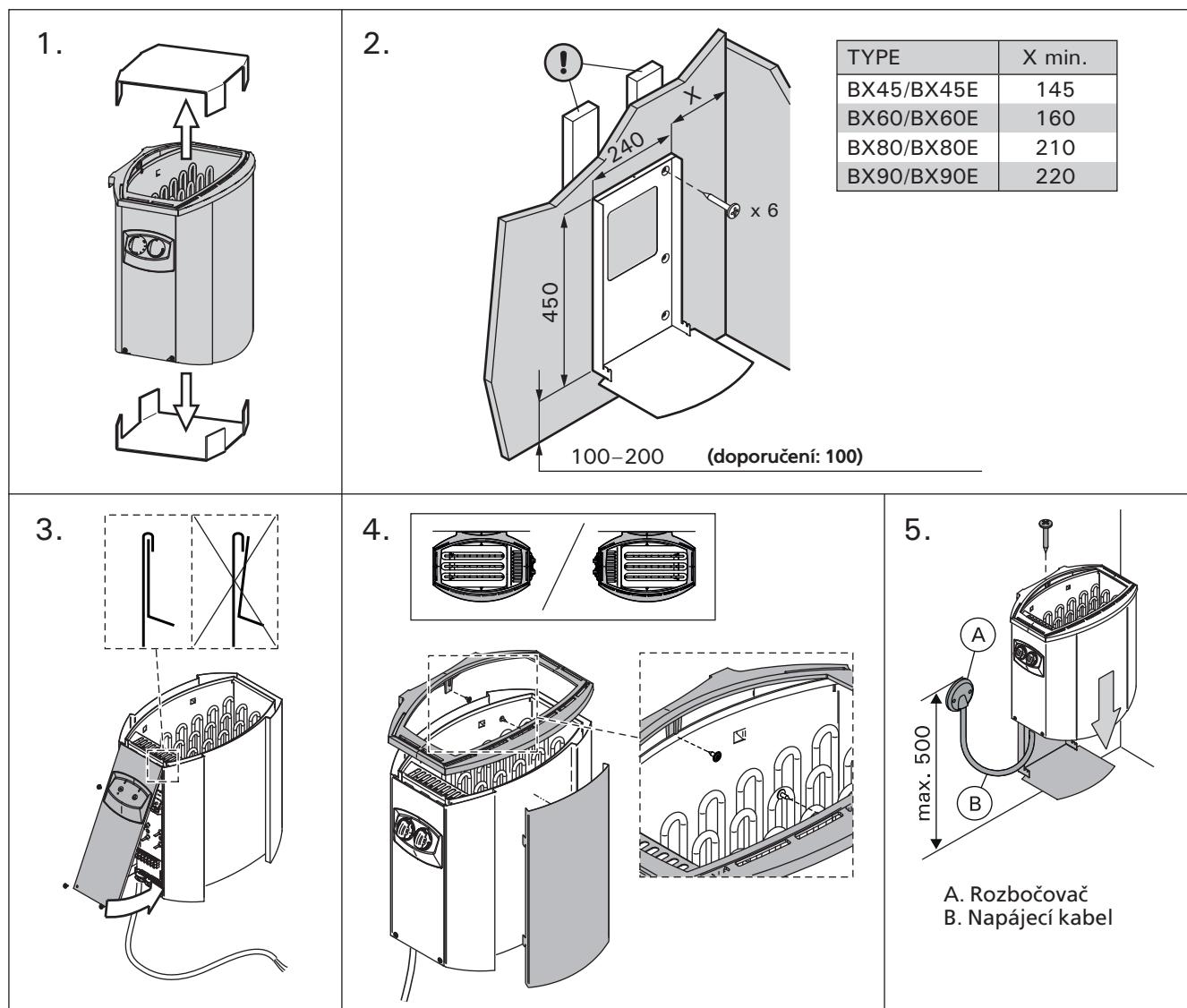
Viz obr. 7.

- Odstraňte oba dva papírové kryty před instalací.
- Připevněte na stěnu držák topného tělesa pomocí přiložených šroubů. **POZNÁMKA!** Za obložením stěny v místě montáže topného tělesa musí být nosná deska, aby se šrouby držáku šroubovaly do silnějšího podkladu, než je samotné obložení. Pokud za obložením stěny nosná deska není, lze ji připevnit i na obložení.
- Když zavíráte kryt rozvodné skříně, zkонтrolujte, zda rádně doléhá jeho horní okraj. Pokud by tam zůstala škvírka, do rozvodné skříně by se mohla dostat voda.
- U topného tělesa namontovaného na stěně si můžeme zvolit, zda bude ovládání na pravé nebo na levé straně.
- Uložte topné těleso na držák na stěně tak, aby nosné tyče zapadly do otvorů v dolní části topného tělesa. Upevněte horní část topného tělesa k držáku pomocí upínací svorky.

3.3. Zapojení vodičů

Topné těleso smí k rozvodné síti připojit pouze oprávněný, způsobilý elektrotechnik v souladu s platnými nařízeními.

- Topné těleso se připojuje polotuhým kabelem k rozvodné krabici na stěně sauny (obr. 7: A). Rozvodná krabice musí být odolná proti potřísňení a její maximální výška nad podlahou nesmí překročit 500 mm.
- Napájecí kabel (obr. 7: B) musí být prýlí krytý typ H07RN-F nebo jemu odpovídající. **POZNÁMKA!** Vzhledem ke křehnutí v důsledku vysokých teplot se nesmí používat kably izolované PVC.
- Pokud jsou napájecí kably a vodiče výše než 100 mm nad úrovní podlahy sauny, umístěné v sauně nebo ve stěnách, musejí být v provozu odolné proti teplotám 170 °C (např. SSJ). Veškerá elektrická zařízení montovaná výše než 1000 mm nad úrovní podlahy sauny musí být schválena pro použití při teplotě 125 °C (označení T125).
- BX: Kromě napájecího konektoru je řídicí jednotka vybavena dalším konektorem (P), který slouží k ovládání topidla, viz obr. 9. Ovládací kabel je veden přímo do připojovací krabice topidla a odtud do koncového bloku topidla gumovým kabelem stejně tloušťky, jako má připojovací kabel.

Obrázek 7. Připevnění topidla na stěnu

3.3.1. Odpor izolace elektrického topného tělesa

Při závěrečné kontrole elektroinstalací může dojít ke zjištění „úniku“ při měření odporu izolace topného tělesa. Důvodem je absorpcie vlhkosti ze vzduchu izolačním materiélem topného tělesa (skladování, přeprava). Po několikerém použití topného tělesa se vlhkost z odporů vypaří.

Nepripojujte napájení topného tělesa přes proudový chránič!

3.4. Montáž řídící jednotky a čidel (BX-E)

Součástí dodávky řídící jednotky jsou podrobné pokyny k její montáži na stěnu. Teplotní čidlo musí být umístěné na stěně potírny ve středové ose topidla 100 mm pod stropem. Obr. 6.

Přívod vzduchu nesmí být umístěný tak, aby přiváděný vzduch ochlazoval teplotní čidlo. Obr. 5.

3.5. Resetování ochrany proti přehřátí

Pokud teplota v sauně nebezpečně stoupne, ochrana proti přehřátí trvale odpojí přívod elektřiny ke kamnům. Ochrannu lze resetovat, až kamna vychladnou.

BX

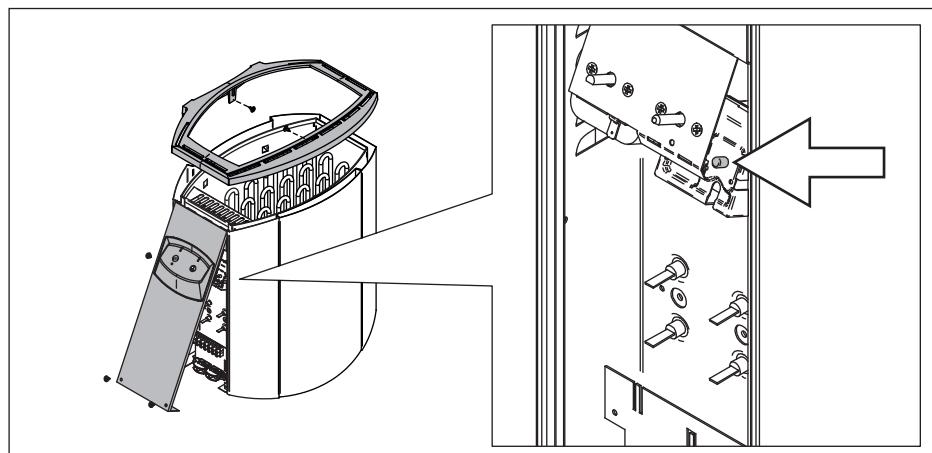
Resetovací tlačítko je umístěno v rozvodné skříně kamen (obr. 8). Ochrannu přehřátí může resetovat pouze kvalifikovaný elektroinstalatér.

Než budete ochranu resetovat, je nutné nalézt příčinu, proč sepnula.

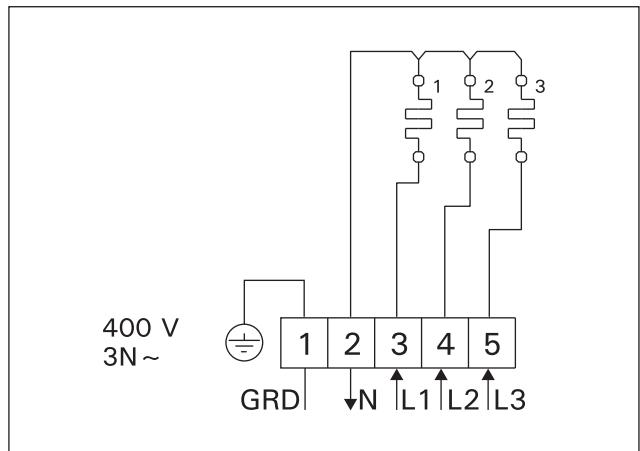
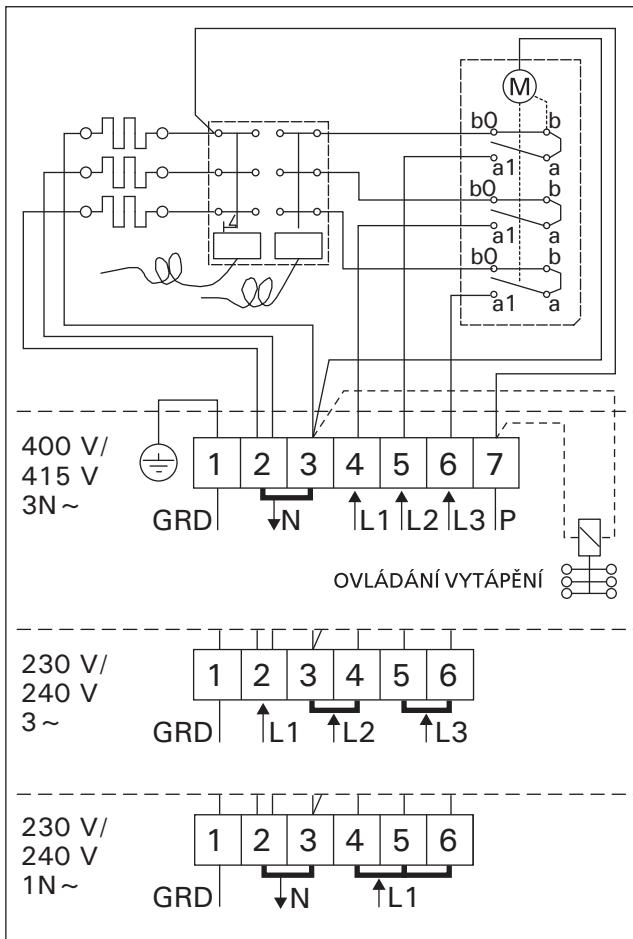
- Nejsou kameny rozdrolené nebo natěsnané příliš na sebe?
- Nezapínali jste kamna po dlouhé době, kdy jste je nepoužívali?
- Není odstraněné čidlo termostatu, nebo není vadné?
- Neutrpělo topidlo nějaký náraz nebo otřes?

BX-E

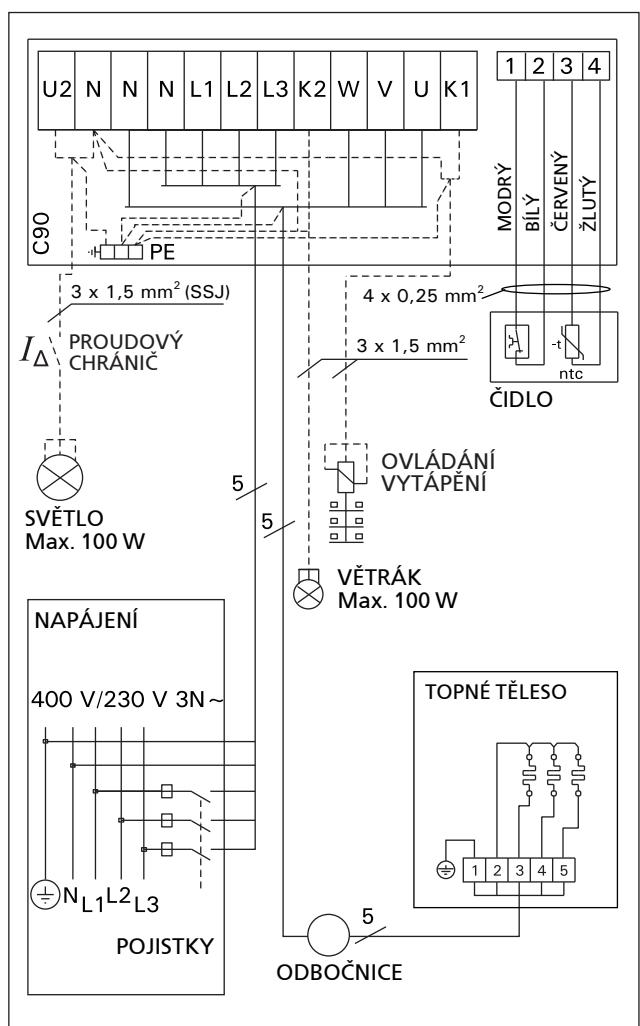
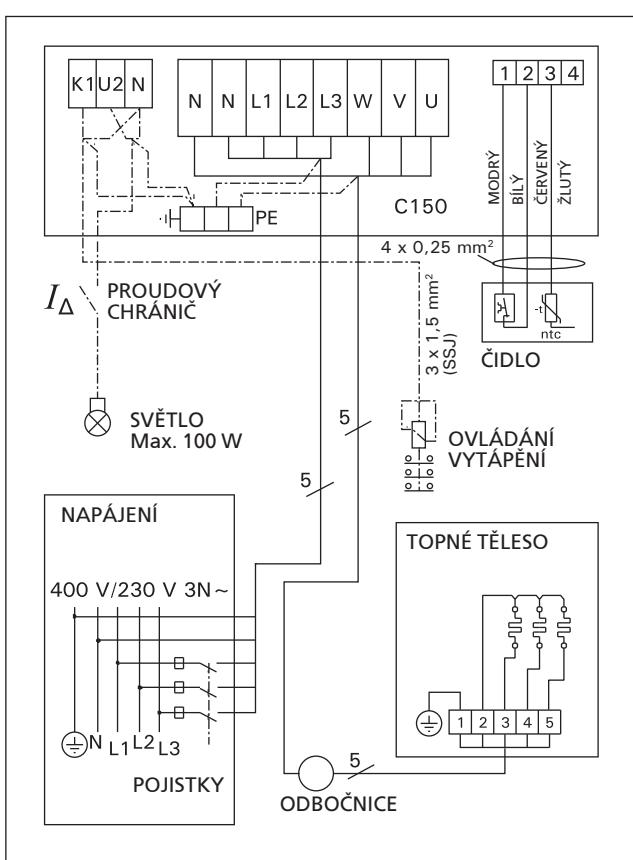
Viz návod k instalaci řídící jednotky.

Obrázek 8. Resetovací tlačítko ochrany přehřátí

Obrázek 10. Zapojení topného tělesa BX-E

4. VARAOSAT

4. SPARE PARTS

4. ЗАПАСНЫЕ ЧАСТИ

4. REZERVES DAŁAS

4. PIÈCES DÉTACHÉES

4. NÁHRADNÍ DÍLY

1	ZSB-224	1500 W/230 V
2	ZSB-226	2000 W/230 V
3	ZSB-228	2670 W/230 V
4	ZSB-229	3000 W/230 V
5	ZSK-510	(BX)
6	ZSB-125	
7	ZSK-520	(BX)
8	ZSB-115	°C (BX)
9	ZSB-310	
10	ZSB-320	
11	ZSB-330	

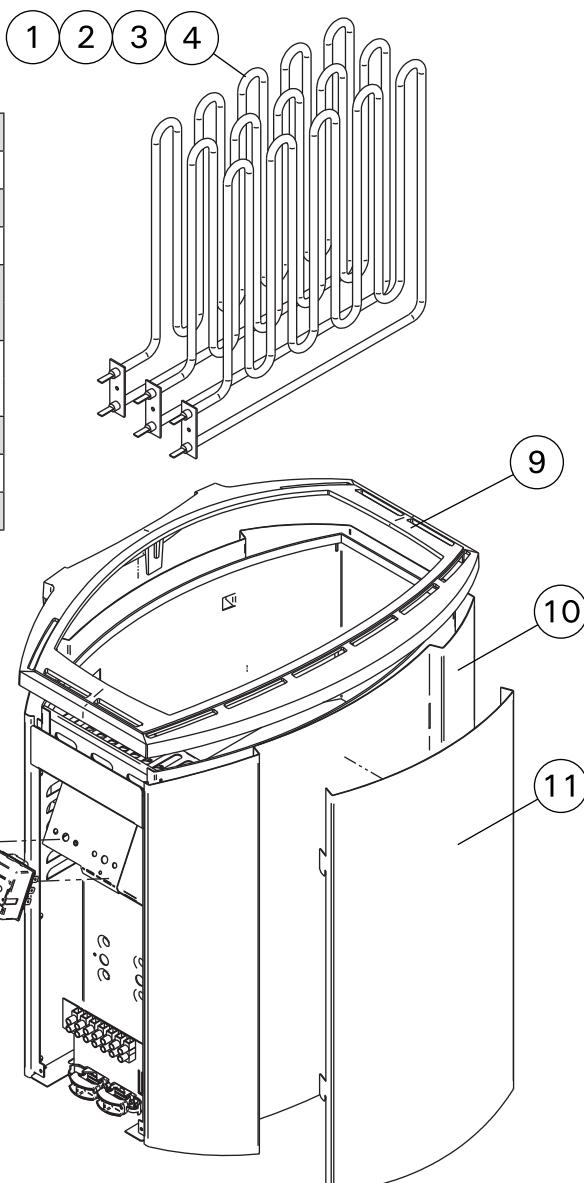
4. RESERVDELAR

4. ERSATZTEILE

4. VARUOSAD

4. ATSARGINĖS DETALĖS

4. CZĘŚCI ZAMIENNE

HARVIA

Harvia Oy
PL12
40951 Muurame
Finland
www.harvia.fi

Suosittelemme käyttämään vain valmistajan varaosia.

Använd endast tillverkarens reservdelar.

We recommend to use only the manufacturer's spare parts.

Es dürfen ausschließlich die Ersatzteile des Herstellers verwendet werden.

Мы рекомендуем использовать только оригинальные запасные части.

Soovitame kasutada vaid valmistajatehase originaal varuosasid.

Rekomendējam izmantot vienīgi ražotāja rezerves daļas.

Mes patariame naudoti vien tik paties gamintojo tiekiamas atsargines dalis.

Nous vous recommandons d'utiliser uniquement les pieces détachées du fabricant.

Zalecamy korzystanie wyłącznie z części zamiennych oferowanych przez producenta.

Doporučujeme používat pouze náhradní díly od výrobce.